Gemeente Amstelveen

Perspectiefnota 2023

inclusief Eerste Tijdvakrapportage 2022

Amstelveen, 7 juni 2022
Z22-031914 D22-126800

Perspectiefnota 2023

Inhoudsopgave

0.	**Inleiding**	**Blz. 3**
1.	**Financiële beschouwing**	**3**
2.	**Structurele begrotingspositie**	**5**
	2.1. Totaaloverzicht	**5**
	2.2. Sociaal domein	**7**
	2.3. Voorstel structurele middelen Perspectiefnota 2023	**15**
	2.4. Voorstel investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2022-2026	**18**
	2.5. Overige ontwikkelingen: Openstaande agenda en Risico-analyse	**21**
	2.6. Technische actualisering begrotingsgrondslagen (nominaal/areaal, rente, WOZ)	**24**
3.	**Projecten en vermogenspositie**	**27**
	3.0. Omgevingswet	**27**
	3.1. Grote woningbouwprojecten: Legmeer/BTAZ, Kronenburg, De Scheg	**28**
	3.2. Grote projecten mobiliteit en centrumontwikkeling	**30**
	3.3. Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 2022-2025	**36**
	3.4. Voorstel eenmalige middelen Perspectiefnota 2023	**39**
	3.5. Reserves: Algemene reserve, reserves stedelijke vernieuwing en duurzaamheid	**43**
	3.6. Overzicht bufferfunctie algemene reserve en reserve stedelijke vernieuwing	**47**
4.	**Tarievenbeleid**	**49**
	4.1. Algemeen: beleidskader, inflatie en woonlasten	**49**
	4.2. Ontwikkelingen per heffing	**52**
5.	**Eerste Tijdvakrapportage 2022**	**57**
6.	**Gevraagde besluiten**	**58**
	BIJLAGEN	**60**
	Bijlage 1: Ontwikkelingen Jeugdhulp	**60**
	Bijlage 2: Samenhang ontwikkeling WOZ-waarde/OZB en gemeentefonds	**62**
	Bijlage 3: Reeds besloten eenmalige middelen 2022-2025 tot aan Perspectiefnota 2023	**63**
	Bijlage 4: Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 2022-2025	**66**
	Bijlage 5: Eerste Tijdvakrapportage 2022	**70**
	Bijlage 6: Verslag uitwerking begroting 2022 in afdelingsplannen 2022	**80**

0. Inleiding

Voor u ligt de Perspectiefnota 2023. In afwachting van de uitkomst van de besprekingen over de vorming van een nieuw college hebben wij deze voorbereid om de lopende werkzaamheden voortgang te laten vinden en een actueel vertrekpunt te bieden om de komende maanden vorm te kunnen geven aan nieuw inhoudelijk en financieel meerjarig beleidskader.

De besluitvorming over de Perspectiefnota 2023 is tevens het kader voor de opstelling van de Programmabegroting 2023.

In deze Perspectiefnota geven wij nog geen uitgewerkte cijfermatige vertaling van het Regeerakkoord naar de Amstelveense situatie. Wij beperken ons tot de duiding op hoofdlijnen, zoals die ook is gegeven in het overdrachtsdossier. De meest aangewezen basis om te komen tot een concrete doorrekening van de financiële verhouding voor de komende jaren is de meicirculaire gemeentefonds, die is gebaseerd op de Voorjaarsnota van het Rijk. Die doorrekening zal via een afzonderlijke rapportage worden aangeboden.

1. Financiële beschouwing

Werk aan de winkel… in turbulente tijden
De functie van de Perspectiefnota is dit jaar het in beeld brengen van de actuele financiële positie als vertrekpunt voor de opstelling van een nieuw College Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Hierbij moeten wij er rekening mee houden dat de wereld totaal veranderd is door de Oekraïnecrisis en de turbulentie in de wereldeconomie (inflatie, hoge energieprijzen, schaarste aan grondstoffen en arbeid). Verder ziet het Rijk zich bij de opstelling van de Rijksbegroting geplaatst voor nieuwe miljardenvraagstukken.

In de achterliggende jaren is de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten steeds meer uit het lood geraakt. De tekorten in het sociaal domein (Jeugd/Wmo) en een zeer omstreden opschalingskorting zijn de belangrijkste pijnpunten. Dat het Rijk tekortschoot in de bekostiging op Jeugd is in een arbitrageprocedure Rijk-VNG bevestigd. Ook Amstelveen kent een groot tekort sociaal domein van afgerond € 9 miljoen. In de begroting 2022 heeft Amstelveen besloten in afwachting van de uitkomsten van een nieuw Regeerakkoord het tekort voor eigen rekening te nemen. Dit tekort is in de begroting 2022 incidenteel opgenomen en gedekt vanuit de algemene reserve.

De totale financiële opgave reikt verder dan het tekort sociaal domein. Andere onderwerpen zijn onder meer; de vluchtelingencrisis, onderwijshuisvesting, duurzaamheid/energietransitie, Omgevingswet, woondossier, instandhouding openbare ruimte en voortgaande digitalisering/digitale transformatie. Daarnaast kent Amstelveen een projectenportefeuille met complexe, omvangrijke langjarige projecten die een stevig risicoprofiel met zich meebrengen (waaronder Legmeer/BTAZ, Stadshart/Cultuurstrip, Oude Dorp/A9, Kronenburg).

Verder hebben de sterk toegenomen en toenemende (regel)druk om een veilige, open en controleerbare overheid te waarborgen in combinatie met een uiterste krappe arbeidsmarkt en inhuurproblematiek grote impact op de uitvoeringskracht van de organisatie. Dit vergt extra investeringen om de dienstverlening op peil te houden.

Het goede nieuws is dat Amstelveen deze opgave vanuit een financieel gezonde vertrekpositie tegemoet kan treden. Om financieel gezond te blijven is het zaak de opgave die zich nu aandient tijdig en fundamenteel op te pakken. Een uitvoeriger uitwerking hiervan krijgt een plek in de aanvullende rapportage over de meicirculaire gemeentefonds op basis van de dan bekende cijfers.

Perspectiefnota: Waar staan we ? Actueel beeld van begrotings- en vermogenspositie
Deze Perspectiefnota biedt een actueel beeld van de begrotings- en vermogenspositie (waar staan we?), inclusief lokale lasten, grondexploitaties en meerjarenprogramma onderhoud buitenruimte en een schets van de voortgang en stand van zaken van de grotere dossiers die van belang zijn voor inzicht en oordeelsvorming omtrent de financiële positie van Amstelveen voor de korte en lange(re) termijn.

In de concrete voorstellen met betrekking tot eenmalige en structurele middelen en investeringen hebben wij ons beperkt tot mutaties die passen binnen, c.q. bijdragen aan een actuele vertrekpositie. De mutaties zijn budgettair-neutraal via specifieke dekking en/of financieel-technisch inpasbaar. De Perspectiefnota grijpt niet vooruit op bredere afwegingen maar zorgt wel dat de winkel open blijft.

Meicirculaire gemeentefonds
Een eerstvolgend ijkmoment is de besluitvorming van het Kabinet over de Voorjaarsnota, waarvan de gevolgen voor gemeenten neerdalen in de meicirculaire gemeentefonds. Ook de (gefaseerde) invoering van een nieuw verdeelstelsel voor het gemeentefonds per 1jan23 maakt onderdeel uit van de meicirculaire. Deze meicirculaire komt te laat om nog in de Perspectiefnota te verwerken. Over de uitkomsten volgt een aparte rapportage, zodat u bij de behandeling van de Perspectiefnota beschikt over de meest recente informatie. Ook de budgetontwikkeling BUIG (bijstandsgelden) maakt onderdeel uit van deze notitie.

Leeswijzer
Hierna behandelen de hoofdstukken 2 en 3 achtereenvolgens de structurele begrotingspositie en de vermogenspositie van onze gemeente. Dit mondt uit in meerjarige financiële kaders inclusief voorstellen voor structurele en eenmalige middelen, de actualisering van begrotingsgrondslagen, alsmede een overzicht van de nog openstaande beleidsagenda en risico-analyse. Vaste onderdelen van deze Hoofdstukken zijn verder een financieel totaaloverzicht sociaal domein, het investeringsplan maatschappelijk vastgoed, een voortgangsrapportage over de grote projecten en het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte met een geactualiseerd (meerjaren)programma voor de werkzaamheden in de openbare ruimte (wegen, verkeer en riolen).

In hoofdstuk 4 komen relevante ontwikkelingen en uitgangspunten voor het tarievenbeleid aan de orde. Hoofdstuk 5 rapporteert over de financieel-technische uitvoering van de lopende begrotingsjaar (Eerste Tijdvakrapportage). Hoofdstuk 6 sluit af met een recapitulatie van de voorgestelde besluitvorming.

2. Structurele begrotingspositie

2.1. Totaaloverzicht

2.1.1. Vertrekpunt: Begroting 2022-2025
Vertrekpunt voor de structurele meerjarige begrotingspositie in deze Perspectiefnota is de besluitvorming in de begrotingsraad van 10 november 2021 aan de hand van de Programmabegroting 2022. Het structureel begrotingssaldo sluit op nul. Dit met inachtneming van een incidenteel in de begroting opgenomen tekort sociaal domein om het bestaande Amstelveense beleid te handhaven in afwachting van uitsluitsel van Rijk over (herstel van) gezonde financiële verhoudingen en (structureel toereikende) bekostiging van het sociaal domein.

Binnen dit structurele beeld is een stelpost reservering onzekerheden/tekorten opgenomen van afgerond € 1,4 miljoen (regel b3). Dit is het per saldo positieve effect van de septembercirculaire gemeentefonds (€ 1,7 miljoen voordelig, regel b1) en de bekendmaking van de nieuwe BUIG-budgetten voor de bijstandsgelden (€ 0,3 miljoen nadelig, regel b2)

2.1.2. Nieuw in deze Perspectiefnota 2023
De functie van de Perspectiefnota is dit jaar het in beeld brengen van de actuele financiële positie als vertrekpunt voor de opstelling van een nieuw College Uitvoeringsprogramma 2022-2026.

De concrete voorstellen betreffen (voldongen) posten waarvan het niet zinvol is om deze voor nadere, integrale afweging aan te houden tot het traject CUP 22-26. De mutaties zijn budgettair-neutraal via specifieke dekking en/of financieel-technisch inpasbaar. De Perspectiefnota handhaaft het structurele beeld uit de vertrekpositie, een structureel sluitende meerjarenbegroting met inachtneming van het incidenteel opgenomen tekort sociaal domein.

2.1.3. Totaaloverzicht structurele begrotingspositie
Hierna volgt het structurele meerjarige begrotingskader met aansluitend een leeswijzer/toelichting.

BEGROTINGSBEELD BEGROTING 2022-2026 — bedragen x 1.000 euro
positief bedrag is tekort; negatief bedrag is tekortverlaging/overschot

	2022	2023	2024	2025	2026
a) Vertrekpositie: Begrotingsboek 2022					
Structurele begr.saldi begrotingsboek 2022 (blz.9&28)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
b) Aanvullende ontwikkelingen begr.raad 10nov21, structureel					
b1) Septembercirculaire 2021	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700
b2) BUIG-gelden 2021/2022	315	315	315	315	315
b3) Structurele reservering onzekerheid/tekorten	1.385	1.385	1.385	1.385	1.385
Sub-totaal t/m besluitvorming begrotingsraad 10nov21	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
c) NIEUW: Perspectiefnota 2023, structureel					
c1) voorstel structurele middelen - onderdeel PN23	*209*	*780*	*808*	*808*	*808*
c2) investeringen/kapitaallasten - onderdeel PN23					
# verlaging rekenrente (weglekeffect)	*700*	*700*	*700*	*700*	*700*
# investeringsplan maatschappelijk vastgoed - PN23		*-99*	*-378*	*148*	*412*
* stelpost onderuitputting		*99*	*378*		
c3) dekkingsplan Perspectiefnota					
# stelpost areaal	*-659*	*-800*	*-800*	*-800*	*-800*
# stelpost onderuitputting (kapitaallasten)	*-250*	*-250*	*-250*	*-250*	*-250*
# stelpost reservering onzekerheid/tekorten		*-430*	*-458*	*-606*	*-870*
c4) meicirculaire gemeentefonds / BUIG-gelden	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*
# oplopende rente en inflatie		*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*
STRUCTURELE BEGROTINGSPOSITIE 2022-2026 t/m PN23	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Leeswijzer/Toelichting:

1. De regels onder a) en b) vatten de besluitvorming samen van de afgelopen begrotingsraad, zoals hiervoor toegelicht in paragraaf 2.1.1;
2. Onder c1) en c2) staan de voorstellen met structureel middelenbeslag met bijbehorend dekkingsplan (regel c3). Dit financieel-technische dekkingsplan bestaat uit de onderbouwde inzet van specifieke stelposten (nominaal/areaal, onderuitputting), die in paragraaf 2.6 van deze Perspectiefnota worden toegelicht. Sluitpost is de inzet van een deel van stelpost reservering onzekerheid/tekorten, genoemd in paragraaf 2.1.1;
3. De uitkomsten van de meicirculaire gemeentefonds (regel c4) zijn nog niet verwerkt in deze Perspectiefnota. Het is de bedoeling om deze uitkomsten op de gebruikelijke wijze via een aparte notitie aan de behandeling toe te voegen.

In het vervolg van dit hoofdstuk behandelen wij achtereenvolgens:

- sociaal domein (paragraaf 2.2.)
- voorstel structurele middelen (paragraaf 2.3.)
- voorstel investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2021-2025(paragraaf 2.4.)
- overige ontwikkelingen: openstaande agenda en risico-analyse (paragraaf 2.5.)
- technische begrotingsgrondslagen (nominaal/areaal, rente, WOZ) & risico’s (paragraaf 2.6.)

2.2. Sociaal domein

2.2.0. Algemeen
Binnen het sociaal domein zijn gemeenten verantwoordelijk voor diverse taken in het sociaal domein. Het gaat dan onder andere om de gebieden WMO, Jeugdhulp en Werk en inkomen, schuldhulpverlening, minimabeleid en inburgering. Zowel inhoudelijk als financieel hebben de decentralisaties van Jeugdhulp, Wmo en Participatiewet met ingang van 2015 een grote impact gehad.

Decentralisaties
Integrale hulp dichter bij de inwoner en beheersing van de zorguitgaven waren belangrijke drijfveren voor het Rijk om deze grootschalige taakoverdracht naar gemeenten - onder gelijktijdige inboeking van een miljardenombuiging – door te voeren. De Rijksbegroting liet trendmatig een sterke groei van de zorguitgaven zien, met als perspectief dat deze trend zich bij ongewijzigd beleid zou blijven voortzetten door een stijgende autonome zorgvraag. Daarnaast waren onderdelen van hetzelfde onderwerp (bijv. jeugd of wmo) sterk versnipperd ondergebracht en hadden verschillende overheden een verantwoordelijkheid, waardoor de samenhang en besparingsmogelijkheden beperkt waren.

Leidende overwegingen bij de decentralisatie van taken waren:
(a) vergroten van de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid waar dit mogelijk is;
(b) ontschotten van budgetten, maatwerk, één loket;
(c) minder “dure” zorgvraag door preventiebeleid, sociale samenhang en laagdrempeliger zorg.

De naar de gemeenten overgehevelde taken zijn omvangrijk en complex. Mede omdat het zgn. ”open einde regelingen” betreft is het houden van zicht en grip op de kosten een grote uitdaging. Met name voor het onderdeel Jeugdhulp is het lastig om tijdig, juist en volledig zicht te hebben op de relevante kosten. De afhankelijkheid van regionale uitvoering van hoog specialistische en (daarmee) dure zorg speelde daarin een belangrijke rol. Aan de andere kant van het spectrum blijkt ook de marktwerking in lichte zorg perverse effecten te hebben (opdrijving van de vraag en excessieve winsten).

Continuïteit van zorg en investeren in preventie waren hoofdlijnen in de eerste jaren. Ook wordt volop gewerkt aan transformatie, innovatie/vernieuwing. Het college-uitvoeringsprogramma 2018-2022 geeft hieraan een impuls. Ook andere gemeentelijke beleidsinspanningen en voorzieningen buiten het sociaal domein in enge zin, zijn van belang voor preventie en het versterken van de zelfredzaamheid. Bevordering van sociale samenhang waaiert breed uit binnen de gemeentebegroting. Zo dragen ook sport- en cultuurstimulering hieraan bij. Daarnaast spelen relaties met andere partners, zoals bijvoorbeeld het onderwijs, kinderopvang, (huis)artsen, Veilig thuis en de Jeugdbescherming een grote rol.

De achterliggende jaren is het financiële kader meer en meer onder druk komen te staan. Gemeenten zien zich geconfronteerd met oplopende tekorten sociaal domein. Dat betreft zowel Jeugd als Wmo. Dat het Rijk tekortschoot in de bekostiging op Jeugd is in een arbitrageprocedure Rijk-VNG bevestigd. Het Kabinet Rutte III heeft incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld. Beslissingen over een structureel vervolg zijn doorgeschoven naar het Kabinet Rutte IV. In de begroting 2022 heeft Amstelveen besloten in afwachting van de uitkomsten van een nieuw Regeerakkoord het bestaande beleid te handhaven en het tekort sociaal domein voor eigen rekening te nemen. Dit tekort is in de begroting 2022 incidenteel opgenomen en gedekt vanuit de algemene reserve.

Vanuit het nieuwe Regeerakkoord zijn voor het sociaal domein de volgende hoofdlijnen te trekken:

- Het Regeerakkoord bevat een aflopende reeks extra Jeugdgelden, die aansluit op de uitkomst van de arbitrageprocedure. Via een Hervormingsagenda zijn forse besparingen ingeboekt. Het realiteitsgehalte daarvan moet nog blijken. Autonome groei van de zorgvraag blijft een belangrijke risicofactor;
- Het Regeerakkoord boekt eenzijdig een extra besparing in van € 511 miljoen, waarin ook de invoering van eigen bijdragen wordt overwogen. De ingeboekte besparing stuit op veel verzet, ook in de Eerste Kamer. Recent heeft het Kabinet besloten het risicodragerschap voor deze ombuiging zelf te dragen en gemeenten hiervan te vrijwaren. Dit besluit neemt zeker niet alle zorgen en onduidelijkheden weg, maar is voldoende geweest om de opgeschorte gesprekken tussen Rijk en VNG/gemeenten over de Hervormingsagenda weer te hervatten[1];
- Het vorige Regeerakkoord voerde eenzijdig een vast Wmo-abonnementstarief in, dat gemeenten met tekorten confronteert door een (niet-gecompenseerde) aanzuigende werking. Het nieuwe Regeerakkoord wil de regeling aanpassen. Wat dat concreet gaat "opleveren" is onduidelijk;
- Per 1 januari 2023 gaat de verdeling gemeentefonds wijzigen. In de huidige verdelingen sociaal domein scoort Amstelveen ongunstig. De tot dusver bekende nieuwe cijfers lijken gunstiger voor Amstelveen.

Al met al behoren hoofdbrekens over de financiële bekostiging en inkadering van het sociaal domein nog niet tot het verleden. Ondertussen blijft het financiële kader in beweging. De komende jaren staat een gefaseerde doordecentralisatie Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen op de rol: van de centrumgemeenten (bij ons Amsterdam) naar alle gemeenten. Dit gaat om een macrobudget van circa € 4 miljard.

Inzicht in en beheersing van de uitgaven, c.q. het kunnen beschikken over tijdige en adequate informatie en sturingsinstrumenten is een punt van grote zorg én aandacht. Om recht te doen aan de relevantie, complexiteit en omvang van dit onderwerp gaat bijlage 1 uitvoeriger in op de ontwikkelingen Jeugdhulp.

In het vervolg van deze paragraaf geven we eerst een overzicht van het actuele begrotingskader 2022. Het gaat dan om een samenhangend totaalbeeld van enerzijds de omvang en samenstelling van de uitgaven en anderzijds de verschillende bronnen waaruit deze uitgaven worden betaald. Vervolgens staan we stil bij de nieuwe ontwikkelingen die zich nu aandienen.

2.2.1. Bestaand begrotingskader 2022 sociaal domein: uitgaven & dekking

Begrotingskader 2022

Het bestaande begrotingskader voor 2022 houdt rekening met een uitgavenniveau van ruim € 92,5 miljoen voor het totale sociale domein (programma 1). Dit zijn de uitgaven exclusief gemeentelijke overhead[2]. Het sociaal domein is het grootste van zeven programma's met circa 35% van de totale gemeentelijke uitgaven (inclusief overhead en kostendekkende exploitaties). Tegenover deze uitgaven staat € 6,1 miljoen aan diverse specifieke programma inkomsten. Naast eigen bijdragen betreft dit met name een incidentele bijdrage van € 3,4 miljoen bijdrage MOBW (Maatschappelijke Opvang-Beschermd Wonen; "Blokhuismiddelen"). De resterende € 86,4 miljoen wordt betaald uit drie "bronnen": Het "BUIG-budget" voor de bijstandsuitkeringen, een integratie-uitkering Sociaal Domein (Voogdij/18+ en WSW/Participatie) en de overige algemene middelen als sluitpost. Onderstaand overzicht en grafieken brengen dit in beeld.

[1] https://vng.nl/nieuws/doorstart-hervormingsagenda-na-kabinetsbesluit-eu-511-mln

[2] Conform de geldende regelgeving (BBV; Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) wordt de overhead apart centraal verantwoord op een eigen programma (Overhead/Bedrijfsvoering). De uitgavenramingen op de overige programma's bevatten de directe kosten, inclusief directe ambtelijke capaciteit.

bedragen in miljoenen euro's

Omschrijving	vertrekpositie uitgavenkader sociaal domein begroting 2022		dekking uitgaven sociaal domein				
			via programma 1		via alg. dekk.middelen		
			specifieke progr.-inkomsten	"BUIG"	IU-Sociaal Domein	overige algemene middelen	totaal dekking
Jeugd	***31%***	**28,9**	0,1		1,9	26,9	28,9
Zorg	***35%***	**31,8**	5,3			26,5	31,8
Werk (*)	***30%***	**28,2**	0,7	23,2	2,4	1,9	28,2
Volksgezondheid	***4%***	**3,6**				3,6	3,6
TOTAAL-GENERAAL	***100%***	**92,5**	**6,1**	**23,2**	**4,3**	**58,9**	**92,5**

(*) onder 'werk' vallen WSW, re-integratie, inkomens levensonderhoud en minima voorzieningen

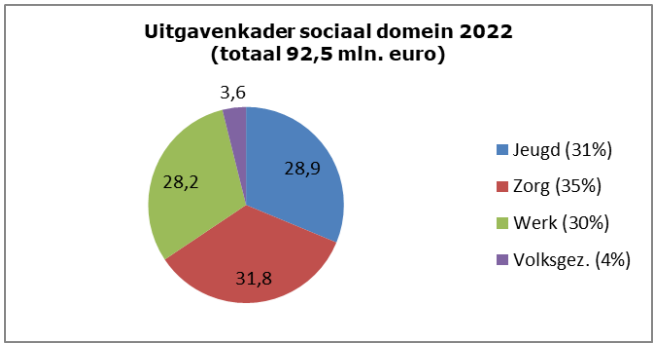

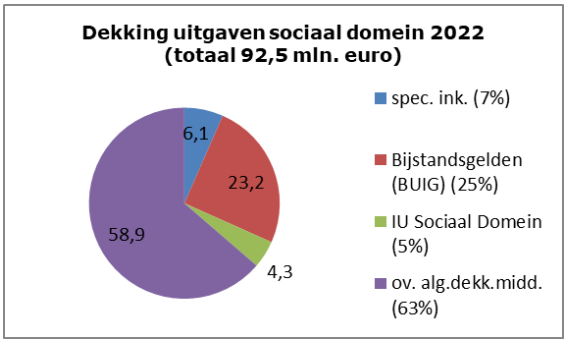

Sterke uitgavengroei 2018-2022

De achterliggende jaren zijn de uitgaven Sociaal Domein sterk gestegen. Onderstaande cijfers laten dit zien aan de hand van de gepresenteerde begrotingskaders 2018-2022 in de Perspectiefnota's. Op het onderdeel Jeugdhulp is sprake van een toename van 85% van € 15,6 miljoen naar € 29,1 miljoen[3]. Het totale Sociale Domein laat een uitgavenstijging van € 26,4 miljoen zien (+39%).

Ontwikkeling begrotingskader Sociaal Domein 2018-2022 (*)

bedragen x €1mln.

Omschr.	PN18	PN19	PN20	*PN21*	*PN22*	*PN23*	*PN23+nwe ontw.*	*'22tov'18*
Jeugd	*15,6*	*16,5*	*16,9*	*20,7*	*24,0*	*28,9*	*29,1*	*85,3%*
Zorg	*21,3*	*21,4*	*23,2*	*24,3*	*25,6*	*28,4*	*29,7*	*33,3%*
Werk	*24,6*	*24,7*	*25,4*	*25,8*	*27,9*	*28,2*	*28,2*	*14,6%*
Volksgez.	*2,7*	*2,9*	*3,1*	*3,2*	*3,4*	*3,6*	*3,6*	*33,3%*
Totaal	64,2	65,5	68,6	74,0	80,9	89,1	90,6	*38,8%*
	100,0%	*102,0%*	*106,9%*	*115,3%*	*126,0%*	*138,8%*	*141,1%*	

(*) excl. € 3,4mln. "Blokhuismiddelen" incidenteel '22 MOBW inkomsten/uitgaven

[3] De kolom PN23 is het actuele begrotingskader 2022 cf. de begroting 2022 na wijziging. Hierin is nog geen rekening gehouden met de nieuw in deze Perspectiefnota opgenomen doorwerking van hogere uitgaven in de jaarrekening 2021 naar 2022 en verder. De kolom "PN23+nwe.ontw." is het beeld inclusief deze nieuwe ontwikkelingen zoals toegelicht in par. 2.2.2. Voor een vergelijkbaar beeld ("appels met appels") zijn de totaalbedragen PN23 gecorrigeerd voor de incidentele "Blokhuismiddelen" die in de andere jaarschijven niet voorkomen.

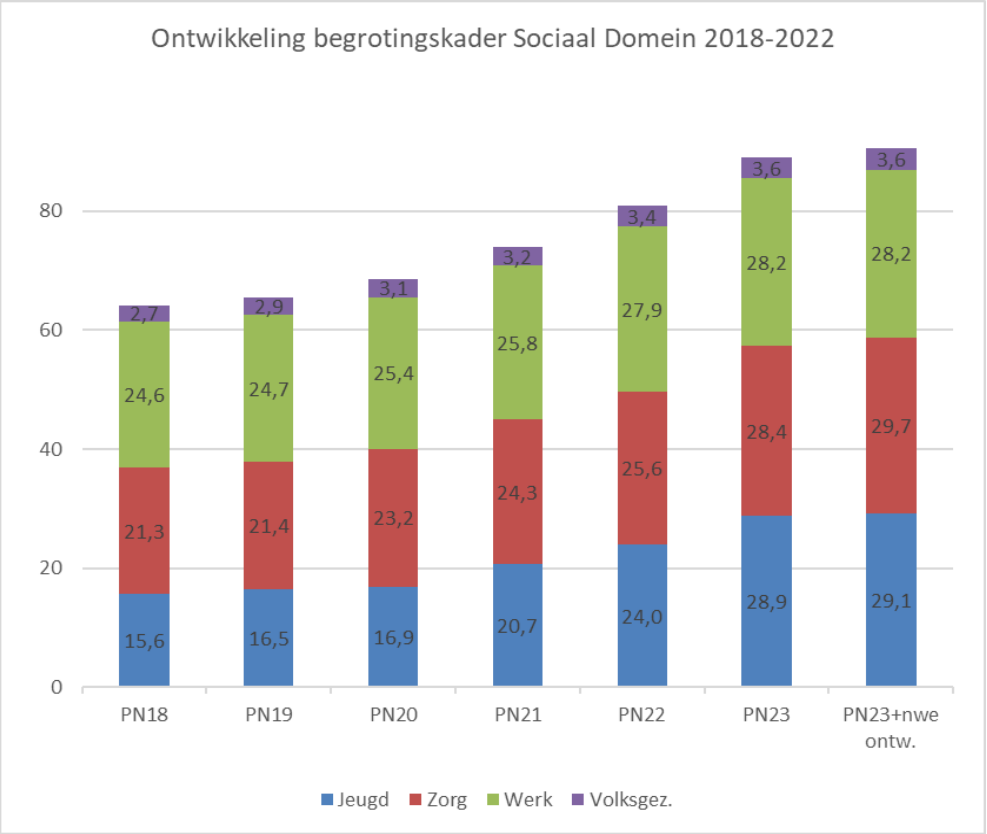

Overschotten/tekorten Sociaal Domein
Reeds bij de Kadernota 2018 heeft Amstelveen de omslag gemaakt van "inkomst georiënteerde" sturing naar "uitgaven georiënteerde" sturing. De budgetten (per taakveld) worden niet bepaald aan de hand van de ontvangen inkomsten. In plaats daarvan worden per taakveld reële budgetten vastgesteld op basis van de benodigde uitgaven om het vastgestelde Amstelveense beleid uit te voeren.

Dat laat onverlet dat het algemene macrobeeld is, dat gemeenten sterk tekort komen op Jeugdhulp door te krappe macrobudgetten en het achterwege blijven van compensatie voor autonome groei van de zorgvraag. Dat geldt ook voor Amstelveen. Verder pakt het geldende verdeelmodel Jeugdhulp ongunstig uit voor Amstelveen. Amstelveen heeft geïnvesteerd in nieuwe werkwijzen en vroege signalering met het doel op langere termijn de duurdere zorg te beperken en, naast goede zorg, tot een betere kostenbeheersing te komen. Het algehele beeld op dit moment is, dat deze investeringen zich tot dusver niet vertalen in lagere kosten.

Voor de Wmo gold dat in de eerste jaren in veel mindere mate, maar in de laatste jaren tekenen zich ook hier oplopende tekorten af, met name door de invoering van het abonnementstarief en autonome groei van de zorgvraag (vergrijzing, thuiswonen/woningaanpassingen). Ook op Werk (re-integratie, begeleid en beschut werk) is door forse Rijksbezuinigingen sprake van tekorten.

Op de bekostiging van de bijstandsgelden (BUIG) is het beeld wisselender. Soms was het macrobudget toereikend, soms ook niet. Daarbinnen is sprake van voordeelgemeenten en nadeelgemeenten. Amstelveen behoort hier tot de voordeelgemeenten. Het Amstelveense overschot op de BUIG is deels te herleiden tot een actief beleid (hetgeen ook tot uitdrukking komt in de inzet van eigen middelen op re-integratie). Deels komt het BUIG-voordeel ook doordat Amstelveen gunstig scoort op het verdeelmodel. Dit voordeel op de BUIG is inmiddels overvleugeld door tekorten op Jeugdhulp/Wmo. Aanpassingen in het verdeelmodel BUIG blijven een risico. De laatste jaren neemt het voordeel op het verdeelmodel af door nadelige herverdeeleffecten.

Beslag op algemene reserve: € 18 miljoen in 3 jaar tijd.
De tekorten Sociaal Domein komen landelijk slechts ten dele tot uitdrukking in onontkoombare bezuinigingen en ozb-verhoging. Een groot deel komt in eerste aanleg tot uitdrukking in de terugloop van de reserves van gemeenten. Gemeenten vangen de eerste klap op door in te teren op hun reserves. Dat geldt ook voor Amstelveen. Tot aan de Perspectiefnota 2020 is het gelukt de oplopende tekorten Jeugdhulp structureel in de begroting in te passen. Bij de Perspectiefnota 2021 en daarmee samenhangende Nota Aanvullende Voorstellen bij de begroting 2021 is het extra tekort tot en met 2022 incidenteel ten laste van de algemene reserve gebracht in afwachting van (uitsluitsel over) Rijkscompensatie. Deze lijn is voortgezet tot en met deze Perspectiefnota. In totaal is hier in drie jaar tijd ruim € 18 miljoen algemene reserve mee gemoeid.

Tekorten Jeugd/Wmo 2020-2022 ten laste van de algemene reserve

bedragen x €1mln.

Omschrijving	2020	2021	2022	Totaal
PN21/NAV21	4,3	3,3	3,3	10,9
PN22		2,7	4,7	7,4
Totaal	4,3	6,0	8,0	18,3

In deze cijfers is rekening gehouden met de door het Rijk in 2021/2022 toegekende extra eenmalige Jeugdgelden (€ 1,6 miljoen in ’21 en € 4,25 miljoen in ’22). Deze cijfers beperken zich tot het tekort Jeugdhulp/Wmo. Amstelveen heeft aanvullend ten laste van de algemene reserve nog 3 jaar à € 1 miljoen vrijgemaakt voor Schuldhulpverlening en “van werk naar werk”, die niet in deze € 18,3 miljoen zijn meegenomen.

2.2.2. Nieuwe ontwikkelingen sociaal domein

Algemeen
De functie van de Perspectiefnota is dit jaar het in beeld brengen van de actuele financiële positie als vertrekpunt voor de opstelling van een nieuw College Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Concreet voor het sociaal domein betekent dit, dat wij het op dit moment in de begroting 2022 opgenomen tekort sociaal domein actualiseren voor de doorwerking van de autonome uitgavenontwikkeling vanuit de jaarrekeningcijfers 2021. Dit betreft incidentele mutaties in de jaarschijf 2022 die consistent zijn met de bestaande gedragslijn. Besluitvorming over het structurele vervolg voor 2023 en verder vindt plaats via het CUP 22-26.

Verder bevat deze Perspectiefnota een beperkt aantal budgettair neutrale mutaties. Deze mutaties vallen kortweg onder het actualiseren van het bestaande begrotingskader en/of kunnen door specifieke dekking en relatief beperkte omvang zonder problemen nu worden verwerkt. Aanhouden heeft hier geen toegevoegde waarde. De hierna vermelde en toegelichte ontwikkelingen maken onderdeel uit van de voorstellen structurele en eenmalige middelen die ter besluitvorming worden voorgelegd.

Totaaloverzicht en postgewijze toelichting

Voorstellen Sociaal Domein, eenmalig en structureel bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	port.-houder	eenmalig 2022	2023	2024	2025	2026	structureel 2022		toelichting zie sub
SOCIAAL DOMEIN									
POK-gelden (Parl.Onderz.Kinderopv.toesl.)		494	580	632	632	632		} neutraal	(a)
** bijdrage Aalsmeer*		*-126*	*-142*	*-132*	*-132*	*-132*		}	
** middelen gemeentefonds*		*-368*	*-438*	*-500*	*-500*	*-500*		}	
Neutrale fasering inzet POK-middelen gemeentefonds		-565	*52*	*128*	*128*	*128*		}	
Communicatie Sociaal domein, inhuur-vast							63	} neutraal	(b)
** bestaand budget (tot dusver betaalde inhuur)*							*-63*	}	
Inburgering Onderwijsroute		*78*	*47*					} neutraal	(c)
** specifieke uitkering Rijk*		-78	-47					}	
Odensehuis		-109						ism invpl.	(d)
Dak- en thuisloosh. & doordecentr. Besch.Wonen		156	150						(e)
geëscaleerde zorg 18-		163						} doorw. JR'21	(f)
Wmo maatwerk Hbh		500						}	
Wmo begeleiding dagbesteding		600						}	
Onafhankelijke cliëntondersteuning		100						}	
Sociaal medische indicatie kinderopvang		150						}	
TOTAAL		**995**	**202**	**128**	**128**	**128**	**0**		
nieuw per jaarschijf							0		
cumulatief		995	1.197	1.325	1.453	1.581			

(a) POK-gelden

In de reactie van het kabinet van 15 januari 2021 op het rapport 'Ongekend onrecht' van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) is toegelicht dat naast de hersteloperatie voor getroffen ouders en kinderen, ook maatregelen nodig zijn die structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden. Onderdeel hiervan is het versterken van de dienstverlening bij alle onderdelen van de overheid, waaronder de gemeenten. Het kabinet heeft besloten voor het versterken van de dienstverlening bij gemeenten en het extra ondersteunen van mensen in kwetsbare posities voor de periode tot en met 2027 landelijk € 150 miljoen per jaar beschikbaar te stellen. Het Rijk kan zich voorstellen dat de transitie niet in deze periode kan worden voltooid en zal daarom vroegtijdig met de VNG het gesprek aangaan over de periode na 2027.

Om de dienstverlening bij gemeenten te versterken en mensen in kwetsbare posities extra te ondersteunen heeft de VNG een visiedocument opgesteld met daarin activiteiten die met name inzetten op het vergroten van de menselijke maat in de dienstverlening, ontwikkeling van professionals en systematisch leren, zodat waar nodig structurele verbeteringen op zowel rijksniveau als gemeentelijk niveau worden doorgevoerd. De commissie POK en de VNG heeft de volgende lijnen meegegeven voor de inzet van deze middelen:

1. Impuls integraal werken in het sociaal domein, inclusief systeemleren: 'lerende uitvoeringspraktijk';
2. Versterking uitvoeringscapaciteit wijkteams;
3. Robuust rechtsbeschermingssysteem.

In de periode 2022- 2027 is voor Amstelveen in totaal € 2,8 miljoen beschikbaar[4]. De voorgestelde besteding richt zich voor 2022 en 2023 op:

- luisteren waar behoefte ligt bij de door het VNG beoogde doelgroep en onderzoeken van verbetermogelijkheden;
- verder ontwikkelen integraal werken en digitale dienstverlening;
- versterken capaciteit Sociaal loket Amstelveen;

[4] Deze middelen zijn eind 2021 toegekend via de decembercirculaire gemeentefonds, inclusief een bedrag in de jaarschijf 2021. Het bestedingsvoorstel betreft de jaren 2022-2027. Daarin is ook het voor 2021 toegekende bedrag meegenomen.

In de jaren daarna kan verder richting gegeven worden aan de besteding van de POK gelden op basis van uitkomsten uit de uitgevoerde onderzoeken en de verdere uitwerking die nu ook nog plaatsvindt op landelijk niveau (Rijk/VNG).

(b) Communicatie en participatie sociaal domein (inhuur-vast)
Binnen het sociaal domein is in toenemende mate behoefte aan communicatie richting bewoners, professionals en instellingen. De ontwikkelingen binnen dit domein volgen elkaar snel op en steeds meer taken worden vanuit het Rijk bij gemeenten belegd. Behalve de groei van het volume en de grotere complexiteit en samenhang, is gebleken dat meer aandacht nodig is voor specifieke gerichte communicatie als het gaat om kwetsbare groepen, zoals dak- en thuislozen, werkzoekenden, mensen met een niet-Nederlandse achtergrond (taal, cultuur) en ouderen. Het is belangrijk om alle regelingen die beschikbaar zijn goed uit te leggen. Ook is belangrijk om de verschillende doelgroepen te betrekken bij de ontwikkeling van nieuw beleid, ook met het oog op de nieuwe nota sociaal domein. Tijdens de afgelopen bestuursperiode is via het Programma Transformatie Sociaal Domein met projectmiddelen communicatie-ondersteuning ingehuurd. Gelet op de ervaringen en de omvang is wenselijk en efficiënter een in de gemeente en de gemeentelijke organisatie bekende, vaste kracht hiervoor in te zetten.

(c) Inburgering Onderwijsroute
Een aanvullende specifieke uitkering (SPUK) voor het financieren van de onderwijsroute onder de Wet inburgering is door het Rijk nader uitgewerkt. Deze middelen in de inzet daarvan worden in de begroting opgenomen. Afrekening vindt plaats op basis van het daadwerkelijk aantal inwoners die de onderwijsroute volgt.

(d) Odensehuis
Op 10 juli 2019 nam de raad de motie 'Geef het Odensehuis de ruimte' aan vanwege de toename van het aantal mensen met dementie en de steun die het Odensehuis aan deze mensen en hun mantelzorgers kan bieden. Het gebouw Bourgondischelaan 43 wordt ter uitvoering van deze motie gerenoveerd om het Odensehuis hierin te kunnen huisvesten. Het hiervoor benodigde bedrag ad. € 567.000 is opgenomen in het investeringsplan maatschappelijk vastgoed met het voorstel dit krediet te voteren (zie paragraaf 2.4). Vanuit de bestaande begroting wordt € 109.000 bijgedragen in de dekking van deze investering.

(e) Dak- en thuisloosheid & doordecentraliseren Beschermd Wonen
In februari/maart 2022 zijn het Regioplan over de aanpak dak- en thuisloosheid en de doordecentralisatie beschermd wonen 2022-2025 door de vijf Amstellandse gemeenteraden vastgesteld. De regionale aanpak beoogt voortzetting van de extra aandacht voor dakloosheid én voorbereiding en uitvoering van de doordecentralisatie. In 2022 en 2023 is een incidenteel bedrag opgenomen om deze decentralisatie goed te kunnen voorbereiden en inzetten.

(f) doorwerking kostenontwikkeling sociaal domein vanuit jaarstukken 2021 (open einde regelingen)
In de begroting 2022 heeft Amstelveen besloten het beleid op het sociaal domein te handhaven en een tekort sociaal domein incidenteel voor eigen rekening in de begroting op te nemen en te dekken vanuit de algemene reserve. Dit in afwachting van nader uitsluitsel van het Rijk via een nieuw Regeerakkoord over een betere bekostiging, c.q. herstel van gezonde financiële verhoudingen.

Het structurele beeld voor 2023 en verder maakt onderdeel uit van het traject van brede integrale afweging via het CUP 22-26. Deze Perspectiefnota bevat wel de actualisering van het incidentele tekort over 2022 op basis van de doorwerking van de rekeningcijfers 2021 naar 2022. Dit betreft de volgende ontwikkelingen:

- Geëscaleerde zorg 18-: De verschillende gecertificeerde instellingen (GI) voeren de jeugdbescherming uit in situaties waarbij de veiligheid van kinderen in het geding is. Het kan gaan om vrijwillige of (door de rechter) gedwongen jeugdbescherming. Het gaat hier om de kosten die worden gemaakt voor de regie in de gezinnen, niet om de verwijzingen naar specialistische jeugdhulp door de GI. Tariefstijgingen inclusief hogere indexatie betekenen een kostenstijging van € 163.000;

- Wmo maatwerk Hbh: Op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning voorzien wij in hulp bij het huishouden. Een verder oplopend gebruik door inwoners vergt € 500.000 extra budget bovenop de €600.000 waarmee de begroting reeds is bijgesteld voor het jaar 2022. De incidentele bijraming van € 600.000 was noodzakelijk in verband met een kostprijs onderzoek in verband met AmVB reële kostprijs hulp bij het huishouden en de toename vanwege het abonnementstarief (aanzuigende werking). Het aantal uren dat wordt afgegeven vanuit de Wmo ligt vast in een protocol met gerichte minuten per taak. Dit is moeilijk beïnvloedbaar daar alleen wordt afgegeven wat nodig is. Het aantal gebruikers heeft zich de achterliggende jaren als volgt ontwikkeld (een stijging van 35% in drie jaar):
  2018 1840 inwoners
  2019 2114
  2020 2377
  2021 2498.
  In het Regeerakkoord is aangegeven dat mogelijk het abonnementstarief wordt gewijzigd. Wat dit gaat inhouden en of dit naar de toekomst toe (2023 en verder) effect gaat hebben zal moeten blijken.
- Wmo begeleiding dagbesteding: Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning voorzien wij in begeleiding en dagbesteding voor inwoners waarbij het noodzakelijk is dat zij deze zorg ontvangen. Vanwege een toename in het aantal begeleidingsaanvragen (zowel individuele begeleiding als dagbesteding) is een bijraming noodzakelijk. Het aantal gebruikers heeft zich de achterliggende jaren als volgt ontwikkeld (een stijging van 24% in drie jaar):
  2018 1024 inwoners
  2019 1164
  2020 1222
  2021 1271.
  Naast de stijging van het aantal inwoners dat gebruik maakt van de ondersteuning zien wij ook de zwaarte van de begeleiding toenemen. Onder andere de psychische problematiek onder (jong)volwassene is toegenomen gedurende de Corona-crisis. Mogelijk neemt dit af nu de Corona-crisis in heftigheid afneemt.
- Onafhankelijke cliëntondersteuning: De (wettelijk verplichte) onafhankelijke cliëntondersteuning geniet steeds meer naamsbekendheid wat tot hogere uitgaven leidt. Van 2018 naar 2021 is het aantal ruim verdubbeld (> 200). Het toegenomen beroep vraagt een budgetverhoging van € 100.000.
- Sociaal-medische kinderopvang (smi): Een ouder die vanwege sociaal medische omstandigheden de verzorging van zijn kind niet op zich kan nemen, kan bij de gemeente terecht voor een tegemoetkoming in de kosten van Smi. Smi is een tijdelijke regeling waarbij de zorg van het kind gedeeltelijk wordt overgenomen van de ouder. De ouder kan in deze tijd aan de situatie werken zodat hij de zorg daarna weer op zich kan nemen. De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van het inkomen en is gebaseerd op de richtlijnen van de VNG. Het beroep op deze regeling is toegenomen en dit vraagt een verhoging van het beschikbare budget met € 150.000.

2.3. Voorstel structurele middelen Perspectiefnota 2022

2.3.1. Totaaloverzicht en voorstel structurele middelen

In deze Perspectiefnota leggen wij u een beperkt voorstel met structurele mutaties voor. Het betreft samengevat neutrale posten met een specifieke eigen dekking, alsmede bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en bijstellingen die voortvloeien uit de jaarrekening ’21. Onderstaand overzicht zet dit voorstel op een rij. Erna volgt een postgewijze toelichting. Voor posten die elders in deze Perspectiefnota aan bod komen binnen een bepaalde samenhang verwijst het overzicht naar de desbetreffende paragraaf.

Voorstel 1

In te stemmen met het voorstel structurele middelen conform het overzicht in paragraaf 2.3.1 met een totaalbedrag van € 209.000 in 2022, € 780.000 in 2023 en € 808.000 vanaf 2024.

VOORSTEL STRUCTURELE MIDDELEN PERSPECTIEFNOTA 2023 bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	port.-houder	structureel 2022	2023	2024	2025	2026		toelichting zie sub
BIJDRAGEN GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN								
Bijdr. GR GGD A'dam-A'land (Veilig Thuis en CSG)			47	47	47	47		
Bijdrage GR OGZ Amstelland		-137	33	33	33	33		
Bijdrage GR Omgevingsdienst		-126	140	297	307	266		
** waarv.wijz. taken i.r.t. vergoeding gem.fonds*		*126*	*0*	*-129*	*-139*	*-98*		
** besparing op eigen formatie*			*-3*	*-3*	*-3*	*-3*		
Bijdrage GR Veiligheidsregio, indexering		76	76	76	76	76		
Versterking samenwerking MRA		30	60	60	60	60		
Bijdrage GR Gemeentebelastingen		18	62	62	62	62		
** ten laste van kostendekk. exploitaties*		-4	-14	-14	-14	-14		
SUB-TOTAAL BIJDRAGEN GEMEENSCH. REGELINGEN		***-17***	***401***	***429***	***429***	***429***		2.3.2
SOCIAAL DOMEIN								
Communicatie Sociaal domein, inhuur-vast		63	126	126	126	126	} neutraal	2.2.2
** bestaand budget (tot dusver betaalde inhuur)*		*-63*	*-126*	*-126*	*-126*	*-126*	}	
ONDERWIJS & ONTPLOOIING								
hogere dotatie onderh.voorz. gebouwen - sport		87	87	87	87	87	doorw.JR'21	2.3.3
OPENBARE RUIMTE								
Versterken coörd. & toez. kabels en leidingen		104	104	104	104	104	} neutraal	3.3.2
** bijdrage Aalsmeer*		*-26*	*-26*	*-26*	*-26*	*-26*	}	
** dekking uit leges*		*-78*	*-78*	*-78*	*-78*	*-78*	}	
Overdracht onderhoud sportvelden								2.3.4
# wegvallen vergoeding AmstelveenSport		193	193	193	193	193	} neutraal	
# wegvallen kosten		*-193*	*-193*	*-193*	*-193*	*-193*	}	
kostendekkende exploitaties								
Verhogen inzamelfrequentie papier/GRT								
* struct. kaplast en beheerlasten t.l.v. tarief			479	479	479	479	} neutraal	4.2.4
dekking via tarieven			*-479*	*-479*	*-479*	*-479*	}	
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING								
hogere dotatie onderh.voorz. gebouwen - alg		109	109	109	109	109	doorw.JR'21	2.3.3
BESTUUR, BEVOLKING EN VEILIGHEID								
niet-leges taken Publiekzaken (groei t.l.v.areaal)			143	143	143	143		4.2.2
Uitbreiding betaald parkeren			10	10	10	10	b&w 10mei22	2.3.5
OVERHEAD								
Uitvoering WOO, deels/juridische capaciteit			126	126	126	126	} neutraal	2.3.6
** bijdrage Aalsmeer*			*-32*	*-32*	*-32*	*-32*	}	
** via taakmutatie alg.uitkering gemeentefonds*			*-94*	*-94*	*-94*	*-94*	}	
Fasering wagenpark		30	30	30	30	30	doorw.JR'21	2.3.3
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN								
Decembercirculaire 2021 gemeentefonds								
# ov. mutatie algemene uitkering		-488	-488	-488	-488	-488	} neutraal	2.3.7
# samenh. posten (taakmut. & stelp.areaal)		*488*	*488*	*488*	*488*	*488*	}	
TOTAAL VOORSTEL STRUCTURELE MIDDELEN		**209**	**780**	**808**	**808**	**808**		

2.3.2. Hogere bijdrage gemeenschappelijke regelingen
Amstelveen voert de nodige taken uit via gemeenschappelijke regelingen. Diverse begrotingen en jaarrekeningen van gemeenschappelijke regelingen zijn de achterliggende maanden via aparte voorstellen aan uw raad voorgelegd. Hiervoor gelden wettelijk voorgeschreven procedures en de in desbetreffende begrotingen opgenomen gemeentelijke bijdragen zijn na vaststelling verplichte uitgaven voor gemeenten. Ontwikkelingen in de intergemeentelijke samenwerking leiden tot de hier opgenomen aanpassingen in het Amstelveense begrotingskader. Per saldo is sprake van afgerond € 0,4 miljoen hogere uitgaven met als belangrijkste component een reguliere indexatie (nominale ontwikkeling) en actualisatie van de verdeelsleutels (veelal inwoneraantallen, areaal). Daarnaast is sprake van een extra stijging van de bijdrage aan de Metropoolregio Amsterdam (MRA) als uitvloeisel van nieuwe samenwerkingsafspraken om de slagvaardigheid te vergroten.

2.3.3. Onderhoudsvoorziening gebouwen en reserve vervanging bedrijfsmiddelen (wagenpark)
Vast onderdeel van het traject opmaak en controle jaarrekening is de onderbouwing van de toereikendheid van de onderhoudsvoorzieningen voor sportgebouwen en overige gebouwen. Ook de stand en ontwikkeling van de egalisatiereserve vervanging bedrijfsmiddelen met bijbehorende dotatie wordt geactualiseerd:

- Onderhoud gebouwen: Kostenstijgingen in de bouw in combinatie met veroudering van gebouwen leiden tot een structurele verhoging van de noodzakelijke jaarlijkse dotatie aan de onderhoudsvoorzieningen (€ 87.000 en € 109.000);
- Bedrijfsmiddelen (wagenpark): Door het wereldwijde tekort aan grondstoffen- en microchips, kon de leverancier van nieuwe elektrische bedrijfswagens niet voldoen aan de leververplichtingen in 2021. Daarnaast is een aantal andere geplande inkopen zoals aanhangers en werktuigen uitgesteld. Het gaat in totaal om een fasering van afgerond € 1,4 miljoen. De verwachting is dat de bestelling van elektrische bedrijfswagens eerste helft 2022 geleverd gaat worden. Actualisering van de doorrekening betekent enerzijds eenmalige vrijval in 2022 van € 475.000 (opgenomen in het voorstel eenmalige middelen) en anderzijds een beperkte verhoging van de structurele dotatie met ingang van 2023 met € 30.000.

2.3.4. Overdracht onderhoud sportvelden
In goed overleg met AmstelveenSport is overeengekomen dat AmstelveenSport per 1jan22 het onderhoud van sportvelden inkoopt op de markt en niet langer via een dienstverleningsovereenkomst afneemt van de gemeente. Dit leidt tot een budgettair neutrale aanpassing van de gemeentebegroting. Tegenover het wegvallen van het onderhoud sportvelden staat een toegenomen behoefte aan inzet van het groenpersoneel in de wijken.

2.3.5. Uitbreiding betaald parkeren
In deze Perspectiefnota zijn de financiële effecten verwerkt van uitbreiding betaald parkeren met vergunning 2022 in lijn met een hiervoor apart aan de raad aangeboden raadsvoorstel. In 2022 is sprake van een incidenteel voordeel (€ 27.000), vanaf 2023 is sprake van een gering structureel nadeel (€ 10.000).

2.3.6. Uitvoering WOO (Wet Open Overheid), deels
Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht van burgers op overheidsinformatie. De Woo is een belangrijke stap in de ontwikkeling naar een open overheid en onderdeel van de continue verbetering van onze dienstverlening. De belangrijkste verandering is dat we vanuit de overheid meer informatie actief openbaar gaan maken, dus ook als er niet om gevraagd wordt. Daarnaast moet de overheid een verzoek tot openbaarmaking van informatie (een Woo-verzoek) sneller afhandelen. Verder moet de gemeente vanaf 1 mei 2022 beschikken over tenminste één contactpersoon ter beantwoording van vragen van het publiek over de beschikbaarheid van informatie.

Via het gemeentefonds (meicirculaire 2021) ontvangen gemeenten structurele en incidentele middelen om uitvoering te geven aan de Woo. Deze middelen worden in deze Perspectiefnota ingezet ter dekking van benodigde juridische uitvoeringscapaciteit (samen met Aalsmeer 1 vte structureel met ingang van 2023 en 1 vte incidenteel 2023-2025; ten laste van Amstelveen € 94.000 structureel en € 94.000 incidenteel). Voor 2022 is al via eerdere besluitvorming voorzien in 1vte incidentele juridische capaciteit. Daarmee zijn de nu toegekende Rijksmiddelen goeddeels uitgeput.

De impact van de Woo op de gemeentelijke organisatie gaat echter veel verder. Actieve openbaarmaking houdt meer in dan het online publiceren van bestaande stukken. Dit vraagt een aanpassing van werkprocessen. Om de doelen van de wet te bereiken is een goede informatiehuishouding van groot belang. Dit raakt de uitvoeringskracht van de organisatie en vraagt extra investeringen om bij toenemende regeldruk het niveau van dienstverlening op peil te houden.

2.3.7. Mutaties algemene dekkingsmiddelen

Op het programma Algemene dekkingsmiddelen is sprake van enkele jaarlijkse terugkerende mutaties als gevolg van de decembercirculaire gemeentefonds en door het bekend worden van de dividenduitkeringen Stedin en BNG. De dividenduitkeringen zijn dit jaar goed voor een incidentele meevaller van afgerond € 0,2 miljoen. Beide uitkeringen komen ieder afgerond € 0,1 miljoen hoger uit dan de begrotingsraming (opgenomen in overzicht eenmalige middelen, paragraaf 3.4).

Over de uitkomsten van de decembercirculaire is afzonderlijk gerapporteerd[5] met de vermelding dat de financiële consequenties worden verwerkt in deze Perspectiefnota. Dit betreft:

- *Structureel neutraal:* Een verhoging van de algemene uitkering 2022 met € 488.000 met een samenhangende bijstelling van de stelpost areaal (€ 194.000) en van de budgetten Jeugd (€ 138.000) en Wmo (€ 156.000) vanwege compensatie extra salarisverhogingen in de zorg als resultaat van de Algemene Politieke Beschouwingen bij de Rijksbegroting 2022;
- *Incidenteel ten laste van begrotingssaldo 2022*: € 709.000 uitgaven in 2022 op "last minute" door het Rijk in 2021 uitgekeerde middelen voor taakmutaties. De desbetreffende inkomsten zijn verwerkt in de jaarstukken 2021;
- *Incidenteel neutraal*: Een compensatie voor meerkosten gemeenteraadsverkiezingen 2022 vanwege coronamaatregelen en "POK-gelden" in 2022-2026. Paragraaf 2.2.2 sub a) geeft een uitvoeriger toelichting op de laatstgenoemde post.

[5] Notitie uitkomsten decembercirculaire 2021 gemeentefonds (cf. B&W 4jan22).

2.4. Investeringsplan Maatschappelijk Vastgoed 2022-2026

2.4.0. Algemeen

Het beleidskader voor het investeringsplan is vastgelegd in paragraaf 1.2.3 van de nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021, vastgesteld in de raadsvergadering van 10 november 2021. Daarbij is tevens besloten de rekenrente met ingang van 2022 te verlagen van 3% naar 2%. Voor nieuwe investeringen wordt gerekend met een rentelast van 1,55%. De verlaging van de rekenrente wordt toegelicht in paragraaf 2.6.4. (begrotingsgrondslagen).

2.4.1. Investeringen ten laste van de algemene middelen (onrendabel)

In deze Perspectiefnota 2023 is de volgende (beperkte) actualisering van het investeringsplan Maatschappelijk Vastgoed verwerkt:

a) Verschuiving van € 1,6 miljoen van het investeringsbedrag zwembad/extra zwemwater als voorbereidingskrediet naar het voorstel eenmalige middelen, alsmede fasering van een investeringsbedrag van 2023 naar 2024 (technische verschuiving, voorbereidingskosten worden niet geactiveerd);
b) Toevoeging € 4,7 miljoen aan investeringsbedrag sportvoorziening KKC in aansluiting op voorkeursscenario in raadsbesluit 15dec21, alsmede fasering van het investeringsbedrag van 2022 naar 2024;
c) Toevoeging van een investeringsbedrag van € 0,6 miljoen Odensehuis ter uitvoering van raadsmotie 10jul19. Hier staat deels dekking via eenmalige middelen tegenover. Deze post is verder toegelicht in par 2.2.2 sub (d);
d) Geringe aanpassing van het investeringsbedrag Kindcentrum De Scheg (€ 0,25mln.) met een fasering naar latere jaren (actualisering kostenraming en planning);
e) Opnemen van een investeringsbedrag bioscoop/hellingbaan (€ 1,9mln.) in samenhang met vrijval gereserveerd eenmalig bedrag via voorstel eenmalige middelen (€ 1,4mln.). Deze post is uitvoeriger toegelicht in paragraaf 3.2.);

Structureel leiden deze aanpassingen in latere jaren tot hogere kapitaallasten (€ 0,15mln in ’25 en € 0,4mln vanaf ’26). Deze zijn in het dekkingsplan gedekt. In eerdere jaarschijven is sprake van incidenteel lagere lasten die worden verrekend met de stelpost onderuitputting.

investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2020-2026ev, onrendabel bedragen x duizend euro

Omschrijving	invest. bedrag	jaren	2022	2023	2024	2025	2026ev	krediet gevoteerd	nog apart voteren
Wijkcentra / maatschappelijk en cultureel									
Odensehuis	567	'22	567					13jul22	
Bioscoop en hellingbaan Stadshart	1.900	'22	1.900					13jul22	
Sport									
Binnensp.KKC (incl.aanv. 4,7mln. Raad dec21)	11.400	'23/'25		200	11.000	200			X
Zwembad / extra zwembadwater	12.050	'23/'24		4.000	8.050				X
Onderwijshuisvesting									
KKC - Renovatie/Nieuwbouw	8.318	20/'22	8.318					18nov20	
Nieuwbouw Landtong (incl.aanv. 2,2mln.raad feb22)	8.660	'21/'24	2.940	3.906	1.814			16feb22	
Uitbreiding AC	5.900	'22/'23	3.400	2.500				16feb22	X
Nieuwbouw Kindcentrum de Scheg	8.700	'21/'24		1.500	4.300	2.400	500		X
Nieuwbouw Legmeer, school/sport, onrend.	7.500	'25/'26ev					7.500		X
Nieuwbouw Orion, onrendabel, bestaand kader	18.720	'23/'25		6.120	3.900	3.900	4.800		X
Totaal	**83.715**		**17.125**	**18.226**	**29.064**	**6.500**	**12.800**		
bijbehorende kapl.lasten per jaarschijf	***2.771***		***561***	***517***	***909***	***264***	***520***		

2.4.3. Budgettair beeld algemene middelen, te dekken kapitaallasten

De kapitaallasten van de onrendabele investeringen komen ten laste van de algemene middelen. In het begrotingskader worden met ingang van het jaar “t+1” de kapitaallasten geraamd over de investeringsbedragen opgenomen in jaar “t”.

De aanpassingen in deze Perspectiefnota leiden incidenteel tot lagere kapitaallasten in 2022/2023 die worden verrekend met de stelpost onderuitputting (fasering). Structureel is vanaf 2025 sprake van hogere kapitaallasten (€ 0,15mln in ’25 en € 0,4mln vanaf ’26). Deze zijn in het dekkingsplan gedekt. De laatste kolom 2026ev bevat investeringen waarvan de kapitaallasten na 2026 moeten worden gedekt. Dit betreft een bedrag van € 0,5 miljoen.

Onderstaand overzicht geeft een overzicht van de meerjarige ontwikkeling en dekking van de kapitaallasten.

Kapitaallasten inv.plan maatsch. vastgoed bedragen x duizend euro

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027ev
totaal te dekken extra kapitaallasten	561	1.078	1.987	2.251	2.771
structureel ingedekt t/m PN/BGR'22	-663	-1.458	-1.841	-1.841	-1.841
mutatie kapitaallasten	-102	-380	146	410	930
incidenteel via stelp. onderuitputting (fasering)	102	380			
structureel ingedekt via dekkingsplan PN'23			-146	-410	-410
nog te dekken kapitaallasten	0	0	0	0	520

2.4.4. Rendabele investeringen (investeringen tbv derden)

In samenhang met bovenstaande investeringen uit gemeentelijke middelen bevat het investeringsplan maatschappelijk vastgoed ook investeringen waarvan de kapitaallasten in rekening worden gebracht bij derden (rendabele investeringen). Dit betreft een volume van € 12,6 miljoen en heeft betrekking op:

- Voorzieningen in combinatie met de zwembad investering (€ 7,7 miljoen; denksport, kantoren, gezondheidscentrum);
- Voorzieningen voor ko/bso/nso in combinatie met onderwijshuisvesting (€ 4,9 miljoen.). In het kader van de hiervoor genoemde actualisering van de investeringsraming kindcentrum De Scheg is een rendabel onderdeel voor dit project toegevoegd (kinderopvang);

De kapitaallasten van de rendabele investeringen worden gedekt via huren.

Bestaande gedragslijn is, dat “bouwen voor (commerciële) derden” geen taak van de gemeente is. De uitzonderingen om dit toch te doen zijn het realiseren van combigebouwen waarin functies/voorzieningen sterk verweven zijn. De gemeente draagt hier een meerjarig risico, denk aan eventuele toekomstige (onverhoopte) leegstand en rentestijgingen. De opgenomen posten zijn onder voorbehoud van de nader uit te werken investeringsvoorstellen en daarbij te waarborgen randvoorwaarden.

Onderstaand een overzicht van het investeringsplan, onderdeel rendabele investeringen.

investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2020-2026ev, rendabel bedragen x duizend euro

Omschrijving	invest. bedrag	jaren	2022	2023	2024	2025	2026ev	krediet gevoteerd	nog apart voteren
Sport									
Denksportcentr. in comb. met zwemb., rend.	1.970	'22/'24		1.970					X
Kantoren Aveen Sport i.c.m. zwemb., rend.	2.200	'22/'24		2.200					X
Gezondheidscentrum i.c.m. zwemb., rend.	3.500	'22/'24		3.500					X
Onderwijshuisvesting									
Nieuwbouw Landtong, kinderopv., rendabel	1.765	'21/'24	685	713	367			16feb22	
Nieuwbouw Legmeer, bso/ko c.a., rendabel	p.m.	'26ev					p.m.		X
Nieuwbouw Orion, bso/ko, rendabel	2.500	'25		840	520	520	620		X
Nieuwbouw De Scheg, kinderopvang, rendabel	665			130	355	180			X
Totaal	**12.600**		685	9.353	1.242	700	620		

Voorstel 2
Ten aanzien van het investeringsplan maatschappelijk vastgoed:

(a) Het investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2022-2026 vast te stellen als kaderstellende meerjarige investeringsplanning, bestaande uit een onderdeel onrendabele investeringen (algemene middelen) van € 83,7 miljoen cf. het overzicht in paragraaf 2.4.1. en een onderdeel rendabele investeringen (dekking via huren) met een totaalvolume van € 12,6 miljoen cf. het overzicht in paragraaf 2.4.4.;

(b) Een krediet van € 567.000 te voteren voor de verbouw Odensehuis zoals toegelicht in par. 2.2.2 sub (d) van de Perspectiefnota 2023;

(c) Een krediet van € 1.900.000 te voteren voor het project Hellingbaan/bioscoop Stadshart zoals toegelicht in par. 3.2 van de Perspectiefnota 2023;

2.5. Overige ontwikkelingen: Openstaande agenda en risico-analyse

2.5.0 Algemeen

De functie van de Perspectiefnota is dit jaar het in beeld brengen van de actuele financiële positie als vertrekpunt voor de opstelling van een nieuw College Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Naast verschillende concrete voorstellen en actuele informatie over de begrotingspositie, reservepositie en lokale lastendruk elders in deze Perspectiefnota, gaat deze paragraaf in op onzekerheden (risico's) en openstaande posten (beleidsagenda).

Dit gaat om een beknopte schets op hoofdlijnen. Een uitvoeriger inventarisatie en behandeling van relevante risico's en weerstandscapaciteit krijgt jaarlijks een plek in de paragraaf Weerstandsvermogen in de boekwerken Programmabegroting en Jaarstukken (Programmarekening). De beleidsagenda is bij uitstek onderwerp van het opstelling van een nieuw College Uitvoeringsprogramma.

2.5.1. Risico-analyse

In deze paragraaf schetsen wij een beeld op hoofdlijnen. Daarbij gaan we ervan uit, dat de beschikbaar gestelde bedragen voor het noodfonds vanwege de coronapandemie en vanwege de Oekraïnecrisis toereikend zijn. Het toekomstig verloop van de coronapandemie blijft onzeker. Voor wat betreft de Oekraïnecrisis gaan we ervan uit dat sprake is van voorfinanciering waar een (kostendekkende) Rijksvergoeding voor zal komen. Het lijkt erop, dat het Rijk "de meicirculaire niet haalt" om dit concreet gestalte te geven en dat uitsluitsel hierover pas na de zomervakantie zal volgen (septembercirculaire).

Financiële verhouding

De financiële verhouding is inmiddels een grote risicofactor voor alle gemeenten. Het Kabinet Rutte III heeft de achterliggende jaren een structureel herstel van gezonde gemeentefinanciën met een toereikende Rijksbekostiging doorgeschoven naar een nieuw Kabinet c.g. Regeerakkoord. Dit nieuwe Regeerakkoord van het Kabinet Rutte IV is eind 2021 verschenen. Het eerste beeld is diffuus en complex met de nadruk op incidentele maatregelen. De VNG sprak in een eerste reactie van een "valse start". Een naderhand verschenen "maartbrief" verandert niet wezenlijk iets aan dit beeld[6]. Inmiddels is een onafhankelijke procesbegeleider ingeroepen om het bestuurlijk overleg Rijk-VNG vanaf eind mei voor te zetten. Het eerstvolgende belangrijke ijkmoment is de Voorjaarsnota van het Rijk met een vertaling naar gemeenten via de meicirculaire. In afwachting daarvan blijft onzekerheid troef en liggen er concrete pijnpunten.

Binnen de financiële verhouding zijn de volgende risico's van substantiële omvang te noemen:

1. In de huidige meerjarenbegroting zit per 2025 een structurele opschalingskorting van het Rijk op de uitkering gemeentefonds verwerkt van afgerond € 3,5 miljoen. Deze korting loopt op in de periode 2018-2025, met de hoogste kortingen in de laatste jaren. Er is geen deugdelijke inhoudelijke basis voor deze korting. Toch heeft het nieuwe Kabinet de korting structureel in de boeken laten staan per 2026 en volstaat zij met een incidenteel bevriezen van de korting gedurende deze Kabinetsperiode;
2. Het sociaal domein laat al een reeks van jaren een sterke autonome kostenstijging zien. Dit is een landelijk patroon. De Rijksbekostiging schiet tot dusver structureel tekort en blijft hier ver bij achter. Naast de kosten van Jeugdhulp betreft dit ook de Wmo, met name door de invoering van het abonnementstarief. De grote tekorten op Jeugdhulp hebben geleid tot een arbitrageprocedure tussen Rijk en VNG. Als uitkomst van de arbitrage ligt er een uitspraak, dat het Rijk extra middelen dient toe te kennen. Dit is een aflopende reeks, waarbij de afbouw van de extra middelen moet worden gerealiseerd door een maatregelenpakket om de kosten terug te dringen (Hervormingsagenda). Aanvullend boekt het Regeerakkoord eenzijdig een extra besparing in van € 511 miljoen structureel, waarin ook de invoering van eigen bijdragen wordt overwogen. Recent heeft het Kabinet besloten het risicodragerschap voor deze ombuiging zelf te dragen en gemeenten hiervan te vrijwaren. Dit besluit neemt zeker niet alle zorgen en onduidelijkheden weg, maar is voldoende geweest om de opgeschorte gesprekken tussen Rijk en VNG/gemeenten over de Hervormingsagenda weer te hervatten. Hoe het vervolg gaat uitpakken is onzeker. Het abonnementstarief Wmo wordt niet afgeschaft maar iets anders ingestoken. Dit blijft voor gemeenten een financieel risico;

[6] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2022/04/06/maartbrief-2022-aan-gemeenten-en-provincies

3. Het is op dit moment onzeker hoe het bijstandsvolume en de samenhangende bekostiging van de bijstandsverstrekking via het BUIG-budget zich gaat ontwikkelen. Tussen de opvolgende prognoses van het CPB zitten grote schommelingen die doorwerken in de rekenregels voor het macrobudget BUIG. Een (landelijk) afnemend bijstandsvolume vertaalt zich in lagere budgetten, die in de Amstelveense situatie niet altijd door even grote uitgavendalingen kunnen worden opgevangen;
4. Een structureel afdoende bekostiging van nieuwe gemeentelijke taken c.q. maatschappelijke opgaven zoals het klimaatakkoord (duurzaamheidsopgave) en de invoering en uitvoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging in de Bouw is nog onzeker. Het Regeerakkoord bevat de instelling van een apart Klimaatfonds, dat ook middelen bevat voor gemeentelijke uitvoeringskosten;
5. Het Rijk heeft een voorstel naar buiten gebracht voor een grootschalige herziening van de verdeling van het gemeentefonds. Volgens de op dit moment bekende indicatieve cijfers zit Amstelveen met dit voorstel aan de goede kant van de streep. De hiervoor genoemde maartbrief bevat de mededeling dat het Rijk de nieuwe verdeling in gematigde vorm met ingang van 1jan23 wil gaan invoeren;
6. De macro-economische ontwikkeling, de oplopende inflatie door schaarste aan grondstoffen en personeel, de betaalbaarheid van ons pensioenstelsel en de opgelopen staatsschuld hebben (deels direct en deels indirect via de Rijksbegroting) grote impact op de gemeentefinanciën;
7. Het Rijk heeft tijdens de wedstrijd de spelregels veranderd door € 2 miljard extra Rijksuitgaven via de Algemene Politieke Beschouwingen (sep21) buiten het accres te houden ("niet samen de trap op deze keer"). De wel in de accresberekening verwerkte hogere Rijksuitgaven laten de eerste jaren grote incidentele ruimte zien, maar bij onderuitputting in de feitelijke besteding verdampen deze accressen. Dit is een zeer reëel scenario.

<u>Overige risico's</u>
Aanvullend kent het actuele Amstelveense profiel de volgende meer specifieke, grote risico's:
8. Deze dynamische regio, die mogelijkheden biedt en investeringen vraagt, zijn tal van locatie-ontwikkelingsprojecten gestart. De gemeente is daarin deels faciliterend en deels participerend. De transformatie Legmeer, Kronenburg, De Scheg, Stadshart, en Oude Dorp/A9 zijn stuk voor stuk grote, complexe en langlopende projecten. De projecten komen uitvoeriger aan de orde in Hoofdstuk 3 van deze Perspectiefnota en verder geeft het afzonderlijke collegevoorstel actualisering grondexploitaties een beeld van de talrijke projecten die spelen in onze stad;
9. In samenhang met de hiervoor genoemde ambities kent de meerjarenbegroting ook substantiële bedragen voor ingeboekte opbrengsten uit locatie-ontwikkelingen. Het niet, lager en/of later realiseren van deze opbrengsten is een risico. Paragraaf 3.5. behandelt de stand en ontwikkeling van de algemene reserve. In totaal is in de jaren 2022-2026 een opbrengst van € 47,4 miljoen ingeboekt, waarvan € 25,6 miljoen vastgestelde grondexploitaties betreft en € 21,8 miljoen overige locatie-ontwikkelingen;
10. Het project A9 is volop in uitvoering. Na 2026 komt beheer en inrichting aan de orde komt. Paragraaf 3.2. gaat hier uitvoeriger op in en noemt een alsdan benodigd investeringsbedrag van € 6 à 8 miljoen voor de inrichting. Na de inrichting moet de structurele instandhouding in de begroting worden ingepast;
11. De "leeftijdsopbouw van de Amstelveense wijken" betekent dat de lasten van beheer en instandhouding van de bestaande fysieke leefomgeving gaandeweg zullen toenemen.
12. De sterk toegenomen en toenemende (regel)druk om een veilige, open en controleerbare overheid te waarborgen in combinatie met een uiterste krappe arbeidsmarkt en inhuurproblematiek hebben grote impact op de uitvoeringskracht van de organisatie en vergen extra investeringen om de dienstverlening op peil te houden;
13. De openstaande agenda reikt verder dan de hier op hoofdlijnen aangestipte zaken. Andere onderwerpen zijn, zonder volledig te willen zijn de onderwijshuisvesting, de doorwerking van de vluchtelingencrisis, het woondossier, de instandhouding van de openbare ruimte bij ouder worden wijken.

Gezonde vertrekpositie, goede weerstandscapaciteit

Tegenover grote risico's staat een gezonde vertrekpositie, zeker vergeleken met andere gemeenten[7]:

- Ook na de instelling van het Lokaal Coronafonds en het Oekraïnefonds beschikt Amstelveen nog over een acceptabele reservepositie;
- Het bestaande Amstelveense beleid is niet in beton gegoten: de begroting bevat flexibiliteit, c.q. mogelijkheden om door andere keuzes te kunnen bijsturen op dreigende tekorten;
- Amstelveen kent volgens de geldende kengetallen een grote onbenutte belastingcapaciteit.

[7] https://www.amstelveen.nl/bestuur-organisatie/persbericht/amstelveen-scoort-het-cijfer-10-als-financieel-gezonde-gemeente

2.6. Technische actualisering (nominaal/areaal, rente, WOZ)

2.6.0. Algemeen

Deze paragraaf behandelt de begrotingsgrondslagen voor areaal/nominaal inclusief de hiermee samenhangende tariefindexatie (inflatiecorrectie). De stelposten nominaal en areaal zijn belangrijke stabilisatoren om schommelingen in en tussen jaren in de technische begrotingsgrondslagen en autonome ontwikkelingen op te vangen, c.q. te dempen. De mei- en septembercirculaire gemeentefonds zijn de reguliere ijkmomenten om de grondslagen voor nominaal en areaal opnieuw te bezien in samenhang met de ontwikkeling van (de nominale grondslagen in) het gemeentefonds. Verder vallen onder de noemer technische begrotingsgrondslagen de ontwikkeling van de WOZ-waarde en de herberekening van de kapitaallasten/rekenrente. Specifiek onderdeel is dit jaar de stelpost reservering onzekerheid/tekorten als sluitstuk van het dekkingsplan.

2.6.1. Belastingcapaciteit

De jaarlijkse hertaxatie WOZ is van belang voor de berekening van de OZB-tarieven én voor de hoogte van de algemene uitkering. De doorwerking van de gemiddelde landelijke WOZ-ontwikkeling in de algemene uitkering maakt onderdeel uit van de meicirculaire gemeentefonds. In samenhang hiermee wordt de actualisering van de Amstelveense WOZ-ontwikkeling meegenomen in de doorrekening van de effecten van de meicirculaire voor Amstelveen. Ook in Hoofdstuk 4 Tarievenbeleid komt dit onderwerp aan de orde.

2.6.2. Areaal

De actuele stand van de stelpost areaal tot en met de septembercirculaire 2021 bedraagt € 0,8 miljoen. De stelpost areaal heeft een tweeledig doel:

- In de eerste plaats worden via deze stelpost schommelingen in volumemutaties op de maatstafgegevens van verdeelmaatstaven verevend. Enerzijds plussen en minnen tussen verschillende maatstaven, anderzijds verschillen in de tijd tussen de verwerking in het gemeentefonds van mutaties op macroniveau en op gemeenteniveau;
- In de tweede plaats is er geen directe 1-op-1-relatie in tijd en omvang tussen areaaleffecten, c.q. autonome ontwikkelingen aan de uitgavenkant en aan de inkomstenkant. Deze stelpost biedt de mogelijkheid hier flexibel mee om te gaan. Een positief areaaleffect aan de inkomstenkant wordt via deze stelpost gereserveerd en de inzet verloopt als regel via integrale afweging bij de Perspectiefnota.

In deze Perspectiefnota is de stelpost areaal ingezet via het dekkingsplan (par. 2.1.3, sub.c3).

2.6.3. Nominaal

De conform staand beleid gehanteerde systematiek voor de nominale compensatie houdt het volgende in:

1. Voor een duurzaam reëel begrotingsbeeld is het van belang dat zowel de uitgavenbudgetten als de inkomstenbudgetten worden aangepast voor nominale ontwikkelingen (inflatie, c.q. loon- en prijsontwikkelingen). Het stelselmatig achterwege laten van indexering komt neer op sluipende, impliciete uitholling van de begroting.
2. Uitgangspunt is een onderscheid tussen loongevoelige en prijsgevoelige budgetten in de begroting. De loonontwikkeling wordt verwerkt conform de CAO-maatregelen en de mutatie van de sociale lasten. De prijsontwikkeling wordt verwerkt op basis van de door het CPB periodiek gepubliceerde prijsindex voor de materiële overheidsconsumptie (IMOC), een hiervoor gangbare index. Ook de (output)subsidies vallen onder de prijsgevoelige budgetten.
3. De loon- en prijsontwikkeling wordt jaarlijks voortschrijdend geraamd en bijgesteld, voorcalculatorisch en nacalculatorisch. Dit betekent, dat de toegepaste compensatie rekening houdt met een nacalculatie over het achterliggende jaar, een eventuele bijstelling van het lopende jaar en een nieuwe prognose voor het komende jaar.
4. Aan de inkomstenkant geldt een algemene tariefindex, die het gewogen gemiddelde is van de loon- en prijsstijgingen. De weging vindt plaats op basis van de loon- en prijsgevoeligheid van de begroting. Op basis van de begrotingsvolumes bedraagt deze verhouding 1:1,45.

Dit is de algemene systematiek die als regel wordt toegepast. Ook de indexeringsafspraak voor de dienstverleningsbijdrage van Aalsmeer sluit aan op deze systematiek. Een beperkt aantal begrotingsonderdelen kent een eigen, afwijkend regime. Dit betreft met name de verhuur van gebouwen/accommodaties door de gemeente. Dit is een eigenstandige, bedrijfsmatige activiteit. De jaarlijkse huuraanpassing is, conform de bepalingen in de huurcontracten, gekoppeld aan de ontwikkeling van het C.B.S.-prijsindexcijfer uit het voorafgaande jaar. Vanwege de verzelfstandigde, bedrijfsmatige positie kent ook AmstelveenSport een eigen hierop aangepaste indexeringsafspraak.

Met betrekking tot de geraamde loon- en prijsontwikkeling spelen verschillende ontwikkelingen:

1. De actuele situatie met betrekking tot inflatie is hoogst onzeker. Het bestaande begrotingskader is gebaseerd op een meerjarig trendmatige loonontwikkeling van 2,5% en prijsontwikkeling van 1,5%. Dit zijn de vorig jaar vastgestelde grondslagen ten tijde van de Macro Economische Verkenningen (MEV, september 2022) die in pas lopen met het loon/prijspeil dat is gehanteerd in de Rijksbegroting 2022, het Regeerakkoord en de gemeentefondsaccressen. Er is geen 1-op-1 relatie tussen de gemeentelijke loon/prijs-ontwikkeling en de accressen gemeentefonds, maar beide moeten wel altijd in samenhang worden beoordeeld en geactualiseerd. De uitwerking van de meicirculaire gemeentefonds is een belangrijk nieuw ijkmoment in relatie tot de op dat moment door het Rijk gehanteerde nominale grondslagen in de Voorjaarsnota en de doorwerking daarvan in bijgestelde accressen. Input voor de Voorjaarsnota is het Centraal Economisch Plan (CEP, maart 2022). In afwachting van de meicirculaire bevat deze Perspectiefnota een beperkte technische actualisering;
2. Actualisering loon/prijs 2022:
   Eind 2021 is een akkoord bereikt over een nieuwe CAO 2021/2022, die begin 2022 formeel is bekrachtigd. De sociale lasten zijn per 1jan22 gelijk gebleven. Per saldo komt de werkelijke loonontwikkeling 2022 daardoor iets lager uit dan de begrotingsraming. Tegelijkertijd komt de bijstelling van de prijsontwikkeling door nacalculatie 2021/2022 iets hoger uit. Per saldo betekent dit dat de actualisering van de loon/prijs-ontwikkeling 2022 geen effect heeft op de nominale ontwikkeling 2023 en verder;
3. Loon/prijs 2023 en verder:
   De loonontwikkeling 2023 in deze Perspectiefnota is 2,5%, de prijsontwikkeling bedraagt 2,2% (MEV, september 2022);
4. Algemene tariefindex 2023: De algemene tariefindex (inflatiecorrectie) voor 2023 is afgerond op 2,5%.

2.6.4. Rekenrente (incl. stelpost onderuitputting)

In de afgelopen begrotingsraad van 10 november 2021 is de Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021 vastgesteld. Onderdeel van de besluitvorming over deze nota was een verlaging van de rekenrente van 3% naar 2% als gevolg van twee ontwikkelingen:

- Het laten vervallen van de tot dan toe in de begroting opgenomen structurele rentebaat over het eigen vermogen van € 0,8 miljoen per 1 januari 2022.
- Ook de uitbreiding van het gemeentelijk investeringsprogramma met nieuwe investering werkt door in een lagere rekenrente. Amstelveen kent op dit moment een liquiditeitsoverschot (o.a. door de verkoop van Eneco). Dat betekent dat nieuwe investeringen geen extra rentelasten tot gevolg hebben. De bestaande rentelasten worden via de rekenrente "uitgesmeerd" over alle investeringen. Meer investeringen bij gelijkblijvende rentelasten leiden tot een lagere rekenrente.

De verlaging van de rekenrente is een financieel-technische, verwerking, Er ontstaat een budgettair effect door het zogeheten "weglekverlies" op de kostendekkende exploitatie riolering. Op het onderdeel riolen is sprake van een hoge boekwaarde aan investeringen waarvan de kapitaallasten worden gedekt via het rioolrecht. Lagere kapitaallasten leiden hier tot een lagere aanslag rioolrecht. Daardoor ontstaat een budgettair nadeel voor de gemeente (en een voordeel voor de burger). Dit weglekeffect bedraagt € 0,7 miljoen. De twee genoemde ontwikkelingen (uitbreiding investeringsprogramma en vervallen rentebaat) zijn ieder goed voor grofweg de helft van dit weglekeffect.

Dit effect is bij de genoemde besluitvorming over de Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid onderkend. Aangegeven is, dat vanuit de optiek van de gemeentelijke woonlasten het optredende weglekeffect zou kunnen worden opgevangen via een navenante, compenserende Onroerende zaakbelastingen (OZB)-verhoging (rioolrecht en OZB betreft beide woningeigenaren). Daarbij is besloten de verdere besluitvorming over de budgettaire inkadering te betrekken bij de Perspectiefnota 2023.

Het nu voorliggende voorstel voor de uitwerking van de Perspectiefnota neemt het weglekeffect (nadeel van € 0,7 miljoen) mee in het beleidsarme dekkingsvoorstel via de nog in de begroting beschikbare stelposten. Dat creëert de ruimte om de afwegingen rond de lokale lasten integraal te kunnen maken via het traject CUP 22-26.

Onderdeel van het dekkingsplan in deze Perspectiefnota is de stelpost onderuitputting. Bij de hiervoor genoemde toename van het investeringsvolume zien we dat de faseringseffecten in de uitvoering van investeringen en de optredende kapitaallasten eveneens toenemen. De begroting kent een stelpost onderuitputting voor dit effect. In samenhang met de toename van de geraamde kapitaallasten is een verhoging van de stelpost onderuitputting opgenomen van € 0,25mln. als bijdrage aan het dekkingsplan;

2.6.5. Stelpost reservering onzekerheid/tekorten
In de begrotingsraad van 10 november 2021 is besloten het per saldo positieve effect van de septembercirculaire gemeentefonds de nieuwe BUIG-budgetten voor de bijstandsgelden te reserveren op een stelpost onzekerheid/tekorten. Deze stelpost bedraagt € 1,4 miljoen. Hiervan wordt in deze Perspectiefnota meerjarig oplopend afgerond € 0,9 miljoen ingezet als sluitstuk van het dekkingsplan.

Voorstel 3
Ten aanzien van de nominale compensatie in de begroting 2023 in afwachting van de meicirculaire gemeentefonds vooralsnog rekening te houden met een prijscompensatie van 2,2%, een looncompensatie van 2,5% en een tariefindex van 2,5% (prijspeil Miljoenennota september 2021).

Voorstel 4
Ter dekking van de extra structurele lasten in deze Perspectiefnota, cf. het overzicht in paragraaf 2.1.3. sub. c3):
(a) de (uitgaven)stelpost areaal structureel te verlagen met € 659.000 in 2022 en structureel € 800.000 in 2023 en verder;
(b) de (inkomsten)stelpost onderuitputting structureel te verhogen met € 250.000 met ingang van 2022;
(c) de stelpost reservering onzekerheid/tekorten te verlagen met € 430.000 in 2023, € 458.000 in 2024, € 606.000 in 2025 en € 870.000 in 2026 en verder.

3. Projecten en vermogenspositie

3.0. Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet (Ow) is een omvangrijke en complexe stelselwijziging die grote impact heeft op de rol, verantwoordelijkheden, beleids- en regelruimte van lokale overheden, en daarmee ook op de lokale gemeentefinanciën. De verwachte inwerkingtredingsdatum van de Ow is 1 januari 2023. Tegelijk met de invoering van de Ow hebben we te maken met de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Ook deze stelselwijziging betekent een verandering van onze rol en verantwoordelijkheid in toetsing en handhaving. Dat komt doordat de kwaliteitsborging (o.a. toetsing op bouwbesluit) niet meer door de gemeente wordt uitgevoerd, maar door een externe kwaliteitsborger. De gemeente houdt wel een verantwoordelijkheid voor de kwaliteit. De (overigens stapsgewijze) invoering van deze wet heeft ook impact op de financiën van Amstelveen.

De Omgevingswet is een volledig nieuw wettelijke kader dat het gros van alle regels en wetten rond de inrichting van de fysieke leefomgeving vereenvoudigt, beter op elkaar afstemt en integreert. De Omgevingswet reduceert het aantal regels voor de leefomgeving: van 26 wetten gaan we terug naar één wet. De Omgevingswet kent twee maatschappelijke doelen:

1. een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit bereiken en in stand houden;
2. de fysieke leefomgeving doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen.

Uitgangspunten van de Omgevingswet zijn o.a. de regels inzichtelijker maken, voorspelbaarder maken en toegankelijker maken, maar vooral ook sneller beslissen. De Omgevingswet biedt meer ruimte voor maatschappelijk initiatief. De samenleving verandert. Inwoners en ondernemers zijn mondiger. Dat vraagt van ons een meer faciliterende houding, sneller werken en vooral meer in samenhang werken, Dat sluit naadloos aan op onze organisatiefocus van Snelheid, Samenhang en Bereikbaarheid.

Het was de verwachting vanuit het Rijk dat de stelselherzieningen zouden leiden tot financiële besparingen voor de maatschappij als geheel. De eerste macro economische berekeningen geven echter aan, dat de gevolgen van deze wetswijzigingen financieel gezien niet positief uitvallen voor de gemeente. Het is aan lokale overheden om een eigen afweging te maken op basis van politiek bestuurlijke verantwoordelijkheid in de lokale context. Het effect daarvan kan dan zowel financieel gunstig als financieel minder gunstig zijn. Voor elke gemeente is het dan ook van belang individueel te bekijken of de invoering van de Omgevingswet, afgezet tegen de keuzes die gemaakt worden, alles bij elkaar genomen, financieel positief of negatief zal uitwerken. De komende maanden wordt hard gewerkt om op basis van gemaakte keuzes het Amstelveense scenario te berekenen.

Ons uitgangspunt is, dat de dienstverlening op orde moet blijven. De financiële consequenties die voortkomen uit de uitwerking van de gevolgen van invoering worden meegenomen in het CUP 22-26. Vooruitlopend op dit laatste is voor een goede voortgang van de noodzakelijke werkzaamheden, een aanvullend werkbudget € 250.000 vanuit de gemeentebrede bedrijfsvoering beschikbaar gesteld.

3.1. Grote gebiedsontwikkelingen: Legmeer, Kronenburg, De Scheg

3.1.0. Algemeen

De achterliggende jaren hebben we een bijstelling van het financieel beleid ingezet, waarmee we anticiperen op het opdrogen van de stroom van winstgevende grondexploitaties door uitleggebieden, en het gaandeweg ouder worden van de bestaande wijken en voorzieningen. De oplopende beheeropgave vanwege de veroudering van de bestaande bebouwing betekent echter geen omslag van ontwikkelgemeente naar beheergemeente. Mede door ligging in een dynamische regio zijn en blijven er vele ontwikkelingen in de stad gaande. Die nieuwe ontwikkelingen zijn in veel gevallen "van grijs naar grijs" en niet langer "weiland naar bouwgrond". Vanuit financiële optiek een geheel andere werkelijkheid: complexer en risicovoller en niet budgetneutraal, laat staan winstgevend, zeker met inachtneming van de dekking van bovenwijkse voorzieningen. Ook afwegingen om bij grondexploitaties de inhoudelijke invulling zwaarder te laten wegen en opbrengstmaximalisatie minder leidend te laten zijn beperken de (potentiële) inkomstenstroom.

Concreet spelen in Amstelveen op dit moment drie langjarige programma's die qua omvang en complexiteit een grote impact hebben: Legmeer/BTAZ, Kronenburg en De Scheg. Deze paragraaf geeft een korte schets van deze projecten.

3.1.1. Legmeer/BTAZ

Op 27 mei 2020 stelde de gemeente de ontwikkelvisie Legmeer vast. Dit betreft de transformatie van een (gedateerd, door woonwijken ingeklemd) bedrijventerrein in een hoogwaardig, stedelijke woon- werk en verblijfsomgeving. Onderdeel van de business case Legmeer was een aanvraag voor een subsidie van de Woningbouwpimpuls vanuit het Ministerie van BZK. Nadat de eerste aanvraag was afgewezen heeft de gemeente Amstelveen haar aanvraag in de tweede tranche toegekend zien worden voor een bedrag van € 9,2 miljoen. De gemeente houdt rekening met een eigen bijdrage van ongeveer € 17,5 miljoen voor kosten projectorganisatie, nieuwbouw school en onrendabele top woningbouwprogramma. Met deze middelen stuurt de gemeente op de haalbare businesscase in de uitwerking naar het bestemmingsplan en exploitatieplan voor deze gebiedsontwikkeling.

Het totale project is 30 ha groot en kent een woning- en voorzieningenprogramma (van circa 3.000 woningen en circa 80.000 m² bvo aan werk, commerciële en maatschappelijke voorzieningen). Om het ontwikkeltempo voor de woningbouwimpuls van start bouw van 2.157 woningen in 10 jaar te kunnen halen, wordt een pragmatische ontwikkelstrategie uitgewerkt met daarin duidelijke ruimtelijke kaders voor de eigenaren in het gebied. Zodra het ontwerp bestemmingsplan/omgevingsplan en de proefverkaveling voor het gebied uitgewerkt zijn kan de grondexploitatie voor fase 1 (2157 woningen) aan de gemeenteraad worden aangeboden ter vaststelling. Naar verwachting medio 2023.

Legmeer is een groot project, wat zich ook vertaalt in het risicoprofiel. Voor fase 1 zijn € 6 miljoen aan risico's meegenomen in de paragraaf weerstandsvermogen bij de jaarrekening 2021. Voor de fase daarna (na 10 jaar) zijn de risico's bepaald op € 3,5 miljoen, tot einde project. Het risicobeheer wordt gedurende de voorbereiding en uitwerking van het project op regelmatige basis geactualiseerd.

3.1.2. Kronenburg

Op 8 mei 2019 stelde de gemeenteraad de gebiedsvisie Kronenburg-Uilenstede vast. Op Kronenburg is sprake van (gedeeltelijke) structurele leegstand van kantoren. Om het gebied leefbaar te houden en de leefbaarheid te vergroten is het wenselijk om te transformeren van monofunctioneel kantorengebied naar een multifunctioneel en dynamisch woon-werkgebied met innovatief klimaat. De manier waarop staat verwoord in de gebiedsvisie Kronenburg-Uilenstede. De gebiedstransformatie is aangewezen als sleutelproject binnen de MRA in het kader van de versnellingsopgave woningbouw. De transformatie draagt bij aan het terugdringen van het tekort aan studentenhuisvesting in de regio. Herontwikkeling in het perspectief van "Nederland kennis- en innovatieland" – tot een veelzijdig stedelijk milieu met (tijdelijk) wonen en werken- draagt bij aan de concurrentiepositie van Amstelveen als kantorenlocatie en is daarmee een stimulans voor de werkgelegenheid.

Om bovenstaande ambitie te bereiken is voor het gebied Uilenstede-Kronenburg een bestemmingsplan (en beeldkwaliteitsplan) opgesteld. Het totale bestemmingsplangebied is ca. 25 ha. groot. Het bestemmingsplan maakt - naast een conserverend gedeelte -2.500 studentenappartementen (onder tijdelijke bewoning middels campuscontracten) in de sociale huur, 1.580 extended stay appartementen, ca. 11.000 m2 aan extra kantoorruimte, ca. 3.200 m2 aan commerciële voorzieningen, 1600 m2 aan maatschappelijke voorzieningen en 2.730 m2 aan sportvoorzieningen mogelijk. Het bestemmingsplan is op 7 juli 2021 vastgesteld door de gemeenteraad.

Vanwege bovenstaand maatschappelijk belang en de genoemde versnellingsopgave woningbouw, is er sprake van pro-actief faciliterend grondbeleid. Voor de ontwikkelingen zijn facilitaire en actieve grondexploitaties opgesteld, op basis van de gemaakte kostenverhaalafspraken met de betrokken exploitanten/eigenaren in het gebied, met een voor de gemeente sluitende business case.

Omdat de gemeente een maatschappelijk belang heeft bij de gebiedstransformatie Kronenburg zijn gemeente en marktpartijen een risicoverdeling overeengekomen in het kostenverhaal, inhoudende dat 2/3 van de kosten wordt afgedekt door bankgaranties. Rekening houdend met risico beperkende maatregelen bedraagt het netto risico voor de gemeente van de gedeeltelijke bankgarantie afgerond € 1 miljoen.

Op het vastgestelde bestemmingsplan zijn meerdere beroepschriften ingediend bij de Raad van State. Kort voor de afronding van deze Perspectiefnota kwam de uitspraak van de Raad van State om het beroep van het ministerie gegrond te verklaren. We beraden ons op de gevolgen van deze uitspraak en hoe hiermee om te gaan

3.1.3. De Scheg

Op 30 september 2015 heeft de gemeenteraad de Ontwikkelvisie Scheg Noorder Legmeerpolder vastgesteld met ruimtelijke kaders voor de ontwikkeling van dit woongebied. Naar aanleiding van het Luchthavenindelingsbesluit in 2017 is de 20Ke-contour in zuidelijke richting opgeschoven. Het woonprogramma is gericht op aansluiting bij de woningbehoefte in Amstelveen ter stimulering van de doorstroming op de woningmarkt. Dit heeft geleid tot vaststelling van het Ruimtelijk Raamwerk De Scheg door de gemeenteraad op 12 februari 2020. Het totale project is ca. 60 ha groot en kent een programma van totaal ca. 1.300 woningen en een basisschool met aanvullende voorzieningen. De Scheg valt onder het Besluit Crisis- en herstelwet.

Voor De Scheg Oost heeft het college eind 2019 een Afsprakenkader met de initiatiefnemer van dit deelgebied gesloten. Het programma voorziet in 172 woningen, grondgebonden en appartementen. Voor De Scheg West is eveneens een stedenbouwkundig plan door initiatiefnemers en in samenspraak met de gemeente opgesteld. Eén en ander heeft de basis gevormd voor het opstellen en in procedure brengen van een voorontwerpbestemmingsplan. De eerstvolgende stap is het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan.

Voor De Scheg Midden ligt het initiatief bij de gemeente. Ook hiervoor wil de gemeente op korte termijn een voorontwerpbestemmingsplan opstellen en in procedure brengen.

3.2. Grote projecten mobiliteit en centrumontwikkeling

3.2.0. Algemeen: Financiële recapitulatie en voorgestelde besluitvorming

De grote projecten Amstelveenlijn, A9 en Stadshart leggen tijdelijk een extra beslag op onze organisatie. Jaarlijks melden wij u de voortgang van de voorbereiding en realisatie en de stand van de diverse budgetten en kredieten. Waar nodig, c.q. wenselijk voor de directe voortgang van de werkzaamheden in 2022-2024 leggen wij nieuwe voorstellen aan u voor. Verlenging van de projectorganisatie en communicatie en overige ontwikkelingen na 2024 worden betrokken bij het CUP 22-26.

Concreet bevat deze paragraaf de volgende (hierna toegelichte) mutaties:

- Toevoeging hogere kosten vergunningenmanagement Omgevingsdienst en aanvullende compensatie Rijk voor kosten vergunningverlening (€ 304.000), alsmede Rijksbijdrage prijsvraag kunsttoepassing A9 (€ 25.000);
- Een bedrag van afgerond € 0,45 miljoen voor gebiedsregie A9 in '22/'23 waarvan het grootste deel (€ 0,35 miljoen) binnen de bestaande budgetten wordt gedekt;
- Een krediet van € 1,9 miljoen voor project hellingbaan/bioscoop Stadshart onder gelijktijdige vrijval van een reeds hiervoor gereserveerd eenmalig bedrag van € 1,4 miljoen;
- Een bedrag van € 275.000 voor fiets-voetpad The Mayor;
- Groencompensatie Meander/Operabuurt via ontvangen Rijkcompensatie (€ 1.050.000).

Toekomstige opgave structureel beheer en instandhouding (areaalvergroting)

Aannemer VEENIX is in januari 2020 gestart met de uitvoering van het project A9 Badhoevedorp - Holendrecht. Het project loopt door tot eind 2026. Na afloop van het project heeft de gemeente tot taak de aan de gemeente over te dragen overkappingen in te richten en alle gerealiseerde gemeentelijke objecten in beheer te nemen. De inrichtingskosten worden ingeschat op € 6 à € 8 miljoen. Anticiperend op de oplevering van de grote projecten zal de structurele inbedding van beheer en onderhoud na 2026 in de komende (meerjaren)begrotingen ter hand worden genomen.

3.2.1. Projectorganisatie en communicatie (inclusief Engineering en Amstelveen InZicht)

Projectorganisatie & Gebiedsregie A9 zone

De kosten van de aansturing van de grote projecten binnen de gemeente, het programmamanagement, is structureel gedekt in de begroting. Verdere kosten van planbegeleiding worden waar mogelijk bij de externe opdrachtgevers belegd, maar vragen ook gemeentelijke middelen om de gemeentelijke belangen te waarborgen. Dit betreft strategie, kaderstelling, toetsing, advies, onderzoek, inpassing en communicatie. Het gaat daarbij om de functies technisch management, bereikbaarheidsregie, vergunningenmanagement, toetsen van BLVC-plannen[8], omgevingsmanagement en communicatieadvies. Daarnaast is gemeentelijke inzet (engineering) nodig op de door derden te realiseren civieltechnische objecten van het A9-project die uiteindelijk in eigendom, beheer en onderhoud komen bij de gemeente. Voor het project A9 kunnen de ambtelijke kosten niet worden verhaald op Rijkswaterstaat omdat met de Staat der Nederlanden in 2014 een vaststellingsovereenkomst is gesloten waarbij de Staat de legeskosten en ambtelijke begeleidingskosten heeft afgekocht. In 2022 stelt de Staat voor deze kosten nog een aanvullend bedrag van € 304.000 ter beschikking. Anderzijds is ook sprake van hogere kosten vergunningenmanagement door de Omgevingsdienst. Verder bekostigt het Rijk een prijsvraag voor een kunstzinnige verfraaiing van de landhoofden onder de A9 bij de Beneluxbaan (€ 25.000).

Rondom de A9, in samenhang met de lopende projecten verdieping/verbreding van de A9 en Stadshart, is er een reeks aan gebieden die de komende jaren allemaal tot ontwikkeling kunnen komen. Het gebied strekt zich uit van de KLM campus in het Westen tot de Krijgsman locatie in het Oosten en alles daar tussenin inclusief Stadshart en het Oude Dorp. Het gaat totaal om ruim 20 deelgebieden/locaties. Samenhang en afstemming tussen al deze gebieden/locaties is noodzakelijk om de ruimtelijke/kwalitatieve en financiële belangen van de gemeente te borgen. Bij onvoldoende regie kan dit tot onverwachte extra kosten leiden. Daarnaast zijn er kansen op opbrengsten uit ontwikkeling van gemeentelijke eigendommen in het gebied.

[8] Bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie tijdens wegwerkzaamheden.

Ook regie op het te realiseren programma – en de financiële dekking (publiek en privaat) daarvan - is noodzakelijk. Door de groei van het aantal woningen in Amstelveen, neemt de behoefte aan sociaal maatschappelijke en culturele voorzieningen toe. De ruimte daarvoor is zeer beperkt. Door de ligging en de ruimte langs de A9 zijn er mogelijkheden om (deels) aan die vraag tegemoet te komen en daarmee Amstelveen aantrekkelijker en completer te maken.

Om de benodigde samenhang en afstemming te waarborgen bevat het voorstel eenmalige middelen bedragen voor het organiseren van gebiedsregie door een klein team van specialisten voor 2022 en 2023. In totaal gaat dit om € 0,45 miljoen, waarvan het grootste deel (€ 0,35 miljoen) binnen de beschikbare middelen voor de projectorganisatie kan worden gedekt.

De gebiedsregie heeft tot doel de ruimtelijke, programmatische en financiële afstemming tussen alle locaties en eventuele nieuwe initiatieven en/of ontwikkelingen te borgen en leidt tot een ruimtelijke en programmatische strategie voor de ontwikkeling van de A9 met bijbehorende businesscase. Naar aanleiding daarvan kan besloten worden over het vervolg van de gebiedsgerichte aanpak van de zone A9. Hierdoor voorkomen we onnodige extra kosten (efficiency), worden gemeentelijke investeringen optimaal ingezet, kunnen mogelijk samenhangend extra opbrengsten worden gegenereerd en kunnen ruimtelijke, project overstijgende keuzes beter worden afgewogen/gemaakt en kansen beter worden benut.

Tot en met 2024 zijn de kosten van de projectorganisatie en communicatie in de meerjarenbegroting opgenomen. Verlenging van de projectorganisatie en communicatie na 2024 wordt betrokken bij het CUP 22-26.

3.2.2. Investeringen: Stand van zaken planvorming en uitvoering

Ombouw Amstelveenlijn
Op 13 december 2020 is de tramlijn 25 in gebruik genomen. In 2021 zijn nagenoeg alle restwerkzaamheden uitgevoerd door het project van de Vervoerregio. Voor het project Amstelveenlijn is medio 2021 decharge verleend en de restwerkzaamheden zijn ondergebracht bij het project Uithoornlijn. Een aantal werkzaamheden zijn in 2021 in opdracht van de Vervoerregio Amsterdam uitgevoerd door onze Gemeente. De kosten van deze activiteiten worden grotendeels vergoed door de Vervoerregio.

In aansluiting op het project zijn in 2021 verschillende maatregelen gerealiseerd ten behoeve van een goede inpassing van de Amstelveenlijn in de omgeving. Het herstel en de inrichting van de groenvoorzieningen zijn uitgevoerd in 2021, maar in 2022 zullen nog enkele civieltechnisch voorzieningen worden gerealiseerd, zoals enkele eenvoudige parkbruggen bij de Eleanor Rooseveltlaan.

Over de inrichting van de middeneilanden van de rotondes bij de ongelijkvloerse kruisingen bij de haltes Kronenburg, Zonnestein en Sportlaan zijn nieuwe inzichten ontstaan. De middeneilanden hebben een afwerking met geel beton. De omgeving ervaart deze inrichting als stenig en stedelijk en er is een nadrukkelijke wens om de middeneilanden van de rotondes een groene inrichting te geven, die aansluit bij het herstel van de groenvoorzieningen langs de Beneluxbaan. Ook vanuit het perspectief van de verkeersveiligheid op de rotondes is geadviseerd om de middeneilanden van een groene inrichting te voorzien, omdat door het beperken van overzicht op de rotonde er minder snel gereden zal worden door gemotoriseerd verkeer.

De meeste werkzaamheden rond de inpassing van de Amstelveenlijn zijn in 2021 uitgevoerd, maar een aantal schuiven door naar 2022. In totaal is nog een budget van € 372.000 beschikbaar voor de uitvoering van deze werkzaamheden.

Meent
In 2016 is bij het vaststellen van de realisatieovereenkomst over de Ombouw van Amstelveenlijn een motie aangenomen om bij de halte Meent een noordelijk toegang te realiseren om loopafstanden naar de halte Meent vanuit de wijken en werkbestemmingen te beperken. In opdracht van de Vervoerregio Amsterdam zal de gemeente Amstelveen de noordelijke toegang van halte Meent realiseren. Een deel van de infrastructuur is in 2021 uitgevoerd, maar de toegang op de halte wordt pas in 2022 gerealiseerd.

Uithoornlijn
In 2020 is de realisatie van de Uithoornlijn aanbesteed. De uitvoering is in 2021 gestart met het aanbrengen van de voorbelasting voor het viaduct over de N201 . Er zijn in 2019 afspraken met de VRA gemaakt over een bijdrage aan het viaduct over de N201. De bijdrage is begroot in 2023.

A9
Aannemer VEENIX is in januari 2020 gestart met de uitvoering van het project A9 Badhoevedorp - Holendrecht. Het project loopt door tot eind 2026. Na afloop van het project heeft de gemeente tot taak de aan de gemeente over te dragen overkappingen in te richten en alle gerealiseerde gemeentelijke objecten in beheer te nemen. Dit betreft met name de inrichting van de drie overkappingen Oude Dorp, Stadshart en Meander; de Bomenbrug, de Meanderbrug, de Colijnbrug en het rioolgemaal Keizer Karelweg. De overkappingen zelf worden aangelegd en gefinancierd door Rijkswaterstaat; de inrichting van de overkappingen komt ten laste van de Gemeente, waarbij zij aangetekend dat RWS groencompensatie financiert tot een maximum van € 1,1 miljoen (ex BTW). De inrichtingskosten ramen wij – zoals eerder gemeld - voorlopig op € 6 a € 8 miljoen, waarvan de inpassing kan worden betrokken bij het CUP 22-26 en later, waarna te gelegener tijd kredietaanvragen kunnen volgen.

De inrichting van de overkappingen kan pas plaatsvinden na afronding van het project van Rijkswaterstaat. De uitvoering zal naar verwachting pas in 2027 starten. Alleen de groencompensatie aan de noordzijde van A9 bij Meander en Operabuurt kan al in 2024 worden uitgevoerd nadat de noordelijke rijbaan van de A9 in de verdiepte ligging is opgeleverd en in gebruik is genomen. De groencompensatie vindt plaats door de gemeente ten laste van het budget van € 1,1 miljoen dat Rijkswaterstaat voor dit doel heeft gereserveerd. De aanleg zal in 2023 worden voorbereid, zodat de uitvoering in 2024 daadwerkelijk kan starten

Het voorlopig ontwerp voor de inrichting van de overkapping Meander is gereed. De inrichtingskosten zijn begroot op € 0,7 miljoen. (ex BTW). De eigenaar van het complex The Mayor heeft aan de gemeente een bijdrage verstrekt van 50% in de inrichtingskosten. Het inrichtingsplan voor de overkapping Oude Dorp wordt opgesteld als onderdeel van het project gebiedsvisie Oude Dorp.

De gemeenteraad heeft bij de Perspectiefnota 2020 ingestemd om een budget van € 903.000 te reserveren binnen de reserve grote projecten voor beoogde verbetering van het ontwerp van de Bomenbrug. Circa de helft van dit bedrag (€ 432.000) is aangewend voor de financiering van een trap met lift aan de noordzijde van de Bomenbrug (toegevoegd aan het project bij raadsbesluit van december 2018). Het resterend bedrag ad € 471.000 willen wij ter beschikking stellen aan Rijkswaterstaat ter bekostiging van een aanpassing in het ontwerp van de verdiepte ligging die ten gunste komt van de helling van de Bomenbrug. Er zijn namelijk meerkosten ontstaan bij Rijkswaterstaat/aannemer VEENIX om te kunnen voldoen aan de door de gemeente gewenste ontwerpuitgangspunten voor wat betreft het hellingspercentage en de doorrijhoogte. De eis voor wat betreft de doorrijhoogte is vergroot van 3.65 naar 3.90 m omdat de elektrische bussen die tegenwoordig worden ingezet hoger zijn dan standaard bussen. Het ontwerpproces zal naar verwachting in 2022 worden afgerond. Ter bekostiging van de meerkosten zullen wij aanspraak maken op een voor de Bomenbrug gereserveerd budget in de Investeringsagenda mobiliteit van de Vervoerregio. Wij ramen de bijdrage vanuit de VRA op € 432.000, maar verwachten dat de uitvoering van de bomenbrug pas in 2025 zal plaatsvinden en dat de VRA dan de middelen ter beschikking kan stellen.

In 2021 hebben Rijkswaterstaat en VEENIX het initiatief genomen om te onderzoeken of het zand dat vrijkomt bij de aanleg van de verdiepte ligging van de A9 in Amstelveen kan worden benut voor het verbeteren van de bodem en de waterkwaliteit van de Amstelveense Poel. De mogelijkheid om dit toe te passen bij de realisatie van de verdiepte ligging aan de noordzijde van A9 bleek niet te passen in de besluitvorming bij de verschillende betrokken partijen. We willen gaan onderzoeken of het zand dat vrijkomt bij de zuidelijke verdiepte ligging wel kan worden toegepast.

Met Rijkswaterstaat wordt gewerkt aan een in 2022 te effectueren grondruil, waarbij een stuk grond van de Staat der Nederlanden nabij de Krijgsman wordt verworven ten behoeve van een structurele parkeeroplossing voor de daar gevestigde bedrijven en een stuk grond (sportveld) van het Keizer Karelcollege wordt afgestoten ten behoeve van door RWS te realiseren watercompensatie. Het KKC wordt hiervoor gecompenseerd via een grondruil met een stuk grond tussen het sportveld en de school. Uit praktische overwegingen is overeen gekomen dat RWS (VEENIX) het bouwrijpmaken van dit perceel zal uitvoeren. De kosten en opbrengsten van al deze transacties worden verwerkt in een grondexploitatie met als taakstelling om te komen tot een sluitende begroting.

Stadshart
Op 2 juni 2021 heeft u als Raad de Gebiedsvisie Traverse A9-Stadshart vastgesteld. Vanuit deze visie worden in de komende jaren de verschillende speerpunten uitgewerkt in het gebied van de A9 tot aan het Stadshart. De bioscoopontwikkeling is een van de pijlers van deze Gebiedsvisie, net als het verplaatsen van de oprit van de Schouwburggarage. Inmiddels is er met de exploitant van de bioscoop een Koop- en anterieure overeenkomst gesloten, op basis waarvan gewerkt kan worden aan de bestemmingsplanwijziging, het bouwrijp maken en de noodzakelijke ingrepen aan de Cultuurstrip. Hiermee krijgt de gemeente een volwaardige bioscoop middenin het Stadshart. De locatie achter de Schouwburg Amstelveen is echter een complexe locatie om te bouwen met alle raakvlakken met de omgeving. Om deze reden is ook de verbouwing van de Cultuurstrip als geheel opgepakt, parallel aan de inpassing van de bioscoop. In goed overleg met de cultuurinstellingen worden beide ontwikkelingen goed op elkaar afgestemd.

In het bouwplan van de nieuwe bioscoopontwikkeling wordt ook de nieuwe hellingbaan voor de Schouwburggarage opgenomen, omdat deze geïntegreerd in de constructie moet worden opgenomen. Voor dit onderdeel is reeds een gemeentelijke bijdrage gereserveerd van € 1,4 miljoen gereserveerd via de begrotingsbehandeling 2021 (raadsvergadering 11nov20). Door een langere looptijd van het project, het invoegen van bijkomende kosten voor de hellingbaan en indexerings- en rentekosten zijn deze kosten opgelopen tot € 1,9 miljoen. Er is daarom € 0,5 miljoen extra benodigd. De hellingbaan kan alleen gelijktijdig met de bioscoop worden gerealiseerd, achteraf is inpassing van de hellingbaan niet meer mogelijk. Deze Perspectiefnota bevat het voorstel om een krediet van € 1,9 miljoen beschikbaar te stellen (onderdeel investeringsplan maatschappelijk vastgoed). De eerder gereserveerde bijdrage van € 1,4 miljoen valt daarmee vrij (onderdeel voorstel eenmalige middelen).

Op 23 februari 2019 is de Overeenkomst Rembrandtpassage getekend tussen Unibail Rodamco Westfield (URW) en de gemeente Amstelveen. Partijen hebben geconstateerd dat het niet haalbaar is gebleken om het Nieuw Loopveld te overkappen en de winkels aan beide zijden van de Rembrandtweg uit te breiden waardoor de integrale nakoming van de afspraken in de Overeenkomst niet meer haalbaar is. Aangezien we nog immer de ambitie hebben om het Winkelcentrum Stadshart aantrekkelijk te houden en een kwalitatieve impuls te geven willen we vastleggen wat wel zou kunnen doorgaan. Door het aangaan van een Allonge op de Overeenkomst kan de leegstand tegen worden gegaan in de gebouwen Rembrandthof en in het voormalig pand van ABN-AMRO. Ook kan op het Nieuw Loopveld een kwaliteitsslag worden gemaakt door uitbreiding en herinrichten van de bestaande terrassen en kan de bestaande entreehellingbaan van de Schouwburggarage, waarvan URW eigenaar is, aan de Thomas Cookstraat worden omgelegd.

Voor de herontwikkeling van het Binnenhof, het Buitenplein, het voormalig warenhuis Hudson's Bay en het leegstaande deel van het kantoorpand aan het Handelsplein zijn plannen in voorbereiding. Wij volgen de insteek dat de plannen van de commerciële partijen voor de gemeente ten minste budgettair neutraal zijn. Voor het niet commerciële deel gaat dit niet op, zoals o.a. het verplaatsen van de markt richting de Rembrandtweg en herinrichting van het Stadsplein. De plannen voor de inrichting van de openbare ruimten worden inmiddels uitgewerkt, daarna kunnen de benodigde gemeentelijke investeringskredieten worden aangevraagd. Dit vervolg zal worden betrokken bij de opstelling van het CUP 22-26 en/of de Perspectiefnota 2024.

The Mayor
De transformatie van het gebouw naar woningbouw loopt voorspoedig. De eerste woningen worden rondom de zomer van 2022 opgeleverd. In deze eerste fase wordt 1 woonblok extra opgeleverd. Een voor rekening van de gemeente aan te leggen fiets-voetpad (Bovenlandpad) verschuift hierdoor naar fase 1 in plaats van fase 2. De uitvoering kan dan worden gecombineerd met de overige werkzaamheden zodat dit deel van het gebied geheel kan worden opgeleverd. In het voorstel eenmalige middelen in deze Perspectiefnota is hiervoor een bedrag opgenomen van € 275.000.

De oplevering van fase 2 is medio 2023 en fase 3 zal afhankelijk van de verkoop van de woningen in 2024 worden opgeleverd.

3.2.3. Financiële totaaloverzicht 2020-2025 en voorgestelde besluitvorming
Onderstaande overzichten zetten de cijfers op een rij behorend bij de hiervoor geschetste ontwikkelingen. Dit als basis voor het kunnen vaststellen van de actuele budgetten met dekking voor de verschillende uitvoeringskosten.

		eenmalig		
Projectorganisatie grote projecten	**Totaal**	**2022**	**2023**	**2024**
Projectorganisatie en projectbegeleiding	***1.870***	***784***	***658***	***428***
- Projectorganisatie A9	150	50	50	50
- Gebiedsmanager A9	455	215	240	
- Projectorganisatie gebiedsgericht werken Stadshart	129	43	43	43
- Engineeringskosten	650	250	200	200
- Vergunningenmanagement en toezicht A9	670	490	85	95
- Ontwerp inrichting overkapping A9	0			
- Kaderstelling Stadshart	75	25	25	25
- Onvoorzien, zoals (juridische) advieskosten	45	15	15	15
- Bijdrage RWS Vergunningenmanagement	-304	-304		
Communicatie:	***750***	***250***	***250***	***250***
- Exploitatiekosten Amstelveen InZicht	600	200	200	200
- Overige communicatiekosten	450	150	150	150
- Inkomsten	-300	-100	-100	-100
Totaal uitgaven	3.224	1.438	1.008	778
Totaal inkomsten	-604	-404	-100	-100
Benodigd budget	***2.620***	**1.034**	**908**	**678**
Beschikbaar budget				
Restant budget per 1 jan 2022 (in reserves grote projecten)	347	271	98	-22
Reeds toegekend 2022-2026	2.163	763	700	700
Totaal reeds toegekend	***2.510***			
Nog toe te kennen budget (neutrale fasering)	***110***	0	110	0

Uitvoering A9	Totaal	eenmalig 2022	2023	2024	
via exploitatie					
- Groencompensatie A9	950	50	100	800	*(*)*
- Inkomsten groencompensatie van RWS	-950	-50	-100	-800	*(*)*
- Prijsvraag	25	25			
- Bijdrage RWS Prijsvraag	-25	-25			
via kredietvotering					
- Grondruil KKC Krijgsman	481	481			
- Bijdrage RWS grondruil	-481	-481			
Nog toe te kennen budget	***0***	0	0	0	

in 2025/2026 nog € 50.000/jr; totaal 2022-2026 € 1.050.000 (*)

Uitvoering Uithoornlijn	Totaal	eenmalig 2022	2023	2024
via exploitatie				
Bijdrage verbreding viaduct N201	315		315	
Bijdrage derden	-158		-158	
Verrekening met reserves BTAZ	-158		-158	
Nog toe te kennen budget	***0***	0	0	0

Uitvoering Amstelveenlijn	Totaal	eenmalig 2022	2023	2024
via kredietvotering				
Inpassing Amstelveenlijn	372	372		
Halte Meent	99	99		
Inkomsten				
- bijdrage Meent	-99	-99		
- bijdrage reserve Amstelveenlijn	-372	-372		
Subtotaal	***0***	***0***	***0***	***0***
Nog toe te kennen budget	***0***	***0***	***0***	***0***

Stadshart	Totaal	eenmalig 2022	2023	2024
via exploitatie				
- kwaliteitsverbetering Stadshart	62	62		
- verrekening met reserve Stadshart	-62	-62		
Nog toe te kennen budget	***0***	0	0	0

Voorstel 5
Ten aanzien van het onderdeel grote projecten mobiliteit en centrumontwikkeling:
de actuele budgetten met bijbehorende dekking voor de uitvoeringskosten van de projecten A9, Uithoornlijn, Amstelveenlijn en Stadshart vast te stellen conform de overzichten in paragraaf 3.2.3;

3.3. Meerjarenprojectplan Buitenruimte 2022-2025

3.3.1. Algemeen

In 2014 is het Uitvoeringsprogramma infrawerken ingevoerd als instrument voor programmering van projecten en verantwoording van budgetten op de onderdelen wegen, verkeer en riolen. Met ingang van 2018 zijn ook de vervanging van lichtmasten en renovaties op de onderdelen groen, water en spelrecreatie aan het uitvoeringsprogramma toegevoegd. Daarbij is de naam gewijzigd in Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte en is aandacht gegeven aan een consistente inbedding ervan in de reguliere planning & control-cyclus. Dit betekent concreet dat op basis van de rekeningcijfers jaarlijks een geactualiseerd meerjarenprogramma wordt voorgelegd bij de daaropvolgende Perspectiefnota. In 2019 is de naam van het programma gewijzigd in Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte.

Het programma geeft een doorkijk voor de komende vier jaar met de bril van nu op, is indicatief en wordt regelmatig bijgesteld; in elk geval enkele keren per jaar, gelijk opgaand met de planning & control-cyclus. Het MPP geeft een doorkijkje naar de projecten die onderzocht en voorbereid worden, biedt de mogelijkheid om combinaties van werken te zoeken en geeft een beeld of de noodzakelijke en gewenste maatregelen passen binnen de financiële mogelijkheden die er zijn. Naarmate een project dichter bij komt in de tijd kunnen de benodigde maatregelen, kosten en planning beter worden ingeschat. Een andere reden om met een meerjarenprojectenplanning te werken, is dat veel projecten over meerdere jaarschijven verdeeld worden. Het projectbudget wordt dan ook over meerdere jaren gespreid.

Het MPP bestaat uit de volgende onderdelen:
1. wegen en kunstwerken
2. openbare verlichting
3. groen, water, spelen
4. verkeer
5. verkeersregelinstallaties
6. riolering

3.3.2. Inhoudelijk

De hoofdlijn van het programma voor de komende jaren is als volgt samen te vatten:
- onderhoud aan asfalt- en elementenverhardingen, kunstwerken en straatmeubilair
- reconstructie van woonwijken waarbij riolering en verharding wordt vervangen en direct functionele verbeteringen worden doorgevoerd op het gebied van klimaatbestendigheid, verkeer en groen
- vervanging van openbare verlichting en verkeersregelinstallaties
- vervanging van beschoeiing en kunstwerken
- renovatie van gazons, oevers, beplantingsvakken, bomen en speelvoorzieningen
- projecten op het gebied van verkeersveiligheid en verkeersafwikkeling
- verbeteren van fietsroutes
- onderzoeken, inspecties en voorlichting

Het programma wordt inhoudelijk gevoed vanuit vastgesteld landelijk, regionaal en lokaal beleid, vanuit technische noodzaak tot onderhoud en vervanging en vanuit maatschappelijke wensen en eisen voor functionele aanpassingen aan en uitbreiding en vernieuwing van het areaal. Een uitgebreid overzicht van maatregelen inclusief een korte samenvatting van het inhoudelijke beleid en van actuele zaken per vakdiscipline is opgenomen in een tekstuele versie van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (Bijlage A). Bijlage C bevat een projectenlijst met indicatieve planning. Deze projecten worden in Bijlage A ook omschreven.

Voor het herstel van kabelsleuven is sinds 2022 een nieuwe systematiek van kosten-doorbelasting van kracht. Nutsbedrijven gaan zelf hun sleuven in elementenverhardingen dichtstraten, waar de gemeente dit voorheen zelf deed. Dat leidt tot een andere verdeling voor de budgetten voor inkomsten en herstel van kabelsleuven.

In ieder geval is door deze nieuwe werkwijze een extra toezichthouder nodig om het herstraatwerk van de nutsbedrijven te controleren. Het gaat om veel werkzaamheden. Daar staat tegenover dat de gemeente zelf minder uitgaven hoeft te doen voor het herstraten. Daardoor worden de structurele kosten voor de toezichthouder (€ 78.000) in mindering gebracht op de dotatie aan de reserve wegen en toegevoegd aan het formatiebudget van de afdeling. Het budget voor herstraten van elementenverhardingen wordt navenant verlaagd. Het uiteindelijke effect van de nieuwe werkwijze voor de prognose van inkomsten en herstraatkosten op het MPP is nu nog niet geheel duidelijk, maar zal te zijner tijd in de projectbudgetten verwerkt worden.

3.3.3. Financieel

Financieel omvat het nu voorgelegde programma in totaliteit een omzetvolume van afgerond € 56 miljoen in de periode 2022-2025, waarvan € 10,5 miljoen in 2022. Meerjarig is in 2023 en 2024 een piek te zien in de geraamde omzet. Dat jaar staan enkele grote reconstructies gepland en moeten diverse verkeersregelinstallaties worden vervangen. Een samenvattende specificatie met toelichting treft u aan in bijlage 4 in deze Perspectiefnota. De gedetailleerde projectenlijst met budgetten is als geheime bijlage B beschikbaar om de financiële belangen van de gemeente niet te schaden

Op basis van instemming met het geactualiseerde meerjarenprojectenplan voorziet de voorgestelde besluitvorming tevens in de formeel/administratieve aspecten die nodig zijn om dit conform de geldende regelgeving te verwerken.

Om niet vooruit te lopen op het nieuwe College Uitvoeringsprogramma 2022-2026 is het MPP nu 'beleidsarm' geactualiseerd. Dat wil zeggen dat beleidsmatig geen wijzigingen zijn doorgevoerd en dat er geen aanvragen voor structureel aanvullend budget zijn ingediend. Ook is slechts één relatief klein incidenteel budget aangevraagd voor het opvangen van de gevolgen van de stormschades voor de Amstelveense bomen.

Voor groot onderhoud aan en vervanging van civieltechnische kunstwerken is nu geen structureel budget beschikbaar. Zoals eerder gesignaleerd neemt het belang hiervan toe door de oplopende leeftijd van bestaande kunstwerken en door de groei van het aantal en de omvang van de kunstwerken. Een Nota Civieltechnische Kunstwerken brengt dit in beeld, waarna de financiële vertaling kan worden betrokken bij de integrale afweging voor een nieuw College Uitvoeringsprogramma 2022-2026, dan wel de Perspectiefnota 2024. In afwachting hiervan zijn maatregelen aan kunstwerken in dit MPP terughoudend gepland.

Uit recente weginspecties is gebleken dat er voor vrijwel alle verhardingstypen een inhaalslag in het onderhoud gemaakt dient te worden. Ook is bekend dat enkele grote wegen richting einde levensduur gaan. Daar komt bij dat de kosten voor grondstoffen en energie extreem zijn gestegen in de afgelopen periode. Dat vertaalt zich direct in veel hogere kosten voor asfalt, andere materialen en inschrijfsommen van aannemers bij projecten. De verdere uitwerking van de maatregelen moet nog plaatsvinden bij actualisatie van de Nota Wegen, waarna de financiële vertaling kan worden betrokken bij de integrale afweging voor een nieuw College Uitvoeringsprogramma 2022-2026, dan wel de Perspectiefnota 2024.De verwachting is dat deze ontwikkelingen zullen leiden tot een behoefte aan structureel aanvullend budget. In het huidige MPP gaan we nog uit van financiering via de huidige middelen.

Voor 2022 ligt een realistisch programma voor met netto € 10,5 miljoen aan projecten. Het jaarprogramma voor 2023 en 2024 is met de huidige inzichten ambitieus ingestoken met netto 18-20 miljoen. Op basis van voortschrijdend inzicht zal het programma voor 2023 en 2024 bij iedere actualisatie worden bijgesteld en mogelijk deels worden getemporiseerd.

Voorstel 6
Ten aanzien van het financieel kader Meerjarenprojectenplan Buitenruimte:
(a) kennis te nemen van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 2022-2025 conform bijlage 4 in deze Perspectiefnota, de afzonderlijke bijlagen A en C, alsmede van de budgettenlijst conform de geheime bijlage B;
(b) in te stemmen met onderstaande recapitulatie als kader voor de uitvoering en verantwoording:

RECAPITULATIE MEERJARENPROJECTENPLAN BUITENRUIMTE AMSTELVEEN 2022-2025 bedragen x 1.000 euro

Taakveld	Omschrijving onderdeel meerjarenprojectenplan	Totaal	2022	2023	2024	2025
2.1 Verkeer en vervoer	-wegen	22.159	5.097	7.629	5.782	3.650
	-verkeer	6.348	714	2.874	2.420	340
	-verkeersregelinstallaties	3.957	581	1.506	1.120	750
	-openbare verlichting	2.168	567	667	467	467
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-groen, water en spelen	5.122	1.520	1.705	1.009	888
7.2 Riolering	-riolering	16.363	1.993	5.462	6.893	2.015
	Totaal	56.115	10.471	19.843	17.690	8.110

(c) de jaarschijf 2022 van het Meerjarenprojectenplan bedoeld onder (a) te verwerken als begrotingswijziging, inclusief het wijzigen van het programma, (aanpassing) kredietvotering, (aanpassing) mutaties (investerings)reserves en het meerjarig dekken van kapitaallasten via de reserve “dekking kapitaallasten”;
(d) de jaarschijven 2023 en verder van het meerjarenprojectenplan bedoeld onder (a) op te nemen in de (meerjaren)begroting 2023-2025.

3.4. Voorstel eenmalige middelen Perspectiefnota 2023

3.4.1. Totaaloverzicht en voorstel

In deze Perspectiefnota leggen wij een relatief beperkt en beleidsarm voorstel eenmalige middelen aan u voor. Dit voorstel beloopt afgerond een bedrag van € 3,3mln. ten laste van de algemene middelen, met name in de jaren ’22 en ’23. De grootste posten zijn:

- Het incidenteel voor 2022 actualiseren van de autonome kostenontwikkeling sociaal domein, voortvloeiend uit de jaarrekening 2021 ad. ruim € 1,5 miljoen;
- Het verschuiven van het voorbereidingskrediet zwembad ad. € 1,6 miljoen van het investeringsplan naar dit voorstel eenmalige middelen.

Verder bevat dit voorstel vooral neutrale posten met een specifieke eigen dekking. Het navolgende overzicht zet dit voorstel op een rij. Erna volgt een postgewijze toelichting. Voor posten die elders in deze Perspectiefnota aan bod komen binnen een bepaalde samenhang verwijst het overzicht naar de desbetreffende paragraaf.

Bijlage 3 geeft een specificatie van de reeds eerder besloten toekenningen van eenmalige middelen die zijn opgenomen in de huidige meerjarenbegroting 2022-2026 (totaal afgerond € 36,9 miljoen).

Voorstel 7

In te stemmen met het voorstel eenmalige middelen conform het overzicht in paragraaf 3.4.1 met een totaalbedrag van € 3.226.000, waarvan € 1.320.000 in 2022, € 1.272.000 in 2023, € 378.000 in 2024 en € 128.000 in 2025 en 2026;

VOORSTEL EENMALIGE MIDDELEN PERSPECTIEFNOTA 2023 bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	port.-houder	eenmalig 2022	2023	2024	2025	2026		toelichting zie sub
SOCIAAL DOMEIN								
Div. ontwikkelingen cf. uitwerking par. 2.2.		995	202	128	128	128		2.2.2
ONDERWIJS & ONTPLOOIING								
Voorbereidingskrediet zwembad		805	800	250				2.4.1-a)
Uilenstede 106 (voorm. Griffioen, huur gebouw)		210	160					3.4.2
ECONOMIE & DUURZAAMHEID								
Duurzaamheid (progr.3)								
Duurzame fietsmobiliteit		25					} neutraal	3.4.3
* *tlv bestaand budget duurz.mobiliteit*		*-25*					}	
Energie armoede (Rijksregeling-spec.uitk.)		300	136				} neutraal	3.4.4
* *tlv Rijksregeling (spec.uitkering)*		*-300*	*-136*				}	
Eindafwikkeling subs.regeling verduurz. Won.'21		122					} neutraal	3.5.3
* *tlv reserve duurzaamheid*		*-122*					}	
OPENBARE RUIMTE								
Instandhoudingsplannen buitenruimte		205	150				} neutraal	3.4.5
* *bijdrage Aalsmeer*		*-74*	*-15*				}	
* *tlv productbudgetten Aveen*		*-131*	*-135*				}	
Leidraad inrichting openb.ruimte (LIOR)		40					} neutraal	3.4.5
* *bijdrage Aalsmeer*		*-10*					}	
* *tlv productbudgetten Aveen*		*-30*					}	
Stormschade Eunice & Franklin		300						3.4.6
kostendekkende exploitaties								
Dotatie aan spaarvoorziening riolen		1.000					} neutraal	4.2.5
Verhogen inzamelfrequentie papier/GRT			650				}	4.2.4
* *struct. kaplast en beheerlasten t.l.v. tarief*			*-650*				}	
Cultureel erfgoed: parkonderhoud Zorgvlied		30	30	30	30	30	}	4.2.6
* *Rijksubsidie '22-'26*		*-30*	*-30*	*-30*	*-30*	*-30*	}	
Stormschade Zorgvlied		160					}	4.2.6
Renovatie park en graven Zorgvlied		106					}	4.2.6
* *t.l.v. reserve renovaties Zorgvlied*		*-106*					}	
dekking via egalisatievoorzieningen		*-1.160*	*0*	*0*	*0*	*0*	}	
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING								
Bioscoop en hellingbaan Stadshart		-1.400						3.2.
Fiets- en voetpaden The Mayor		275						3.2.
Gebiedsregie A9 (incl. Stadshart)		215	240					3.2.
* *bestaand budget projectorganisatie A9*		*-215*	*-130*					
Uitvoering A9 actualisering '22-'24								3.2.
# hogere kosten vergunningverlening		304					} neutraal	
# groencompensatie			185	895			}	
* *inzet hiervoor toegekende Rijkscompensatie*		*-304*	*-185*	*-895*			}	
BESTUUR, BEVOLKING EN VEILIGHEID								
Openingstijden Burgerzaken-2 (documentendip)		87	87				} neutraal	3.4.7
* *egalisatiefonds AA*		*-87*	*-87*				}	
Uitbreiding betaald parkeren		*-27*						2.3.6
OVERHEAD								
Uitvoering WOO, deels/juridische capaciteit			126	126	126		} neutraal	2.3.7
* *bijdrage Aalsmeer*			*-32*	*-32*	*-32*		}	
* *via taakmutatie alg.uitkering gemeentefonds*			*-94*	*-94*	*-94*		}	
Versneld realiseren parallelzaal raad		150						3.4.8
Fasering wagenpark		-475						2.3.4
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN								2.3.9
Dividend Stedin & BNG		-222						
Decembercirculaire 2021 gemeentefonds								
# uitgaven '22 op taakmutaties '21 (ism JR'21)		709						
# ov. mutatie algemene uitkering		-519	-386	-372	-372	-372	} neutraal	
# samenh. posten (taakmut. & stelp.areaal)		*519*	*386*	*372*	*372*	*372*	}	
TOTAAL VOORSTEL EENMALIGE MIDDELEN		**1.320**	**1.272**	**378**	**128**	**128**		

3.4.2. Uilenstede 106 (voormalige Griffioen, huur gebouw)
De gemeente heeft de mogelijkheid om het complex aan Uilenstede 106/108 van DUWO te huren met een optie tot koop en voor de lange termijn in te zetten voor de versterking van de culturele en maatschappelijke infrastructuur in Kronenburg-Uilenstede. Dit sluit aan op de gebiedsvisie Kronenburg-Uilenstede waarin wordt benoemd dat het van belang is voor het hele gebied een goede functiemix aan te brengen tussen wonen, werken, verblijven en ontspannen. Op de korte termijn is het complex nodig voor de tijdelijke huisvesting van de Schouwburg gedurende de aanpassing van de cultuurstrip i.v.m. de komst van Pathé. Het voorstel eenmalige middelen in deze Perspectiefnota bevat eenmalige bedragen voor huur en overige kosten (placemaking) voor 2022 en een deel van 2023. Besluitvorming over aankoop, c.a. komt aan de orde in het kader van de brede integrale afweging via het CUP 22-26.

3.4.3. Duurzame fietsmobiliteit
In 2021 is gestart met een traject duurzame mobiliteit gemeentelijke organisatie. Dit traject sluit aan bij gemeentelijk beleid rond mobiliteit, duurzaamheid en gezondheid. Naast regelingen in het woon-werk verkeer worden ook veel kilometers gemaakt binnen Amstelveen/de regio in het zogenaamde werk-werkverkeer. Hiervoor zijn dienstauto's en dienstfietsen beschikbaar. Het overgrote deel van de dienstfietsen is sterk verouderd. Het bieden van een duurzame mobiliteit voor de werk-werk bewegingen binnen Amstelveen is aan de orde. Voorgesteld wordt om te starten met een pilot van een jaar met een leaseconcept voor 10 elektrische dienstfietsen en 10 reguliere dienstfietsen vanaf het Raadhuis. Waarbij voldoende en veilige oplaadpunten, service en onderhoud en een geautomatiseerd reserveringssysteem (voor zowel dienstauto's en dienstfietsen) horen. Voor deze pilot is een eenmalig bedrag benodigd van € 25.000 dat binnen het beschikbare budget 'plan duurzame mobiliteit' kan worden gedekt. Vervolgvoorstellen vragen afzonderlijke uitwerking en besluitvorming over middelen en dekking, bijvoorbeeld via het CUP 22-26.

3.4.4. Energie-armoede (Rijksregeling specifieke uitkering)
Recent onderzoek van TNO2 laat zien dat ongeveer 550.000 huishoudens in Nederland te maken hebben met energiearmoede. Zij hebben een laag inkomen en hoge energiekosten en/of wonen in een huis van lagere energetische kwaliteiten. Daardoor kunnen zij hun energierekening niet of nauwelijks betalen. Het kabinet heeft 150 miljoen euro gereserveerd voor gemeenten om deze huishoudens -die in het bijzonder hard worden getroffen door de huidige problematiek- op korte termijn gerichter te ondersteunen bij het verlagen van hun energierekening. Amstelveen heeft vanuit deze regeling een bijdrage van € 436.000 ontvangen. Deze middelen dienen voor 1 mei 2023 besteed te worden.

3.4.5. Openbare ruimte: Instandhoudingsplannen en Leidraad Inrichting (LIOR)
In afstemming met Aalsmeer wordt voor beide gemeenten een kwaliteitsslag gemaakt in het instrumentarium ten dienste van het beheer van de openbare ruimte. Het gaat om het vervangen van verouderde beheersystemen waarbij tegelijkertijd met het vullen van het nieuwe systeem actuele beheerplannen worden gemaakt. Ook de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) wordt aangepast. De LIOR regelt hoe de openbare ruimte moet worden ingericht. Het gaat dan bijvoorbeeld over eisen aan verhardingen, riolering, inrichting van wegen en materiaalkeuzes. De LIOR wordt belangrijker omdat steeds vaker wordt gekozen voor zelfrealisatie (door ontwikkelaars) bij locatieontwikkeling. De LIOR moet worden aangepast op de komst van de omgevingswet en nieuw klimaatadaptatiebeleid en is op sommige punten verouderd. De eenmalige kosten voor rekening van Amstelveen bedragen in totaal afgerond € 0,3 miljoen, verspreid over 2022 en 2023. Dit kan binnen de bestaande productbudgetten worden ingepast en komt de sturing op deze budgetten naar de toekomst ten goede.

3.4.6. Stormschade Eunice en Franklin
De schade als gevolg van de stormen Franklin en Eunice is aanzienlijk. Meer dan 160 bomen zijn gesneuveld en veel bomen hebben takschade. De kosten voor het opruimen bedragen ca. 150.000 euro. Herplantkosten worden geraamd op 150.000 euro.

3.4.7. Documentendip Burgerzaken Aalsmeer (egalisatiefonds AA)
Vanaf maart 2019 tot 2024 is sprake van een sterke teruggang in het aantal te verstrekken reisdocumenten, de zogenoemde "reisdocumentendip", met als gevolg een daling van de legesinkomsten. Bij gelijkblijvende openingstijden van het loket Burgerzaken in Aalsmeer is het niet mogelijk deze daling aan de kostenkant volledig op te vangen. Achterliggende jaren is het optredende nadeel noodgedwongen ten laste van de bedrijfsvoering gebracht. Voor 2022/2023 zijn beide gemeentesecretarissen binnen hun mandaat ingevolgde de vernieuwde samenwerkingsafspraken overeengekomen om dit nadeel (€ 87.000 per jaar) ten laste te brengen van de egalisatiereserve AA. Dit wordt formeel bekrachtigd via de verwerking in dit voorstel eenmalige middelen. In 2024 keert de documentenafgifte terug naar het oude niveau en kan het nadeel worden hersteld.

3.4.8. Versneld realiseren parallelzaal gemeenteraad
Op 16 februari 2022 heeft de raad een nieuw vergadermodel vastgesteld. Onderdeel van de nieuwe werkwijze is parallel vergaderen op een vaste vergaderdag. Voor de vernieuwing van het Audio-Video(AV)systeem van de raad wordt een aanbesteding doorlopen. Gebleken is dat voor het realiseren van de parallelzaal in het zomerreces van 2022 extra middelen nodig zijn (€ 150.000 eenmalig), vanwege de hiermee direct samenhangende noodzaak om het archief versneld te verplaatsen en te digitaliseren. Als de parallelzaal niet versneld wordt gerealiseerd kan deze alleen optioneel worden meegenomen in de aanbesteding voor het vervangen van het AV-systeem van de raadzaal en kan de raad niet op korte termijn volgens de nieuwe werkwijze vergaderen. De versnelde realisatie brengt weliswaar meerkosten met zich mee, maar bewerkstelligt wel een optimale invoering van de nieuwe werkwijze inclusief nieuw AV-systeem. Andere scenario's wegen hier niet tegen op.

3.5. Reserves: Algemene reserve, reserves stedelijke vernieuwing en reserve duurzaamheid

3.5.0. Algemeen
Deze paragraaf behandelt de algemene reserve, de reserve stedelijke vernieuwing en de reserve duurzaamheid. Dit zijn drie reserves waarvan de stand en ontwikkeling relevant is voor de oordeelsvorming en besluitvorming op de hoofdlijnen van de integrale, gemeentebrede afweging via deze Perspectiefnota.

De programmatische reserves verbonden aan het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte komen afzonderlijk aan de orde in paragraaf 3.3.

3.5.1. Algemene reserve
Vertrekpositie voor de algemene reserve is een omvang van € 45,3 miljoen per 1 januari 2022 conform de jaarrekening 2021. Op basis van reeds eerder genomen besluiten staan omvangrijke onttrekkingen aan de algemene reserve opgenomen in 2022 en verder (inclusief faseringen vanuit 2021):

- Dit betreft in de eerste plaats een breed pakket aan eenmalige middeleninzet 2022-2025 zoals reeds eerder besloten vanaf het CUP 18-22, tot en met de Perspectiefnota 2022 en de Nota Aanvullende Voorstellen bij de begroting 2021. In totaal beloopt dit een bedrag van € 31,3 miljoen ten laste van de algemene reserve. Bijlage 3 geeft een specificatie van de reeds eerder besloten toekenningen van eenmalige middelen die zijn opgenomen in de huidige meerjarenbegroting 2022-2026 (totaal afgerond € 36,9 miljoen, waarvan € 5,6 miljoen ten laste van de reserve duurzaamheid en € 31,3 miljoen ten laste van de algemene reserve);
- In de tweede plaats is rekening gehouden met afgerond € 18 miljoen reservering voor maatregelen vanwege corona en vanwege de Oekraïnecrisis;

Verder is sprake van overige toevoegingen en onttrekkingen via besluitvorming over budgetoverhevelingen, incidentele effecten gemeentefondscirculaires, alsmede een beperkt aantal separate raadsbesluiten (lokale media, kunstgrasveld Martinus en uitbreiding Amstelveen College).

Deze Perspectiefnota bevat twee nieuwe ontwikkelingen met effect op de algemene reserve:

1. Het *voorstel eenmalige middelen* zoals toegelicht in paragraaf 3.4. (per saldo -/-€ 3,2 miljoen).

2. *Prognose opbrengsten winstafdrachten en overige locatie-ontwikkelingen*
   Op basis van de jaarrekening 2021 leggen wij via een apart collegevoorstel aan u voor de geactualiseerde grondexploitaties naar de stand ultimo 2021. In het verlengde hiervan bezien wij de totale prognose van toekomstige winstafdrachten, waarbij ook potentiële opbrengsten in beeld komen die nog niet in grondexploitaties zijn opgenomen, maar die wel voldoende hard zijn om te kwantificeren en in te boeken ten gunste van de algemene reserve. Ook wordt rekening gehouden met af te dragen Vennootschapsbelasting. Voor deze laatste categorie is een behoedzame raming opgenomen, van aftrek van een risico-afslag. Voor de eerste categorie zijn de afdrachten conform de vastgestelde grondexploitaties verwerkt en wordt het beeld van de risico-analyse meegenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.
   In de jaarschijven 2022 tot en met 2026 is een totale opbrengst ingeboekt van € 47,4 miljoen, waarvan € 25,6 miljoen grondexploitaties en € 21,8 miljoen overige, toekomstige locatie-ontwikkelingen. In totaliteit resulteert de actualisatie van prognose van toekomstige winstafdrachten per saldo in een verbetering van de geraamde algemene reserve met afgerond € 15 miljoen. Hiervan betreft € 10 miljoen faseringen uit de jaarrekening 2021 (lagere winstafdrachten in 2021 die nu in latere jaren staan ingeboekt) en uit de toevoeging van een nieuwe jaarschijf 2026 (opbrengsten die in vorige begroting nog achter de horizon lagen). De resterende € 5 miljoen is het saldo van het nieuw opnemen van een winstafdracht voor de locatie Groen van Prinstererlaan 113 enerzijds en het niet meer opnemen van een winstafdracht voor de locatie Startbaan 18 anderzijds, alsmede tal van overige mutaties in de algehele herberekening van de grondexploitaties.

Door de geraamde onttrekkingen in 2022 daalt de omvang van de algemene reserve naar € 11,4 miljoen per 21jan23. Daarna laat de prognose een stijging zien tot een omvang van € 45,6 miljoen ultimo 2026. Bij deze prognose zijn de volgende kanttekeningen van belang:

- Om de aanwas van de algemene reserve gestand te doen is daadwerkelijke realisatie van de ingeboekte winstafdrachten grondexploitaties vereist. Achterblijvende winstafdrachten leiden tot een lagere algemene reserve;
- In deze stand is nog geen rekening gehouden met nieuw middelenbeslag via het CUP 22-26. Daarbij staat ook de dekking voor '23ev nog open van de '22 incidenteel gedekte uitgaven (tekort sociaal domein en overige posten) die ook in '23ev nog spelen. Nieuwe eenmalige uitgaven leiden tot een lagere algemene reserve;
- Vanuit de jaarrekening 2021 drukt in 2022 nog een restantbudget Lokaal coronafonds van afgerond € 8 miljoen op de algemene reserve. Als dit bedrag niet geheel benodigd blijkt en/of als er nog compensatie van Rijk wordt ontvangen voor uitgaven die vallen onder dit fonds, dan leidt dat tot een hogere algemene reserve;
- Verwacht mag worden dat de reservering voor het Oekraïnefonds ad € 10 miljoen geheel of grotendeels voorfinanciering betreft, waar Rijkscompensatie voor zal worden ontvangen. Dit leidt dan tot een hogere algemene reserve;

Navolgend overzicht zet de stand en ontwikkeling van de algemene reserve op een rij.

Algemene reserve bedragen x duizend euro

		2022	2023	2024	2025	2026
Geraamde stand per 1jan		**45.289**	**11.397**	**14.057**	**31.373**	**42.267**
Voeding t/m dec.raad '21 (=afd.pl22)						
Structurele begrotingssaldi		0	0	0	0	0
Winstafdrachten grondexploitaties		5.313	4.198	9.026	4.039	3.016
Opbrengsten aanvullende locatie-ontwikk.		159	2.179	11.643	7.403	427
Overige besl.v. eenm.middelen t/m Perspectiefnota 2022		6.570	856	60	10	0
Voeding t/m dec.raad '21 (=afd.pl22)						
Eenmalige toekenningen t/m Perspectiefnota 2022		-28.545	-4.551	-3.330	-480	0
** dekking via inzet reserve duurzaamheid*		*3.995*	*1.250*	*295*	*50*	*0*
NIEUW: Aanvullende mutaties						
advies lokale media	raad 16feb22	-20				
kunstgrasveld Martinus (meerkosten)	raad 16feb22	-125				
uitbreiding Amstelveen College	raad 16feb22	-308				
oekraïne-fonds	raad mrt/apr22	-10.000				
doorwerking besl.v. jaarrek.'21 (budgetoverheveling)		-9.611				
voorstel eenmalige middelen Perspectiefnota 2023		-1.320	-1.272	-378	-128	-128
P.M.-posten		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
# meicirculaire/BUIG						
# opstelling CUP 22-26 (incl. uitw. Coalitie-akkord)						
# oveirge openstaande agenda en risico's						
stand algemene reserve 31dec		**11.397**	**14.057**	**31.373**	**42.267**	**45.582**

Voorstel 8

In te stemmen met verwerking van de geraamde opbrengsten winstafdrachten en aanvullende opbrengsten locatie-ontwikkelingen zoals opgenomen in het totaaloverzicht algemene reserve in paragraaf 3.5.1. ad. € 47,4 miljoen;

3.5.2. Reserve stedelijke vernieuwing

De reserve stedelijke vernieuwing is bedoeld voor omvangrijke investeringen, gerelateerd aan de duurzame borging van het bestaande Amstelveens voorzieningenniveau bij het gaandeweg ouder worden van bestaande wijken en voorzieningen. Aanwending geschiedt via een raadsbesluit, bij voorkeur via integrale afweging bij de Perspectiefnota aan de hand van een meerjarig bestedingsplan. Nadere concretisering van het bestedingskader voor deze reserve is een actiepunt in het kader, c.q. verlengde van het College Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Dit vigerende beleidskader is aldus besloten in de raadsvergadering van 10 november 2021 via de vaststelling van de 'Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021'.

Ter uitvoering van de op 6 november 2019 aanvaarde motie "Visie op Stadsvernieuwing" is via raadsbrief van 15 maart 2022 "Financieel kader motie Visie op Stadsvernieuwing" een eerste aanzet gegeven voor de nadere beleidsmatige inkadering van deze reserve.

De reserve kent een structurele dotatie van € 1 miljoen. De eerste concrete inzet betreft de 'onrendabele top' op de transformatie van Legmeer. Hiervoor is € 7 miljoen beschikbaar. De stand en omvang van de reserve beweegt zich rond de € 10 miljoen, inclusief de inzet van € 7 miljoen voor de dekking van een onrendabele top op de herontwikkeling Legmeer.

Reserve stedelijke vernieuwing bedragen x duizend euro

	2022	2023	2024	2025	2026
Geraamde stand per 1jan	**11.828**	**13.961**	**8.424**	**9.424**	**10.424**
Besluitvorming t/m Perspectiefnota 2022:					
a) restant afwikkeling "sparen vooraf" (tijd. huisv. KKC)	-800				
b) structurele dotatie gefaseerd naar € 1 miljoen	2.933	1.463	1.000	1.000	1.000
c) afdekking onrendabele top herontwikkeling Legmeer		-7.000			
stand per 31dec	**13.961**	**8.424**	**9.424**	**10.424**	**11.424**

3.5.3. Reserve Duurzaamheid

De gemeenteraad van Amstelveen heeft tijdens de raadsvergadering van 26 september 2018 besloten haar aandelen in Eneco af te stoten en van de verkoopopbrengst € 15 miljoen te benutten voor investeringen in energietransitie en duurzaamheid. Op 12 februari 2020 is definitief ingestemd met de verkoop van de aandelen en is de bestemming van € 15 miljoen voor energietransitie en duurzaamheid herbevestigd. Hiervoor is de reserve duurzaamheid gevormd met een dotatie van € 15 miljoen. Daarnaast lopen ook de gelden van het Klimaatakkoord via deze reserve. Besluitvorming over de inzet van de reserve duurzaamheid vindt zoveel mogelijk plaats via integrale afweging bij de Perspectiefnota, in het kader van een meerjarig bestedingskader in samenhang met een actueel beleidsinhoudelijk kader (PLECK-rapportage). Dit vigerende beleidskader is aldus besloten in de raadsvergadering van 10 november 2021 via de vaststelling van de 'Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021'.

Belangrijk voor de duurzaamheidsagenda is duidelijkheid van het Rijk over de bekostiging van het Klimaatakkoord. Het Regeerakkoord bevat de instelling van een Klimaatfonds, dat ook moet voorzien in een vergoeding aan gemeente voor uitvoeringskosten in het kader van het Klimaatakkoord (looptijd t/m 2030). Voor 2022 is inmiddels een beperkt bedrag aangekondigd, te ontvangen via de meicirculaire. Voor '23ev zou het om grotere bedragen moeten gaan. Vooruitlopend hierop heeft Amstelveen al ingezet op (vaste) formatie waarvan de kosten vooralsnog incidenteel ten laste van de reserve Duurzaamheid komen.

Ter uitvoering van de op 10 november 2021 aanvaarde motie "Toekomstbestendige financiering duurzaamheid en energietransitie" is onderzoek gedaan naar scenario's voor structurele bekostiging van de duurzaamheidsagenda. De uitkomsten hiervan zijn via raadsbrief van 15 maart 2022 "Beantwoording motie Toekomstbestendige financiering duurzaamheid en energietransitie" aangeboden aan de gemeenteraad. Onder verwijzing naar het onderzoeksrapport wijst de raadsbrief in de eerste plaats op het belang van structurele dekking van langjarig benodigde ambtelijke capaciteit. Dit raakt aan de hiervoor genoemde bekostiging van de gemeentelijke uitvoeringskosten Klimaatakkoord vanuit het Rijk. In de tweede plaats stelt de raadsbrief dat overwogen kan worden de Amstelveense ambitie in lijn te brengen met de landelijke ambitie.

Hierna volgt een overzicht met een actuele stand van de ontwikkeling van de reserve Duurzaamheid. Ten opzichte van het bestaande meerjarig begrotingskader 2022-2025 zijn de wijzigingen beperkt. De voorgestelde uitwerking Perspectiefnota 2023 bevat slechts één nieuwe mutatie van € 0,1 mln. Dit betreft nagekomen kosten afwikkeling subsidieregeling verduurzaming woningen 2021. Eind 2021 was sprake van een grote stijging van het aantal aanvragen. Met de beschikking op alle nog openstaande aanvragen is een extra subsidiebedrag van € 122.000 gemoeid bovenop de progrnose zoals verwerkt in de jaarrekening 2021. Verder is de stand en ontwikkeling van de reserve geactualiseerd voor de werkelijke uitgaven 2021 conform de jaarrekening 2021. Na verwerking van alle concreet besloten mutaties resteert een saldo per 31dec25 van afgerond € 6,0 miljoen, waarvan nog nader in te vullen reserveringen voor bewonersondersteuning en wijkaanpak (samen € 3,3 mln.) en een nog niet bestemd saldo van € 2,7mln.

Reserve duurzaamheid / Enecogelden en gelden klimaatakkoord bedrag x € 1.000

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Geraamde stand per 1jan	**0**	**12.615**	**11.331**	**7.214**	**6.084**	**5.909**
Dotaties (voeding reserve duurzaamheid):						
# Enecogelden (apart raadsbesluit verkoop Eneco)	15.000					
# klimaatakkoord gelden (dec.circ.'19 & meicirc.'21)	267		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
# deel incid. budget circulair inkopen (2e Tijdv.'20)	60					
# terugverdieneffect zonnepanelen op daken (PN22) (*)				120	120	120
Onttrekkingen (inzet reserve duurzaamheid):						
# besluitvorming t/m JR'21	-2.712	-1.284	-3.995	-1.250	-295	-50
Nieuw - PN23						
a) afwikkeling subs.regeling verduurz. Woningen '21			-122			
Geraamde stand per 31dec	**12.615**	**11.331**	**7.214**	**6.084**	**5.909**	**5.979**
reservering bewoners ondersteunen financieel (NAV21)						**-2.300**
reservering wijkaanpak eerste wijken (NAV21)						**-1.000**
reservering in afwachting van nadere invulling						**-2.679**
Totaal						**0**

3.6. Bufferfunctie algemene reserve en reserve stedelijke vernieuwing

3.6.1. Beleidsuitgangspunten

De algemene reserve en de reserve "stedelijke vernieuwing" vormen samen de gemeentebrede risicobuffer om tegenvallers op te vangen. Het door de raad vastgestelde minimumniveau voor deze bufferfunctie is € 15 miljoen. Dit benodigde minimumbedrag wordt regelmatig getoetst op basis van een actuele risico-analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmabegroting en de jaarstukken.

Uitgangspunt van beleid is verder, dat er niet voor verschillende begrotingsonderdelen afzonderlijke buffers (bestemmingsreserves) worden gevormd. Dat vormt ook het uitgangspunt voor de risico-analyse ter onderbouwing van de gewenste minimum-omvang van de gemeentebreed benodigde buffer. Meevallende inkomsten worden gebruikt om de buffers te versterken. Over tegenvallende uitgaven vindt altijd eerst bestuurlijke besluitvorming plaats. Nauw hieraan verbonden is, dat de algemene reserve tevens voldoende handelingsmarge biedt voor frictie- en transitiekosten en ingroeiscenario's ingeval van het effectueren van structurele taakstellingen. Ten slotte biedt de algemene reserve boven de buffer ruimte voor eenmalige beleidsintensiveringen, c.q. bestuurlijke prioriteiten in brede zin. Dit is het vigerende beleidskader volgens de 'Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021', vastgesteld in de raadsvergadering van 10 november 2021.

3.6.2. Actuele positie

Onderstaand overzicht met grafiek geven de actuele stand en ontwikkeling van het gemeentelijke buffervermogen weer.

Bufferfunctie algemene reserve & stedel. vernieuwing (minim. omvang € 15 mln)					bedrag x € 1 miljoen
	2022	2023	2024	2025	2026
Geraamde stand per 1jan					
# Algemene reserve	45,3	11,4	14,1	31,4	42,3
# Reserve stedelijke vernieuwing	11,8	14,0	8,4	9,4	10,4
Totaal	**57,1**	**25,4**	**22,5**	**40,8**	**52,7**
Minimum/buffer	*-15,0*	*-15,0*	*-15,0*	*-15,0*	*-15,0*
Surplus t.o.v. minimumbuffer	**42,1**	**10,4**	**7,5**	**25,8**	**37,7**

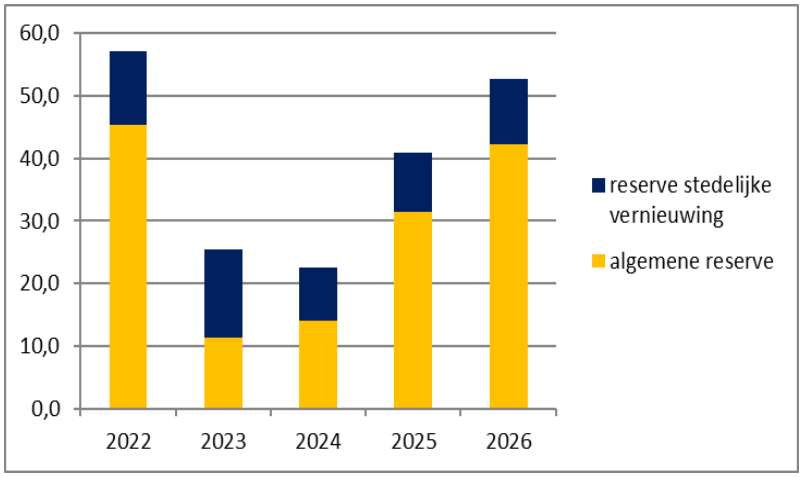

Bij deze prognose zijn de volgende kanttekeningen van belang:

- Om de aanwas van de algemene reserve gestand te doen is daadwerkelijke realisatie van de ingeboekte winstafdrachten grondexploitaties vereist. Achterblijvende winstafdrachten leiden tot een lagere algemene reserve;

- In deze stand is nog geen rekening gehouden met nieuw middelenbeslag via het CUP 22-26. Daarbij staat ook de dekking voor ‘23ev nog open van de ’22 incidenteel gedekte uitgaven (tekort sociaal domein en overige posten) die ook in ‘23ev nog spelen. Nieuwe eenmalige uitgaven leiden tot een lagere algemene reserve;
- Vanuit de jaarrekening 2021 drukt in 2022 nog een restantbudget Lokaal coronafonds van afgerond € 8 miljoen op de algemene reserve. Als dit bedrag niet geheel benodigd blijkt en/of als er nog compensatie van Rijk wordt ontvangen voor uitgaven die vallen onder dit fonds, dan leidt dat tot een hogere algemene reserve;
- Verwacht mag worden dat de reservering voor het Oekraïnefonds ad € 10 miljoen geheel of grotendeels voorfinanciering betreft, waar Rijkscompensatie voor zal worden ontvangen. Dit leidt dan tot een hogere algemene reserve;

4. Tarievenbeleid

4.1. Algemeen: beleidskader, inflatie en woonlasten

4.1.1. Beleidskader

Amstelveen heeft langjarig een consequent terughoudend beleid gevoerd ten aanzien van tariefsverhoging van lokale lasten. Hierdoor kent Amstelveen, in vergelijking met de ons omliggende gemeenten[9], in 2022 relatief lage lokale lasten[10]. De belangrijkste algemene uitgangspunten van het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:

- het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling (2023: 2,5%[11]);
- het hanteren van kostendekkende tarieven;

4.1.2. Inflatie

De nominale grondslagen in deze Perspectiefnota zijn nog gebaseerd op dezelfde peildata als de Miljoenennota/Rijksbegroting 2022 en het nieuwe Regeerakkoord Rutte IV. De daarna opgetreden turbulentie met hoge inflatiecijfers zit hierin nog niet verwerkt. De herijking van deze cijfers vindt op Rijksniveau plaats via de Voorjaarsnota, waarvan de gevolgen voor gemeenten neerdalen in de meicirculaire gemeentefonds. De effecten hiervan voor Amstelveen komen beschikbaar na het opstellen van deze Perspectiefnota en voegen wij via een afzonderlijke notitie toe aan de stukken, zodat u deze nog bij raadsbehandeling kunnen worden betrokken.

4.1.2. Woonlasten

COELO-ATLAS voor de Lokale lasten

Recent is de jaarlijkse COELO-Atlas[12] voor de lokale lasten verschenen. In de gehanteerde berekeningswijze is ten opzichte van voorgaande jaren een verfijning doorgevoerd. Sinds kort registreert het CBS afzonderlijke cijfers voor de gemiddelde woningwaarden voor koop en huur. Tot voor kort werd dit onderscheid niet gemaakt. Het COELO sluit hierbij aan, en hanteert in de woonlastenberekening ook dit onderscheid. In deze nieuwe berekening is Amstelveen niet langer de goedkoopste gemeente in AM-verband voor een meerpersoonshuishouden in een gemiddelde koopwoning. Niet alleen in landelijk verband, maar ook in AM-verband lopen de gemiddelde woningwaarden voor koopwoningen inmiddels fors uiteen, hetgeen een vergelijking steeds lastiger maakt. Daarbij is van belang dat de WOZ-waarde rol speelt in het verdeelstelsel voor het gemeentefonds. Hoe hoger de WOZ-waarde in een gemeente, hoe hoger de aftrekpost in de berekening van de algemene uitkering. Bijlage 2 bij deze notitie bevat een nadere uitleg op de samenhang WOZ-OZB-Algemene uitkering.

Om dit fenomeen recht te doen verstrekt het COELO twee woonlastenberekeningen:

- *Bruto* -> Wat is het gemiddelde aanslagbedrag dat de burger betaalt?
- *Netto* -> Wat houdt de eigen gemeente hier zelf van over na herverdeling via de algemene uitkering?

Onderstaande overzichten en grafieken geven hiervan een beeld:

- De bruto-woonlast (aanslagbedrag meerpersoonshuishouden gemiddelde koopwoning) bedraagt in Amstelveen 881 euro, goed voor de 138e plaats in de ranglijst van 354 gemeenten (nr. 1 de laagste lasten). Zie sub. A en B in onderstaande tabel;
- De netto-woonlast (wat houdt de gemeente Amstelveen hiervan over na herverdeling via gemeentefonds) komt in Amstelveen uit op 740 euro, goed voor de 25e plaats in de ranglijst (nr. 1 laagste netto woonlast). Zie sub. C in onderstaande tabel;

[9] Aalsmeer, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn
[10] Bron: Rijksuniversiteit Groningen, Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden; Atlas van de lokale lasten 2022
[11] De onderbouwing van de algemene tariefindex van 2,5% staat in paragraaf 2.6.3 begrotingsgrondslagen (nominaal).
[12] https://www.coelo.nl/index.php/nieuws/nieuws-2022

COELO Atlas van de lokale lasten 2022

Omschrijving	Aalsmeer	**Amstelveen**	Diemen	Haarl.'meer	Ouder-Amstel	Uithoorn
A. bruto woonlasten eigenaar						
# éénpersoonshuish.	854	**826**	863	751	964	907
# meerpersoonshuish.	**920**	**881**	**942**	**851**	**976**	**952**
B. rangnummer (*)						
# brutolasten meerpers.h.	190	***138***	213	98	252	225
C. netto woonlasten eigenaar						
# bedrag (eigen., meerp.)	856	***740***	867	811	823	923
# rangnummer (*)	91	***25***	107	52	64	169
D. huurder meerpers.						
# bedrag	237	***306***	379	382	280	323
# rangnummer (*)	14	***62***	125	130	35	78

(*) rangnummer: nummer 1 heeft de laagste woonlasten, nummer 354 de hoogste.

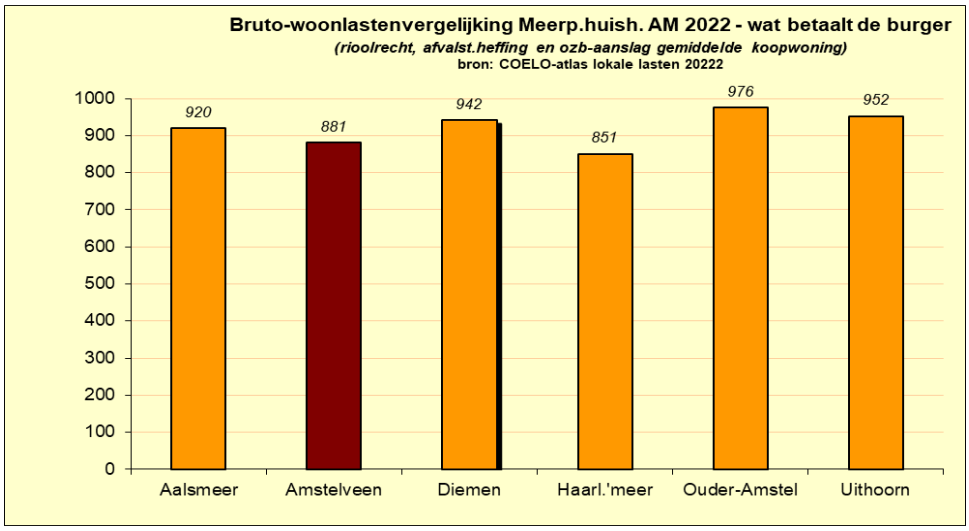

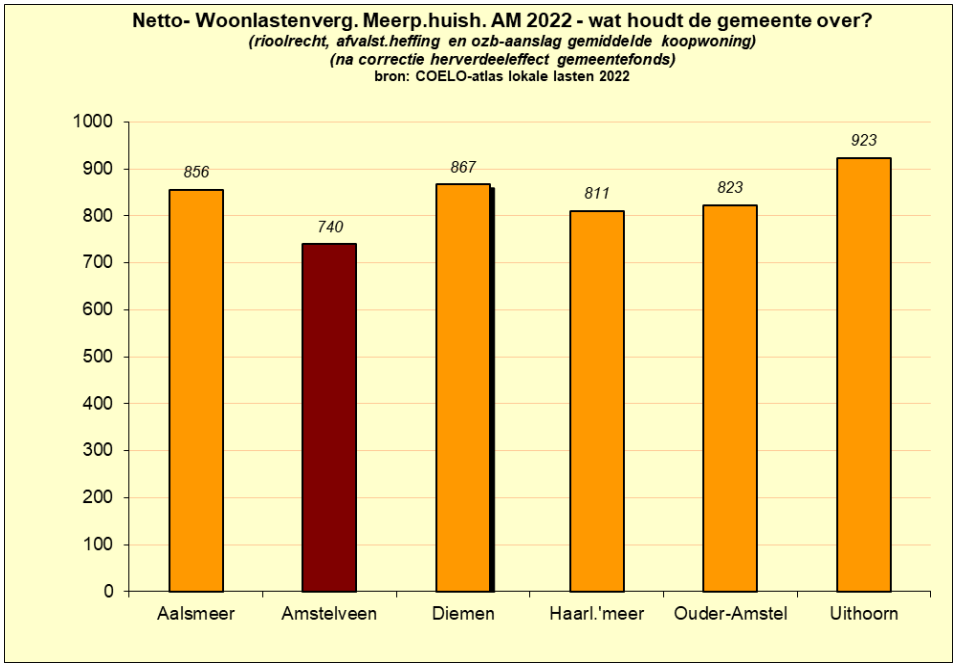

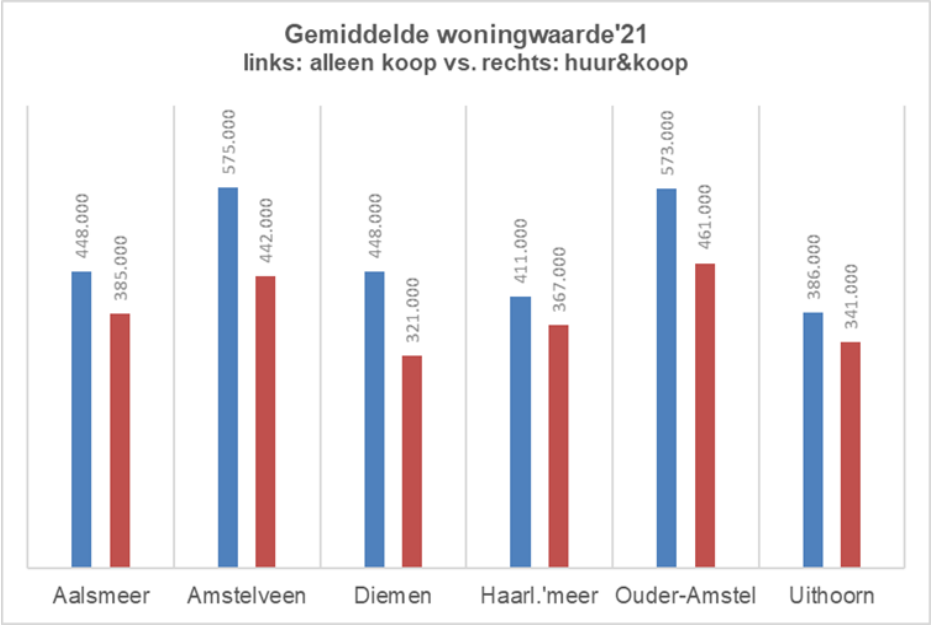
Gemiddelde woningwaarde'21
links: alleen koop vs. rechts: huur&koop
448.000
385.000
575.000
442.000
448.000
321.000
411.000
367.000
573.000
461.000
386.000
341.000
Aalsmeer
Amstelveen
Diemen
Haarl.'meer
Ouder-Amstel
Uithoorn

4.2. Ontwikkelingen per heffing

4.2.1. Onroerende zaakbelasting (OZB)

De technische begrotingsgrondslagen in deze Perspectiefnota gaan uit van de gebruikelijk indexering (inflatiecorrectie) van de onroerende zaak belasting (OZB). Het indexeren van de OZB-opbrengst betekent dat het gemiddelde aanslagbedrag voor de burger stijgt met een inflatiecorrectie. De sterkere stijging van de WOZ-waarden leidt niet tot een hogere aanslag voor de burger en evenmin tot extra inkomsten voor gemeente. Tenslotte betaalt de burger de OZB-aanslag niet uit stenen of hypotheek maar uit het maandelijkse inkomen.

Deze consistente gedragslijn in de achterliggende reeks van jaren komt steeds meer onder druk te staan. Het Rijk gaat er bij de verdeling van het gemeentefonds van uit, dat gemeenten met duurdere woningen minder geld van het Rijk nodig hebben dan gemeenten met goedkopere woningen omdat zij meer OZB kunnen innen. Dat heeft ertoe geleid, dat Amstelveen de achterliggende jaren flink heeft moeten inleveren bij de verdeling van het gemeentefonds, omdat de WOZ-waarden de afgelopen jaren in Amstelveen veel sterker gestegen dan het landelijk gemiddelde.

Tot dusver zijn wij erin geslaagd dit nadeel op te vangen binnen het geheel van plussen en minnen in het gemeentefonds. Daarmee was er uiteraard navenant minder structurele begrotingsruimte beschikbaar voor andere prioriteiten. Gaandeweg wordt deze discrepantie steeds nijpender.

De VNG-website waarstaatjegemeente.nl[13] bevat vergelijkende cijfers van Nederlandse gemeenten op tal van terreinen, waaronder Gemeentefinanciën. Onderstaande cijfers en grafieken geven inzicht in de hoogte van de OZB-tarieven en de onbenutte belastingcapaciteit in Amstelveen, afgezet tegen het gemiddelde voor Nederland.

OZB-tarieven Amstelveen - Nederland (2021)

	WON	NIETWON-EIG	NIETWON-GBR
Amstelveen	0,634%	2,590%	2,086%
Nederland	1,098%	3,046%	2,184%

Onbenutte belastingcapaciteit Amstelveen - Nederland	
Amstelveen	**5,90%**
Nederland	**1,80%**

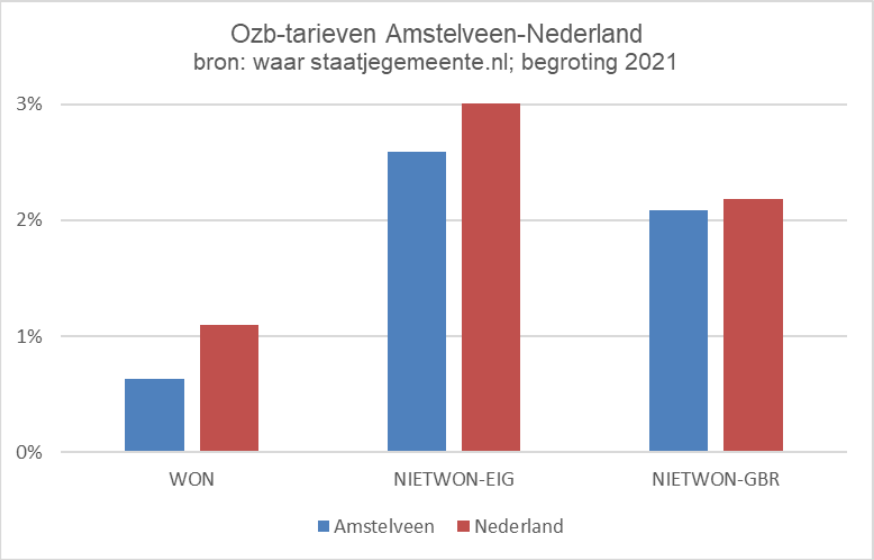

[13] https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Gemeentefinanci%C3%Abn

De Amstelveense OZB-tarieven zijn laag ten opzichte van het Nederlands gemiddelde. Zoals aangegeven valt dit niet los te zien van de relatief hoge woningwaarden in Amstelveen. De aftrekpost in de verdeling van het gemeentefonds houdt daar geen rekening mee en hanteert voor alle gemeenten één gelijk rekentarief.

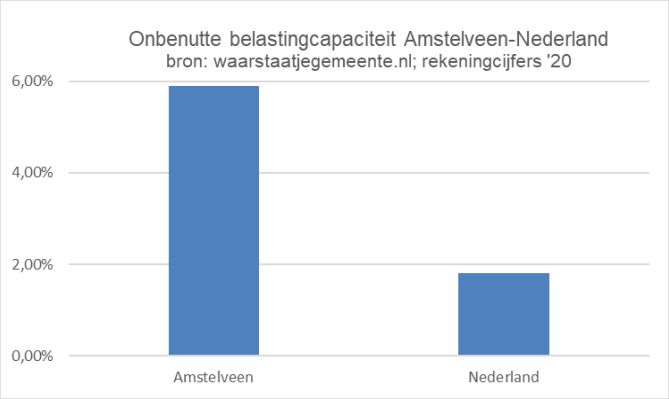

Volgens de landelijke rekenformule bedraagt de Amstelveense onbenutte belastingcapaciteit meer dan € 20 miljoen. Dit is het bedrag waarmee de gemeente de eigen inkomsten wordt geacht te kunnen verhogen, c.q. moet verhogen, alvorens in aanmerking te komen voor financiële steun op basis van artikel 12 Financiële Verhoudingswet. De toets gaat uit van het landelijk gemiddelde ozb-tarief en verhoogt dat met een opslag van 20%. De toets kijkt niet naar landelijke verschillen in woningwaarde. Verder houdt de toets rekening met het kostendekkend maken van riool- en afvalstoffenheffing (voorzover dit nog niet het geval is).

Als we de onbenutte belastingcapaciteit voor Amstelveen zouden berekenen door sec te kijken naar het verschil tussen de Amstelveense OZB-tarieven en het landelijk gemiddelde, dan komen we uit op afgerond € 15 miljoen.

4.2.2. Legesverordening – Omgevingsvergunningen, Burgerzaken en APV/overig

In de programmabegroting 2023 presenteren we in de paragraaf lokale heffingen een totaal overzicht van de kostendekkendheid van de leges in de legesverordening, op basis van de in de begroting opgenomen bedragen. Hierin wordt de kostendekkendheid van de leges bouwvergunningen afzonderlijk vermeld.

Het structurele begrotingskader gaat uit van kostendekkende bouwleges. Naar de toekomst toe gaat het beeld ingrijpend veranderen onder invloed van de komende Omgevingswet en de gelijktijdig van kracht wordende Wet Kwaliteitsborging in de Bouw (wkb). Paragraaf 3.0. gaat hier uitvoeriger op in. In december wordt bij het tariefvoorstel leges op basis van actuele informatie over in 2023 te verwachten bouwvolumes, projecten, kosten en opbrengsten, een geactualiseerd overzicht kostendekkenheid gepresenteerd. Voor een samenhangend totaaloverzicht met inachtneming van faseringen tussen de jaren betrekken we daarbij ook de werkelijke kosten en opbrengsten over het lopende jaar.

Andere onderdelen van de legesverordening zijn de leges Burgerzaken en leges in het kader van de APV (Algemene Plaatselijke Verordening). Het taakveld Burgerzaken omvat zowel legesgerelateerde taken als werkzaamheden die niet onder de legesheffing vallen. Dit laatste omvat verkiezingen, de zorg voor de Basisregistratie Personen, de bestrijding van adres- en identiteitsfraude. De kostendekkendheid van de leges Burgerzaken staat onder druk vanwege:

- Door het rijk bepaalde maximumbedragen voor leges.
- Toenemende wettelijke taakverzwaringen waar geen aparte compensaties tegenover staan.
- Lagere legesopbrengsten door minder documentafgiften vanwege de verlenging van de geldigheidsduur van 5 naar 10 jaar. Dit kan niet aan de kostenkant worden opgevangen en de inkomstenkant biedt geen soelaas omdat het Rijk voor de betreffende leges de gemeentelijke maximumbedragen niet heeft aangepast (maar wel de afdracht aan het Rijk heeft verdubbeld).

In het licht van deze ontwikkelingen is recent een (extern) onderzoek uitgevoerd om te komen tot een reële, toekomstbestendige businesscase, uitgaande van de bestaande budgettaire kaders. Op basis van de gehouden doorlichting is het reëel ten laste van de stelpost areaal de formatie aan te passen (1,5vte) aan de groei van de werkzaamheden door bevolkingsgroei en toegenomen internationalisering in combinatie met wettelijke taakverzwaringen. Dit is opgenomen in het voorstel structurele middelen (€ 143.000);

De leges APV/overig zijn van geringe omvang en verre van kostendekkend.

4.2.3. Toeristenbelasting

Een sterke groei van de hotelcapaciteit, c.q. het aantal overnachtingen in Amstelveen, vallend onder de toeristenbelasting, was in 2019 aanleiding om via een aparte nota over hotelaccommodatiebeleid, samen met een inhoudelijke visie, te besluiten tot het gefaseerd verhogen van de toeristenbelasting in 2020/2021, waarmee het tarief in de pas liep met het regionale tariefniveau. Het meerjarig begrotingskader bevatte een structurele meeropbrengst toeristenbelasting van € 0,7 miljoen in 2021, oplopend tot € 1,1 miljoen vanaf 2022. Deze meeropbrengst was het totaaleffect van tariefverhoging en de bekende volumegroei hotelcapaciteit tot en met 2019. Via de besluitvorming in de begrotingsraad van 10 november 2020 (Nota Aanvullende Voorstellen) is deze meeropbrengst tot en met 2022 uit de boeken geschrapt vanwege de coronapandemie. Vanaf ’23 staat de structureel geraamde (hogere) opbrengst in de boeken. Hoe de werkelijke legesopbrengst zich gaat ontwikkelen zal moeten blijken. Er is geen aanleiding om op voorhand het bestaande budgettaire kader aan te passen.

4.2.4. Huishoudelijk afval

In de jaarrekening 2021 is aangegeven dat een analyse plaatsvindt van de verschillen tussen begroting (gehanteerde aannames) en rekening (werkelijke uitkomsten), alsmede de structurele gevolgen daarvan. Deze analyse heeft inmiddels plaatsgevonden. In 2021 is ten opzichte van de primaire begroting een voordeel ontstaan van ruim € 1 miljoen. Dit voordeel is, conform de systematiek, gestort in de egalisatievoorziening afval.

De afvalstromen en volumes zijn in achterliggende jaren redelijk stabiel en goed te voorspellen. De tarieven laten een ander beeld zien. Waar voor 2021 lagere opbrengsten waren verwacht en hogere kosten zien we deze in de praktijk niet terug. De opbrengsttarieven voor papier bijvoorbeeld blijven hoog, wat een voordeel geeft. De verwerkingskosten zijn juist lager uitgevallen dan eerder aangenomen, wat ook een voordeel geeft. Deze ontwikkelingen lijken zich door te zetten. Wel zien we stijgende brandstofkosten voor het transport van de afvalstromen. Voor de komende jaren wordt een structureel voordeel verwacht van circa € 1 miljoen. In 2022 komt dit ten gunste van de egalisatievoorziening afval. Voor de jaren vanaf 2023 kunnen hierdoor de extra kosten, voortkomend uit het grondstoffenplan (vastgesteld in raadsvergadering 15 december 2021), worden opgevangen zonder verdere tariefstijging. Wat dit precies gaat betekenen voor de tariefontwikkeling afvalstoffenheffing hangt af van de gedetailleerde uitwerking van de begroting en de nadere besluitvorming/afweging kan worden meegenomen in het CUP-traject als onderdeel van het totale woonlastenplaatje.

Op basis van de jaarstukken 2021 staat de egalisatievoorziening huishoudelijk afval per 1jan22 op € 1,4 miljoen. Dit is € 0,3 miljoen boven het plafondbedrag van € 1,1 miljoen (10% van de omzet). Bij overschrijding van het plafondbedrag in de jaarrekening neemt de gemeenteraad bij de eerstvolgende Perspectiefnota een besluit hoe hiermee om te gaan. In dit concrete geval stellen wij u voor tijdelijk een hogere stand van de egalisatievoorziening toe te staan in afwachting van nadere voorstellen, uiterlijk bij de Perspectiefnota 2024. Dit biedt de ruimte om de stand van de egalisatievoorziening te betrekken bij de komende brede afwegingen in het kader van de opstelling van het College Uitvoeringsprogramma 2022-2026 (afvalbeleid, grondstoffenplan, woonlastenplaatje).

4.2.5. Riolering

Voor de kaderstelling ten aanzien van het rioolrecht zijn met name de volgende aspecten van belang:

1. Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2026, vastgesteld in de raadsvergadering van 16 december 2020 is het beleidsmatig kader met naar de toekomst extra opgaven in het kader van klimaatadaptie en grondwaterzorg;
2. Actualisering van de meerjarige exploitatie riolering, waarbinnen de herberekening van het verloop van de kapitaallasten een zwaarwegende factor is. Deze herberekening verwerkt de effecten van faseringen in de feitelijke voortgang van de werkzaamheden (doorwerking jaarrekening en nieuw Meerjarenprojectenplan Buitenruimte). Daarnaast gaat de rekenrente met ingang van 2022 omlaag van 3% naar 2%. Dit leidt tot lagere kapitaallasten en heeft een substantieel effect op de rioolexploitatie;
3. Het benutten van de spaarvoorziening riolering om samen met de egalisatievoorziening riolering bij te dragen aan een gelijkmatige ontwikkeling van de lastendruk en een optimale inzet van de beschikbare middelen. Wij kiezen op dit punt voor een consistente gedragslijn en dat brengt ons tot het volgende:
   Op basis van de actuele stand van de egalisatievoorziening per 1jan22 conform de jaarrekening 2021 stellen wij voor om een bedrag van € 1 miljoen hieruit te doteren aan de spaarvoorziening riolen. Er blijft dan nog € 0,5 miljoen als saldo over in de egalisatievoorziening. Met het oog op een gematigde ontwikkeling van het rioolrecht op langere termijn stellen wij voor vanuit de spaarvoorziening riolen in de jaren 2023 tot en met 2026 per jaar € 0,25 miljoen in te zetten ter dekking ineens van een deel van de vervangingsinvesteringen riolering zoals opgenomen in het MPP Buitenruimte.

Met inachtneming van deze aspecten leggen wij u bij de begrotingsbehandeling een tariefvoorstel voor via het jaarlijkse collegevoorstel “Tarievennota”. Op dit moment is onze verwachting dat een kostendekkend rioolrecht naar beneden worden bijgesteld. In welke mate hangt af van de gedetailleerde uitwerking van de begroting. De nadere besluitvorming/afweging kan worden meegenomen in het CUP-traject als onderdeel van het totale woonlastenplaatje.

Naar een nieuwe maatstaf rioolrecht?

Naar de toekomst tot speelt de ontwikkeling om de bestaande verordening met bestaande maatstaf voor de rioolheffing (één uniform aansluitbedrag voor percelen die zijn aangesloten op de riolering met een beperkte aanvulling voor “grootverbruik”) te vervangen door een vorm die beter recht doet aan de bredere invulling van de gemeentelijke watertaken. Wateroverlast en verdroging vragen steeds meer maatregelen in de publieke ruimte. Van de maatregelen in de publieke ruimte heeft iedereen profijt, daarom worden in de nieuwe situatie zoveel mogelijk percelen in de heffing betrokken. Bijvoorbeeld cultuurgronden en natuurterreinen, alsmede percelen die niet zijn aangesloten op de riolering, dragen nu veelal nog niet bij in de kosten van de gemeentelijke watertaken.

De VNG heeft september 2021 een nieuwe modelverordening opgeleverd met verschillende varianten om de gedachtenvorming hierover te faciliteren. De verbreding komt ook terug in de citeertitel van de modelverordening: ‘Modelverordening Riool- en Waterzorgheffing’. De VNG geeft aan, zich te kunnen voorstellen dat besluitvorming over de invoering van een nieuwe, verbrede rioolheffing plaatsvindt door de nieuwe gemeenteraad na de verkiezingen. Daar sluiten wij ons graag bij aan, dat biedt ook ruimte voor ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding en afstemming in het kader van de gemeenschappelijke regeling voor de belastingheffing.

4.2.6. Zorgvlied

Het bestaande budgettaire kader gaat voor 2023 en verder uit van een kostendekkende exploitatie van Zorgvlied. Deze Perspectiefnota bevat voor Zorgvlied drie concrete voorstellen:

- *Inzet Rijkssubsidie Cultureel erfgoed parkonderhoud Zorgvlied*, opgenomen in voorstel eenmalige middelen. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft voor de periode van vijf jaar een subsidie van € 30.000 toegekend voor de instandhouding van het padenstelsel op Zorgvlied. Deze wordt verwerkt in de begroting;
- *Stormschade Zorgvlied* ten laste van de egalisatievoorziening, opgenomen in het bestedingsvoorstel eenmalige middelen. De hevige voorjaarsstormen Eunice en Franklin hebben veel schade aangericht op Zorgvlied. De kosten van verwijderen van bomen en stobben, de huur van machines, herplanten van bomen en herstel van de infrastructuur worden geraamd op € 100.000 en de schade aan grafmonumenten circa € 60.000. De egalisatievoorziening is na deze aanspraak grotendeels uitgeput;
- *Renovatie park en graven* ten laste van de hiervoor gevormde bestemmingsreserve. In het nieuw vastgestelde bedrijfsplan is een jaarlijks bedrag voor meerjarig onderhoud/renovatie graven en parken opgenomen. De jaarlijkse uitgaven fluctueren. In het bestedingsvoorstel eenmalige middelen is voor 2022 een onttrekking aan de reserve opgenomen van € 106.000.

Voorstel 9

Ten aanzien van de lokale heffingen:
(a) tijdelijk een hogere stand van de egalisatievoorziening huishoudelijk afval toe te staan in afwachting van nadere voorstellen, uiterlijk bij de Perspectiefnota 2024;
(b) vanuit de egalisatie voorziening riolen een bedrag van € 1 miljoen te doteren in de spaarvoorziening vervanging riolen;
(c) Met het oog op een gematigde ontwikkeling van het rioolrecht op langere termijn vanuit de spaarvoorziening riolen in de jaren 2023 tot en met 2026 per jaar € 0,25 miljoen in te zetten ter dekking ineens van een deel van de vervangingsinvesteringen riolering zoals opgenomen in het MPP Buitenruimte.

5. Eerste Tijdvakrapportage 2022

In bijlage 5 treft u aan de Eerste Tijdvakrapportage over 2022. Deze rapportage richt zich met name op begrotingsrechtmatigheid van de lopende begroting, inclusief de actualisering van kredietvoteringen en mutaties van reserves en voorzieningen. Vanwege de voorschriften inzake begrotingsrechtmatigheid heeft een groot deel van de besluitvorming die wij u via de Tijdvakrapportage voorleggen een hoog formeel en administratief-technisch karakter.

Incidentele en structurele afwijkingen op het budgettaire kader 2022 en verder zijn integraal in deze Perspectiefnota verwerkt op de desbetreffende onderdelen (voorstellen incidentele en structurele middelen en investeringsplan maatschappelijk vastgoed). Grotere onderwerpen die in afzonderlijke paragrafen aan de orde komen zijn:

- par. 2.2. Sociaal domein
- par. 3.0. t/m 3.3. Omgevingswet, Grote projecten en Meerjarenprojectenplan Buitenruimte

Onder verwijzing naar bijlage 5 noemen we hier samenvattend de volgende uitkomsten:

Bedrijfsvoering
Binnen de bedrijfsvoering vinden een aantal neutrale administratieve verrekeningen en overhevelingen plaats ad. € 4,2 miljoen die voornamelijk volgen uit de jaarafsluiting 2021.

Afdelingsplannen
Een onderdeel dat op verschillende plaatsen leidt tot wijziging van de begroting 2022 is de opstelling van de afdelingsplannen tot uitvoering van de begroting. Een samenhangend beleidsmatig verslag van deze operatie hebben wij opgenomen in bijlage 6. Inhoudelijk is geen sprake van aanpassing van bestuurlijke kaders, de wijzigingen vloeien voort uit het nader uitwerking geven aan de gestelde opgaven binnen deze kaders.

Overige onderwerpen
De Tijdvakrapportage bevat de bijlagen externe inhuur, inkoop onrechtmatigheid, financiële positie, lokaal Coronafonds en lokaal Werkbudget Oekraïne. De twee laatstgenoemde bijlagen bevatten overzichten met de status per half mei.

Voorstel 10
Naar aanleiding van de Eerste Tijdvakrapportage 2022:
(a) Instemmen met de in paragraaf 1.1 “Begrotingsrechtmatigheid programma’s” vermelde budgettair-neutrale wijzigingen;
(b) Instemmen met de in paragraaf 2.1 “overige kredieten” vermelde mutaties;
(c) Instemmen met de in hoofdstuk 3 “reserves en voorzieningen” vermelde mutaties;
(d) Instemmen met de geactualiseerde begroting in hoofdstuk 4.1;
(e) Instemmen met de in deze tijdvak begrote onttrekking uit het Lokaal Coronafonds, dit verrekenen met de stelpost bij algemene dekkingsmiddelen en de begroting 2022 hiervoor wijzigen;
(f) De plafondbedragen die ten laste komen van het Lokaal Coronafonds vaststellen op de in deze tijdvak geactualiseerde prognosebedragen van totaal € 8,758 miljoen;
(g) Instemmen met de in deze tijdvak begrote onttrekking uit het lokaal werkbudget Oekraïne, dit verrekenen met de stelpost bij algemene dekkingsmiddelen en de begroting 2022 hiervoor wijzigen;
(h) plafondbedragen die ten laste komen van het Lokaal werkbudget Oekraïne vaststellen op de in deze tijdvak geactualiseerde prognosebedragen van totaal € 4,861 miljoen.

6. Gevraagde besluiten

1. In te stemmen met het voorstel structurele middelen conform het overzicht in paragraaf 2.3.1 met een totaalbedrag van € 209.000 in 2022, € 780.000 in 2023 en € 808.000 vanaf 2024;

2. Ten aanzien van het investeringsplan maatschappelijk vastgoed:
   (a) Het investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2022-2026 vast te stellen als kaderstellende meerjarige investeringsplanning, bestaande uit een onderdeel onrendabele investeringen (algemene middelen) van € 83,7 miljoen cf. het overzicht in paragraaf 2.4.1. en een onderdeel rendabele investeringen (dekking via huren) met een totaalvolume van € 12,6 miljoen cf. het overzicht in paragraaf 2.4.4.;
   (b) Een krediet van € 567.000 te voteren voor de verbouw Odensehuis zoals toegelicht in par. 2.2.2 sub (d) van de Perspectiefnota 2023;
   (c) Een krediet van € 1.900.000 te voteren voor het project Hellingbaan/bioscoop Stadshart zoals toegelicht in par. 3.2 van de Perspectiefnota 2023;

3. Ten aanzien van de nominale compensatie in de begroting 2023 in afwachting van de meicirculaire gemeentefonds vooralsnog rekening te houden met een prijscompensatie van 2,2%, een looncompensatie van 2,5% en een tariefindex van 2,5% (prijspeil Miljoenennota september 2021);

4. Ter dekking van de extra structurele lasten in deze Perspectiefnota, cf. het overzicht in paragraaf 2.1.3. sub. c3):
   (a) de (uitgaven)stelpost areaal structureel te verlagen met € 659.000 in 2022 en structureel € 800.000 in 2023 en verder;
   (b) de (inkomsten)stelpost onderuitputting structureel te verhogen met € 250.000 met ingang van 2022;
   (c) de stelpost reservering onzekerheid/tekorten te verlagen met € 430.000 in 2023, € 458.000 in 2024, € 606.000 in 2025 en € 870.000 in 2026 en verder.

5. Ten aanzien van het onderdeel grote projecten mobiliteit en centrumontwikkeling:
   de actuele budgetten met bijbehorende dekking voor de uitvoeringskosten van de projecten A9, Uithoornlijn, Amstelveenlijn en Stadshart vast te stellen conform de overzichten in paragraaf 3.2.3;

6. Ten aanzien van het financieel kader Meerjarenprojectenplan Buitenruimte:
   (a) kennis te nemen van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 2022-2025 conform bijlage 4 in deze Perspectiefnota, de afzonderlijke bijlagen A en C, alsmede van de budgettenlijst conform de geheime bijlage B;
   (b) in te stemmen met onderstaande recapitulatie als kader voor de uitvoering en verantwoording:

RECAPITULATIE MEERJARENPROJECTENPLAN BUITENRUIMTE AMSTELVEEN 2022-2025 bedragen x 1.000 euro

Taakveld	Omschrijving onderdeel meerjarenprojectenplan	Totaal	2022	2023	2024	2025
2.1 Verkeer en vervoer	-wegen	22.159	5.097	7.629	5.782	3.650
	-verkeer	6.348	714	2.874	2.420	340
	-verkeersregelinstallaties	3.957	581	1.506	1.120	750
	-openbare verlichting	2.168	567	667	467	467
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-groen, water en spelen	5.122	1.520	1.705	1.009	888
7.2 Riolering	-riolering	16.363	1.993	5.462	6.893	2.015
	Totaal	56.115	10.471	19.843	17.690	8.110

7. In te stemmen met het voorstel eenmalige middelen conform het overzicht in paragraaf 3.4.1 met een totaalbedrag van € 3.226.000, waarvan € 1.320.000 in 2022, € 1.272.000 in 2023, € 378.000 in 2024 en € 128.000 in 2025 en 2026;

8. In te stemmen met verwerking van de geraamde opbrengsten winstafdrachten en aanvullende opbrengsten locatie-ontwikkelingen zoals opgenomen in het totaaloverzicht algemene reserve in paragraaf 3.5.1. ad. € 47,4 miljoen;

9. Ten aanzien van de lokale heffingen:
   (a) tijdelijk een hogere stand van de egalisatievoorziening huishoudelijk afval toe te staan in afwachting van nadere voorstellen, uiterlijk bij de Perspectiefnota 2024;
   (b) vanuit de egalisatie voorziening riolen een bedrag van € 1 miljoen te doteren in de spaarvoorziening vervanging riolen;
   (c) Met het oog op een gematigde ontwikkeling van het rioolrecht op langere termijn vanuit de spaarvoorziening riolen in de jaren 2023 tot en met 2026 per jaar € 0,25 miljoen in te zetten ter dekking ineens van een deel van de vervangingsinvesteringen riolering zoals opgenomen in het MPP Buitenruimte;

10. Naar aanleiding van de Eerste Tijdvakrapportage 2022:
    (a) Instemmen met de in paragraaf 1.1 "Begrotingsrechtmatigheid programma's" vermelde budgettair-neutrale wijzigingen;
    (b) Instemmen met de in paragraaf 2.1 "overige kredieten" vermelde mutaties;
    (c) Instemmen met de in hoofdstuk 3 "reserves en voorzieningen" vermelde mutaties;
    (d) Instemmen met de geactualiseerde begroting in hoofdstuk 4.1;
    (e) Instemmen met de in deze tijdvak begrote onttrekking uit het Lokaal Coronafonds, dit verrekenen met de stelpost bij algemene dekkingsmiddelen en de begroting 2022 hiervoor wijzigen;
    (f) De plafondbedragen die ten laste komen van het Lokaal Coronafonds vaststellen op de in deze tijdvak geactualiseerde prognosebedragen van totaal € 8,758 miljoen;
    (g) Instemmen met de in deze tijdvak begrote onttrekking uit het lokaal werkbudget Oekraïne, dit verrekenen met de stelpost bij algemene dekkingsmiddelen en de begroting 2022 hiervoor wijzigen;
    (h) plafondbedragen die ten laste komen van het Lokaal werkbudget Oekraïne vaststellen op de in deze tijdvak geactualiseerde prognosebedragen van totaal € 4,861 miljoen.

Bijlage 1: Ontwikkelingen Jeugdhulp

Tekorten op Jeugdhulp: landelijk beeld
Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor veel nieuwe taken op de terreinen WMO-Zorg, Werk en inkomen en Jeugdhulp. Met name op de decentralisatie Jeugdhulp kampen veel gemeenten met grote tekorten. Amstelveen behoort hier tot de grote tekortgemeenten. De hulpvraag en de behandelkosten lopen op.

Onderzoek naar de grote en breed verspreide tekorten op Jeugdhulp en intensief overleg hierover tussen Rijk en VNG heeft geresulteerd in extra incidenteel geld van Rijk, namelijk € 400 miljoen in 2019 en € 300 miljoen in 2020, € 1 miljard in 2021 en € 1,6 miljard in 2022. Alleen dit laatste bedrag komt in de buurt van het werkelijke tekort bij gemeenten op Jeugdhulp, dat in 2019 € 1,7 miljard bedroeg, blijkens een landelijk onderzoek van AEF dat in december 2020 verscheen. Het structurele beeld is onzeker. Via een Hervormingsagenda vanuit het overleg tussen onder meer Rijk en VNG zijn forse besparingen ingeboekt. Het realiteitsgehalte daarvan moet nog blijken. Autonome groei van de zorgvraag blijft een belangrijke risicofactor evenals de toegenomen zorgzwaarte.

Kostenopdrijvende ontwikkelingen en verklaringen
Vanaf 2018 is er sprake van diverse kostenopdrijvende ontwikkelingen. De jaarlijkse indexatie van de lonen overstijgt vaak de gemeentelijke indexatie. Er is sinds 2018 sprake van een jaarlijkse cliëntgroei van tussen de ongeveer 4% en 7% per jaar. Ook zien we dat de kosten voor bestaande en nieuwe trajecten hoger zijn door langere en of intensievere trajecten (stijging van de zorgzwaarte). Hoewel de instroom afvlakt door de jaren heen zien we parallel dat de uitstroom achterblijft. Dit is een landelijk beeld, blijkt uit het eerder genoemde onderzoek van AEF. Uit een in 2020 uitgevoerd onderzoek door Significant naar de financiële ontwikkelingen in de jeugdhulp in Amstelveen blijkt dat de uitgaven en het gebruik van jeugdhulp in de gemeente Amstelveen in lijn is met het verwachte gebruik en trends in vergelijkbare gemeenten. Ook Significant concludeert dat de instroom de afgelopen jaren redelijk constant is geweest maar dat de uitstroom stagneert. De gemeente wordt slechts zeer beperkt gecompenseerd door het rijk voor de (autonome) ontwikkelingen.

Er zijn diverse inhoudelijke verklaringen voor deze ontwikkelingen. Er zijn maatschappelijke ontwikkelingen die bijdragen aan de vraag naar jeugdhulp, bijvoorbeeld school- en prestatiedruk, een deel van de ouders (veel)eisender lijkt te worden, mediagebruik, de gevolgen van scheidingen en niet te vergeten de invloed van Corona op het leven van jeugdigen. Daarnaast leidt vroegsignalering en nieuwe behandelwijzen die op steeds jongere leeftijd ingezet kunnen worden tot een toename van jeugdhulp. Ook de bevolkingsontwikkeling draagt bij aan de cliëntgroei.

Veel kinderen groeien veilig, gezond en kansrijk op
Het is van belang te benadrukken dat het overgrote merendeel van de Amstelveense jeugd veilig, gezond en kansrijk opgroeit. Waar nodig wordt er ingespeeld op een reële vraag van ouders en jeugdigen. Van de jeugdhulptrajecten die toch nodig zijn is 80% (bij complexe trajecten) tot meer dan 90% (bij lichtere trajecten) succesvol.

Ontwikkelingen met financiële impact
Eerdere grote onzekerheden zijn opgelost, zoals de gevolgen van de afrekening op werkelijke kosten in 2018 die doorwerkte in volgende jaren en de kosten voor specialistische jeugdhulp op het speciaal onderwijs (SJSO). De omvang van de onzekerheid als gevolg van de vertraging uit het berichtenverkeer is verkleind de afgelopen jaren. Echter, in 2022 en 2023 spelen de gevolgen van Corona, de nieuwe inkoop en met name de verandering in het woonplaatsbeginsel per 2022 een rol in de hoogte van de kosten. Hierna volgt een toelichting op deze drie ontwikkelingen (corona, inkoop, woonplaatsbeginsel). De ontwikkelingen ten aanzien van extra hulp aan Oekraïense vluchtelingen is nog niet meegenomen in de huidige prognoses.

Jeugdhulp en gevolgen corona
De laatste jaren hebben we te maken met de gevolgen van corona. We zien een sterkere toename in het aantal hulpvragen, zowel licht als erg zwaar en een toename van de zwaarte van de hulpvragen. Onder meer met een sterke stijging in de jeugd GGZ. Ook is mogelijk sprake van uitgestelde zorg waardoor problemen zijn verergerd. Financieel heeft dit geleidt tot een forse stijging van de kosten, met name in 2020. De komende jaren vanaf 2022 is het de vraag of en in welk tempo de hulpvragen en daarmee de kosten doorwerken. We zien dat in 2021 een deel van de extra kosten uit 2020 is weggevallen. Tegelijk zijn er nog wel zorgen over de ontwikkelde achterstanden tijdens de coronajaren.

Nieuwe inkoop specialistische jeugdhulp vanaf 2022
Per 2022 zijn nieuwe contracten jeugdhulp gesloten. De resultaatgerichte bekostigingsvariant is vervangen door de inspanningsgerichte variant (pxq, tarief maal uren). Met deze variant wordt afscheid genomen van gemiddelde trajecttarieven en wordt alleen daadwerkelijk geleverde zorg betaald. Dit houdt niet automatisch in dat de jeugdhulp goedkoper wordt maar het is wel de verwachting dat er meer zicht komt op inhoud, nut en noodzaak en doelmatigheid van de zorg. Er zal bijvoorbeeld gewerkt worden met tussentijdse evaluaties van zorgtrajecten waarin beoordeeld wordt of de ingezette zorg nog steeds benodigd is, of op- dan wel afgeschaald dient te worden. In plaats van een regionale aanbesteding in samenwerking met de gemeenten in Amsterdam-Amstelland en Zaanstreek-Waterland is ervoor gekozen de aanbesteding samen met Aalsmeer te doen. Hierdoor is meer lokale sturing mogelijk. Wel betekent dit dat de interne organisatie daarop moet worden aangepast.

Woonplaatsbeginsel
Vanaf 2022 moet de gemeente waar de jeugdige woonde op het moment dat die een indicatie voor een verblijfsvoorziening kreeg de kosten daarvan gaan dragen. Op dit moment betaalt de gemeente waar de jeugdige verblijft regelmatig de kosten van de jeugdhulp. Amstelveen heeft dit traject tijdig afgerond maar wacht nog op gemeenten die jeugdigen gaan overdragen naar onze gemeente. Het financiële beeld is daarmee nog ongewis. Vooralsnog lijkt dit financieel geen negatieve consequenties te hebben.

Zicht en Grip op financiële ontwikkelingen Jeugdhulp
Op basis van de aanbevelingen uit de onderzoeksrapportage van Significant is een plan van aanpak Zicht en Grip op Jeugdhulp 2021 opgesteld. Bedoeling van het plan is de control op de ontwikkelingen in de jeugdhulp te verbeteren, instrumenten te ontwikkelen om te kunnen sturen op financiële ontwikkelingen en de organisatie voor te bereiden op de uitvoering van de jeugdhulp in de nieuwe contractperiode vanaf 2022. De noodzakelijke activiteiten op het gebied van informatiemanagement, toegang tot de jeugdhulp, regie op uitstroom, aanbesteding en contractmanagement zijn uitgewerkt in projecten. Een deel hiervan is op het moment van schrijven volledig afgerond. Een deel wordt nog afgerond en doorontwikkeld in 2022. De projecten zijn aanvullend bovenop al bestaande checks op alle verwijsstromen via de gemeente, de huis- en jeugdartsen en de gecertificeerde instellingen. De uitdaging hierbij is de kostenopdrijvende ontwikkelingen dusdanig te compenseren dat de kostenstijging eerst afvlakt, stabiliseert en uiteindelijk gaat dalen. Met behoud en verbetering van de kwaliteit en effectiviteit.

Grip krijgen op de ontwikkelingen in de jeugdhulp is een complex vraagstuk, waar alle gemeenten in Nederland mee worstelen. De complexiteit hangt onder meer samen met de diversiteit in hulpvragen, de gevoeligheid van ontwikkelingsproblemen van kinderen bij hun ouders, alsmede de gevoeligheid van kinderen die in onveilige situaties leven, de personeelstekorten in de zorg, de grote diversiteit van typen jeugdhulp, wettelijke vereisten uit de Jeugdwet en het aanbestedingsrecht. Er is sprake van een breed samengesteld netwerk van uitvoerende organisaties. Grip krijgen op de ontwikkeling vergt maatregelen op verschillende plekken in de organisatie. Het zal geruime tijd vergen voordat effect van die maatregelen zichtbaar is in de financiële ontwikkeling.

BIJLAGE 2: Samenhang ontwikkeling WOZ-waarde/OZB en uitkering Gemeentefonds

Relatie gemeentefonds en WOZ/OZB

- Alle gemeenten ontvangen van het Rijk een algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit is één van de belangrijkste inkomstenposten voor iedere gemeente. De algemene uitkering gemeentefonds is algemeen dekkingsmiddel, de gemeente beslist zelf over de aanwending. Voor Amstelveen gaat het om afgerond € 130 miljoen.
- De hoogte van dit bedrag bestaat uit een genormeerd kosten georiënteerd bestanddeel waarvan de genormeerde OZB inkomsten worden afgetrokken. Het kosten georiënteerde bestanddeel wordt bepaald door verschillende variabelen; aantal inwoners en woningen, leeftijdsopbouw, aantal bijstandontvangers, centrumfunctie, etc. Het genormeerde OZB inkomsten bestanddeel wordt bepaald door een genormeerd landelijk uniform rekentarief over de WOZ waarden in de gemeente.

Hoe werkt dit?

Technisch werkt dit als volgt

1. Er is een bepaalde "koek" die gemeentefonds heet. De omvang van de koek wordt door het Rijk bepaald. Dit staat los van de WOZ-waarden van gemeenten.
2. Vervolgens is aan de orde, de verdeling van de koek over alle gemeenten. Binnen dat verdeelmodel is er een aftrekpost "belastingcapaciteit". Dat levert een negatief bedrag op door *de werkelijke WOZ-waarde per gemeente te vermenigvuldigen met een gelijk rekentarief voor alle gemeenten*.
3. Een gemeente met een hoge WOZ-waarde heeft een hoge aftrekpost. Een gemeente met een lage WOZ-waarde heeft een lagere aftrekpost. Deze aftrekpost staat los van het eigen tarief van de gemeente.
4. Het totale bedrag van de aftrekpost van alle gemeenten samen wordt via andere onderdelen in de berekening (andere verdeelmaatstaven en uitkeringspercentage) weer "uitgesmeerd" (verdeeld) over alle gemeenten. Want "de koek" blijft even groot en wordt over alle gemeenten verdeeld.
5. De gemeente met een hoge WOZ-waarde krijgt een lagere uitkering uit het Gemeentefonds en de gemeente met de lage WOZ-waarde een hogere.

Hoe werkt dit uit?

Kernachtige duiding van de werking van de huidige verdeelsystematiek:

- *Gemeenten met dure woningen ontvangen minder geld van het Rijk dan gemeenten met goedkope woningen.* De wetgever (het Rijk) gaat er namelijk vanuit, dat gemeenten met dure woningen (hogere WOZ-waarde) meer belasting van hun eigen burgers vragen dan gemeenten met goedkope woningen. Het is daarom dan ook niet zo dat alle gemeenten evenveel geld overhouden van de OZB die zij innen.
- *Het is expliciet de bedoeling van de wetgever dat gemeenten met dure woningen hogere lokale lasten innen*. Voor eenzelfde voorzieningenniveau krijgen gemeenten met dure woningen dus minder geld van het Rijk omdat hun burgers meer belasting kunnen betalen.
- *De wetgever vindt het wenselijk/redelijk/logisch, dat de schilder, onderwijzer of bijvoorbeeld verpleger met een woning in een gemeente met "dure woningen" meer OZB betaalt dan een vergelijkbare schilder, onderwijzer of verpleger met een woning in een gemeente met "goedkope woningen".*

Bezwaren / Omstreden keuze

Deze keuze was niet onomstreden, daar valt op af te dingen. Drie belangrijke kritiekpunten:

- burgers betalen hun OZB-aanslag niet uit hun WOZ-waarde, maar uit hun inkomen;
- een hoge WOZ-waarde betekent niet automatisch een hoger vermogen, er kan ook sprake zijn van navenant hogere (hypotheek)schulden;
- het is niet de bedoeling, is ook niet de praktijk, is ook niet uit te leggen, dat gemeenten "cashen" door de WOZ-stijging 1-op-1 te vertalen in meer belastinginkomsten. Amstelveen stuurt op de totale ozb-opbrengst (inflatiecorrectie en aparte besluitvorming over al dan niet aanvullende reële verhoging).

Dat laat onverlet dat deze systematiek vooralsnog "staat als een huis" en in het voorstel voor een nieuw verdeelmodel gehandhaafd blijft en nog wat zwaarder gaat meetellen.

Nadelige herverdeeleffecten Amstelveen
Deze maatstaf pakt voor Amstelveen nadelig uit. De woningwaarden in Amstelveen zijn relatief hoog, waardoor Amstelveen zwaar meedoet in deze aftrekpost eigen (veronderstelde) belastingcapaciteit. Amstelveen deelt relatief veel minder mee in de herverdeling van deze aftrekpost via de overige verdeelmaatstaven. De jaarlijkse mutatie/herberekening van alle maatstaven leidt op dit onderdeel tot een nadelig herverdeeleffect in de orde van structureel enkele tonnen, c.q. rond de € 0,5 miljoen per jaar. *Tot dusver is dit nadeel steeds binnen de totale plussen en minnen van de algemene uitkering meegenomen. Een alternatief zou kunnen zijn, om dit herverdeelnadeel te dekken via een extra ozb-stijging boven de inflatie ("wozneutrale ozb-ontwikkeling).*

Bijlage 3: Reeds besloten eenmalige middelen 2022-2025 tot aan Perspectiefnota '23

REEDS BESLOTEN EENM.UITG. '22-'25 - PER 1JAN22					bedragen x € 1.000
Omschrijving		eenmalig			
		2022	2023	2024	2025
1. Sociaal Domein					
1.1. Wmo, samenkracht en participatie					
Transformatie (via herschikking bestaand budget)					
# Regie en ketensignalering					
# Aanpak armoede en schulden		50			
# Versterken signalering en bereik		50			
# Gebiedgericht werken		50			
# Zorginnovatiefonds		50			
# Eenzaamheidsaanpak		80			
# Gezond in Amstelveen		200			
# Budgetoverhev. sociale samenhang jaarrek '19		68			
Dekking binnen zorg/werk via transformatie					
# reorganiseren afslanken Vluchtelingenwerk		*-120*			
# ontwikkelruimte sociale samenhang		*-330*			
# fasering transform.posten (I+S neutraal)		*-50*			
Emancipatieprogramma		30			
Participatievisie		30			
Armoedepreventie, thuisadm. & comm.onderst.		35			
Energie-armoede (motie)		50			
Gezonde jongeren bewegen meer		105			
Innovatiefonds Zorg en Welzijn		50			
Transformatiebudget		158			
Kwartiermaker agenda maatschappelijk herstel		75			
1.2. Wmo					
Uitvoeringskosten invoering abonn.tar. Wmo					
** bijdrage Aalsmeer*					
Wmo - Hulp bij huishouden		600			
Wmo - Hulpmiddelen		300			
Vrije inloop dagstruct./Participe		27			
Lief en leed straten, pilot 2020		30			
Gratis OV ouderen		50			
1.3. Werk en Inkomen					
Uitbreiding schuldhulpverlening (incl. vroegsign.)		600	600		
* budgetoverh. JAS (Jongeren Aveen Schuldenvrij)		40			
Intensivering "van werk naar werk"		400	400		
Werkmakelaars		205			
** bijdrage Aalsmeer*		*-34*			
Motie basisbanen		175	175		
** samenh.verlaging bijstandsbudget*		*-75*	*-75*		
1.4. Jeugd					
Kinderopvangtoesl.affaire (uitv.kosten)		60			
** bijdrage Aalsmeer*		*-15*			
Inzet GGZspecialisatie in sociaal team		80			
** bijdrage Aalsmeer*		*-20*			
Tekort Jeugd '20e.v.					
a) maatwerkdienstverlening 18-		6.335			
c) geëscaleerde zorg 18- (jeugdbescherming)		350			
b) extra inzet jeugdhulpverl. groei cl./zwaarte		100	100		
Sub-totaal Sociaal Domein	10.989	**9.789**	**1.200**	**0**	**0**
2. Onderwijs en Ontplooiing					
Onderwijs					
Gerichte versterking onderwijs		100	100		
** t.l.v. onderwijsbegroting*		*-100*	*-100*		
Amity/Internationaal onderwijs				1.000	
Internationalisering onderwijs (IGBO, opstart)		50			
Peuterarrangementen		60			
Uitbreiding ondersteuning leerplicht		68			
** bijdrage Aalsmeer*		*-17*			
Onderwijshuisvesting					
* bijdrage gasloos KKC (tlv res.duurzaamheid)		230			
* voorb.kredieten en tijd.huisv. div.scholen		860	83	400	430
* nieuw: voorb.kred. Sportvoorz/KKC		700			
Sport					
Actieplan individuele sporters		62			
Verduurzaming sport		200	200		
Doorontwikkeling lokaal sportakkoord		60			
Compensatie BTW-nadeel AveenSport		104			
Cultuur					
Capaciteit uitvoering Cultuuragenda '20-'24		147			
Advisering, /promotie en online platform cultuur		48			
Museum JAN		195			
Onderzoek toekomst Cobramuseum		50			
Historie van Amstelveen		70			
Programma historisch besef (monumenten)		110			
Stimuleren kleine culturele initiatieven		125			
Stimuleren amateurkunst		25			
Lokaal mediafonds & lokale omroepen		202	81		
Kunst openbare ruimte		108			
Kindvriendelijke kunst in de buurten		160			
Aansluiting beeldenroute Keizer Karelweg		150			
Beeldentuin dak A9		75			
Inkoop van kunst		110			
Stimuleringsbuget Bostheater		25			
Platform C		200			
Sub-totaal Onderwijs en Ontplooiing	6.371	**4.177**	**364**	**1.400**	**430**
3. Economie & Duurzaamheid					
Stadspromotie		75			
Duurzame mobiliteit gemeentelijke organisatie		25			
Acties vooruitlopend op uitvoeringsprogramma		25			
Sub-totaal Economie & Duurzaamheid	125	**125**	**0**	**0**	**0**

REEDS BESLOTEN EENM.UITG. '22-'25 - PER 1JAN22 bedragen x € 1.000

Omschrijving		eenmalig			
		2022	2023	2024	2025
4. Openbare Ruimte					
Wegen en verkeer (incl. openb.verl. & gladh.bestr.)					
Gladheidsbestrijding bij extreme sneeuwval		55			
Visie Ondergrond, opstart uitv.agenda		*75*			
Grote projecten: Engineering Ag (ism P5: Proj.org./-comm.)\		230	200	200	
Bereikbaarheid Amstelveen					
Communicatie		55			
Uitvoeringsprogramma mobiliteit		2.000			
Groen					
Schoonmaken Poel & Herinr. Noordelijke oever		234			
Groen (nieuwe bestekken)					
a) groenbestekken		480			
b) onkruidbestrijding verharding, zachte winters		100	100		
* intensivering bestrijding zwerfvuil		75			
c) externe begrotingsdoorlichting		50			
d) opstellen&realiseren strategische groenplannen		30			
Groen op daken		100			
Actieplan groener Amstelveen		50			
Opruimen volkstuinen spoordijk		100			
Afval & Zorgvlied (incidenteel t.l.v. alg.middelen)					
Plaagdierbestrijding, uitbreiding formatie		78			
Bedrijfsplan Zorgvlied		93			
Deltaplan duurzaamheid (deel progr.4)					
Campagne duurzaamheid		25			
Duurzaamheidsfonds		200			
Klimaat adaptatie		218			
Watervriendel. tuinen/groene pergola's/plantaarns		145	30		
Blauwgroene speelpleinen (II)		15			
Formatie duurzaamheid (tbv struct. vervolg)		45	45	89	
Energie					
# Energieteam, uitbreiding formatie		175	175		
# Energiemaatregelen particulieren, subsidies		250	250		
# Energietransitie bedrijven		125	125		
Inzet middelen klimaatakkoord		100			
Zon en groen op daken		190	140		
Circulair slopen en bouwen		12			
Collegebeleid duurzaamheid (verantw.achteraf)		50	50	50	50
Elektrificering handgereedschap		175			
Sub-totaal Openbare Ruimte	7.034	**5.530**	**1.115**	**339**	**50**
5. Ruimtelijke Ontwikkeling					
Stedelijke ontwikkeling					
Participatieadviseur ruimtelijke ontwikkelingen		100			
Visie op ontwikkelingen		135			
** dekk. via doorb. derden*		*-75*			
Projecten					
Grote projecten: Projectorganisatie/-communicatie		533	500	500	
Legmeer, voorb.kred. & projectorganisatie		750	750	750	
Implementatie Omgevingswet & acc.man. Omg.wet		100			
** bijdrage Aalsmeer*		*-25*			
Adviseur gezondheid Omgevingswet		124			
Wonen					
Budgetgeld Wonen & Woonakkoord AM		16			
Nieuw systeem woonruimteverdeling		35			
Pilot "Onder de Pannen"		25	25		
** rijksbijdrage*		*-25*	*-25*		
Beleidsmedewerker Wonen		110			
** bijdrage Aalsmeer*		*-28*			
Deltaplan duurzaamheid (deel progr.5)					
PLECK 3.0. concessie duurz.warmte		100			
PLECK 3.0. cap. Energiebesp.akkoord		60			
PLECK 3.0. verkenning circ.ontwikk. Legm./BTAZ		50			
PLECK 3.0. naar fossielonafh. & uitstootvrij		25			
Leidraad duurzaam bouwen		60	60		
Verduurzaming gemeentelijke gebouwen		300			
Zonnepanelen op gemeentelijke daken		1.670			
Sub-totaal Ruimtelijke Ontwikkeling	6.600	**4.040**	**1.310**	**1.250**	**0**
6. Bestuur, bevolking en veiligheid					
Gemeenteraadsverkiezingen '22		170			
Avond nieuwe inwoners		15	15		
Bestrijding ondermijning		328	185	185	
Inhaalslag toezicht en handhaving		63			
Actieplan bestrijden inbraken & "inbrakenteam"		100			
Inzet motorenteam handhaving openb. ruimte		19			
Sub-totaal Bestuur, Bevolking en Veiligheid	1.080	**695**	**200**	**185**	**0**
7. Bedrijfsvoering					
Digitale communicatie met inwoners (soc.dom.)		75			
Digitale dienstverlening		140			
Adviseur subsidieverwerving		135	137		
Wob/Woo-expertise		124			
Formatie duurzaamheid (tbv struct. vervolg)		200	200	156	
Formatie energietransitie		25	25		
Ontvlechtingskosten AA		300			
Contractmanager Jeugd		222			
** bijdrage Aalsmeer*		-56			
Teamleider Omgevingsplan en -vergunningen		146			
** bijdrage Aalsmeer*		*-37*			
ICT/Digitalisering					
Digitale Transformatie - frictiekosten personeel		1.000			
Digitale Transformatie (I) & (II)		1.440			
Huisvesting					
Overdracht archieven i.v.m. renovatie raadhuis		175			
Huisvesting - vergaderfaciliteiten gem.raad		300			
Sub-totaal Bedrijfsvoering	4.707	**4.189**	**362**	**156**	**0**
TOTAAL	36.906	**28.545**	**4.551**	**3.330**	**480**

Bijlage 4: Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 2022-2025

Inhoudelijk

Het beheer van de openbare buitenruimte is een dynamisch proces en vereist regelmatig bijstel-ling naar aanleiding van nieuwe inzichten. Het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Amstelveen 2022-2025 (MPP) is een momentopname, gekoppeld aan de huidige begroting en inzichten op het gebied van weg-, riool-, en verkeerswerken evenals de vervanging van lichtmasten en renovaties op het gebied van groen, water en spelrecreatie. De projectenlijst omvat werken die veelal een langere doorlooptijd hebben dan één jaarschijf.

De hoofdlijn van het programma voor de komende jaren is als volgt samen te vatten:

- onderhoud aan asfalt- en elementenverhardingen, kunstwerken en straatmeubilair
- reconstructie van woonwijken waarbij riolering en verharding wordt vervangen en direct functionele verbeteringen worden doorgevoerd op het gebied van klimaatbestendigheid, verkeer en groen
- vervanging van openbare verlichting en verkeersregelinstallaties
- vervanging van beschoeiing en civieltechnische kunstwerken
- renovatie van gazons, oevers, beplantingsvakken, bomen en speelvoorzieningen
- projecten op het gebied van verkeersveiligheid en verkeersafwikkeling
- verbeteren van fietsroutes
- onderzoeken, inspecties en voorlichting

Financieel

Het integrale programma is als bijlage A en op projectbudgetniveau als geheime bijlage B ter inzage. De inhoudelijke hoofdlijnen zijn hiervoor beschreven. Onder verwijzing hiernaar volgt hierna een samenvattende financiële uitwerking.

Financieel omvat het nu voorgelegde programma in totaliteit een omzetvolume van afgerond € 56 miljoen in de periode 2022-2025, waarvan € 10,5 miljoen in 2022. Meerjarig is in 2023 en 2024 een piek te zien in de geraamde omzet. In die jaren staan onder andere enkele grote reconstructies gepland.

RECAPITULATIE MEERJARENPROJECTENPLAN BUITENRUIMTE AMSTELVEEN 2022-2025 bedragen x 1.000 euro

Taakveld	Omschrijving onderdeel meerjarenprojectenplan	Totaal	2022	2023	2024	2025
2.1 Verkeer en vervoer	-wegen	22.159	5.097	7.629	5.782	3.650
	-verkeer	6.348	714	2.874	2.420	340
	-verkeersregelinstallaties	3.957	581	1.506	1.120	750
	-openbare verlichting	2.168	567	667	467	467
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-groen, water en spelen	5.122	1.520	1.705	1.009	888
7.2 Riolering	-riolering	16.363	1.993	5.462	6.893	2.015
	Totaal	56.115	10.471	19.843	17.690	8.110

Het Meerjarenprojectenplan kent verschillende financieringsbronnen. De begroting bevat structurele exploitatiebudgetten voor de onderdelen wegen, openbare verlichting, groen, water, spelrecreatie, verkeer en verkeersregelinstallaties. Voor rioolwerken worden deels kredieten verstrekt en is een spaarvoorziening riolen gevormd waaruit (een deel van de) investeringen gedekt worden. Kleinere projecten komen direct ten laste van de exploitatie. Subsidies/bijdragen van derden komen op de uitgaven in mindering en kunnen zo de netto gemeentelijke kosten beperken.

Financieel sluitstuk is een egalisatiereserve/-voorziening per onderdeel om schommelingen en faseringen in de loop van de jaren te egaliseren.

Riolen[14]

Actueel beleidskader voor de rioolwerken is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2026 en het Actieplan Klimaatadaptatie. Hierin is het restbudget uit het voorafgaande GRP verwerkt. Het GRP 2021-2026 kent een totale geraamde investeringsbehoefte van € 24,7 miljoen. Hiervan is € 21,0 miljoen beschikbaar voor het MPP en € 3,7 miljoen voor investeringen in gemalen, bergbezinkbassins, drukrioleringen en persleidingen. In 2021 is binnen het MPP € 1,8 miljoen besteed. Via dit meerjarenprojectenplan wordt € 16,4 miljoen concreet ingevuld voor de periode 2022-2025. Het restant van € 2,8 miljoen is voor de periode vanaf 2026 gereserveerd. De uit de investeringen voortvloeiende lasten worden gedekt via het rioolrecht. Het geringe negatieve saldo in de onderstaande tabel is niet problematisch vanwege de investeringsruimte die nog beschikbaar is vanaf 2026.

Via het vastgestelde GRP 2021-2026 en de Perspectiefnota 2022 zijn de gelden voor de riolering 2021-2026 toegekend. Via het MPP vindt actualisering en prioritering plaats in samenhang met alle andere buitenruimteprojecten. Hierdoor kan de fasering van rioleringsprojecten aanpassing behoeven. Deze aanpassingen worden via het MPP voorgelegd ter besluitvorming.

bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Totaal	2022	2023	2024	2025
Meerjarenprojectenplan riolering:					
* via exploitatie	0	0	0	0	0
* via kredietvotering	16.362	1.993	5.462	6.893	2.015
Totaal geraamde uitgaven	16.362	1.993	5.462	6.893	2.015
* fasering vanuit 2021 cf jaarrekening	153	153	0	0	0
* GRP 2021-2026	11.936	3.184	4.262	1.760	2.730
* bijdrage uit spaarvoorziening riolen	4.100	1.200	1.200	1.200	500
Saldo	-173				

Wegen

De geplande uitgaven op wegen en kunstwerken voor 2022-2025 bedragen afgerond € 22,2 miljoen bij een budget van afgerond € 23,0 miljoen (inclusief egalisatiereserve). De egalisatiereserve heeft een beginstand op 1 januari 2022 van € 4,7 miljoen. Na afronding van het programma resteert € 0,9 miljoen.

bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Totaal	2022	2023	2024	2025
Meerjarenprojectenplan wegen:					
* via exploitatie	11.079	2.914	2.735	2.715	2.715
* via kredietvotering	11.080	2.184	4.894	3.067	935
Totaal geraamde uitgaven	22.159	5.097	7.629	5.782	3.650
Budget wegen	18.338	4.938	4.437	4.482	4.482
Saldo (verrekenen met egalisatiereserve)	-3.820	-159	-3.192	-1.300	832
Stand egalisatiereserve per 1-1-2022	4.691				
Reservemutatie 2022-2025*	-3.820				
Stand egalisatiereserve per 31-12-25	871				

*-/- is een onttrekking

[14] De uitgaven in gemalen en drukriolering vallen buiten het programma en zitten niet in deze ramingen.

Verkeer

De geplande uitgaven op verkeer voor 2022-2025 bedragen afgerond € 6,3 miljoen op een budget van € 7,6 miljoen inclusief egalisatiereserve. Hierbij is rekening gehouden met de ontvangst van financiële bijdragen van de Vervoerregio. De egalisatiereserve heeft een beginstand op 1 januari 2022 van € 4,0 miljoen. Na afronding van het programma resteert € 1,3 miljoen.

bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Totaal	2022	2023	2024	2025
Meerjarenprojectenplan verkeer:					
* via exploitatie	1.409	389	340	340	340
* via kredietvotering	4.939	325	2.534	2.080	0
Totaal geraamde uitgaven	6.348	714	2.874	2.420	340
Budget verkeer	3.621	1.655	655	655	655
Saldo (verrekenen met egalisatiereserve)	-2.726	942	-2.219	-1.765	315
Stand egalisatiereserve per 1-1-2022	4.028				
Reservemutatie 2022-2025*	-2.726				
Stand egalisatiereserve per 31-12-25	1.302				

*-/- is een onttrekking

Verkeersregelinstallaties

De geplande uitgaven voor verkeersregelinstallaties in 2022-2025 bedragen afgerond € 4,0 miljoen op een budget van € 4,7 miljoen inclusief egalisatiereserve. Hierbij is rekening gehouden met de ontvangst van financiële bijdragen van de Vervoerregio. De egalisatiereserve heeft een beginstand op 1 januari 2022 van € 2,3 miljoen. Aan het eind van de periode resteert dan een bedrag van € 0,7 miljoen in de reserve. Deze is nodig om een piek in vervangingsinvesteringen in de periode 2025-2027 te kunnen opvangen.

bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Totaal	2022	2023	2024	2025
Meerjarenprojectenplan verkeersregelinstallaties:					
* via exploitatie	200	50	50	50	50
* via kredietvotering	3.757	531	1.456	1.070	700
Totaal geraamde uitgaven	3.957	581	1.506	1.120	750
Budget VRI's	2.394	974	474	474	474
Saldo (verrekenen met egalisatiereserve)	-1.562	393	-1.032	-646	-276
Stand egalisatiereserve per 1-1-2022	2.266				
Reservemutatie 2022-2025*	-1.562				
Stand egalisatiereserve per 31-12-25	704				

*-/- is een onttrekking

Openbare verlichting

Met ingang van 2018 vindt de vervanging van lichtmasten plaats via het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte. De geplande uitgaven aan lichtmasten voor 2022-2025 bedragen afgerond € 2,2 miljoen en blijven daarmee binnen het voor deze jaren beschikbare budget inclusief egalisatiereserve.

bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Totaal	2022	2023	2024	2025
Meerjarenprojectenplan openbare verlichting:					
* via exploitatie	2.168	567	667	467	467
* via kredietvotering	0	0	0	0	0
Totaal geraamde uitgaven	2.168	567	667	467	467
Budget ov	1.885	471	471	471	471
Saldo (verrekenen met egalisatiereserve)	-283	-96	-196	4	4
Stand egalisatiereserve per 1-1-2022	682				
Reservemutatie 2022-2025*	-283				
Stand egalisatiereserve per 31-12-25	399				

*-/- is een onttrekking

Groen/water/spelen
Ook de renovaties van groen/water/spelen worden met ingang van 2018 uitgevoerd via het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte. Hiertoe is in 2018 een egalisatiereserve Groen/water/spelen ingesteld om zo faseringen op te vangen. Het voorliggende meerjarenprojectenplan past meerjarig binnen het budgettaire kader. In het budget is € 150.000 voor de stormschade opgenomen, conform het voorstel in de Perspectiefnota 2023.

De geplande uitgaven voor groen, water en spelen in 2022-2025 bedragen afgerond € 5,1 miljoen op een budget van € 5,2 miljoen inclusief egalisatiereserve. De egalisatiereserve heeft een beginstand op 1 januari 2022 van € 1,4 miljoen. Aan het eind van de periode resteert dan een bedrag van € 0,1 miljoen in de reserve.

bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Totaal	2022	2023	2024	2025
Meerjarenprojectenplan groen/water/spelen:					
* via exploitatie	4.280	1.271	1.283	838	888
* via kredietvotering	842	249	422	171	0
Totaal geraamde uitgaven	5.122	1.520	1.705	1.009	888
Budget groen/water/spelen	3.849	1.112	912	912	912
Saldo (verrekenen met egalisatiereserve)	-1.273	-408	-793	-96	24
Stand egalisatiereserve per 1-1-2022	1.401				
Reservemutatie 2022-2025*	-1.273				
Stand egalisatiereserve per 31-12-25	128				

*-/- is een onttrekking

Bijlage 5: Eerste Tijdvakrapportage 2022

1 Financiële afwijkingen

1.1 Begrotingsrechtmatigheid programma's

Voor de volgende begrotingsposten geldt dat zowel het niveau van uitgaven als inkomsten toeneemt. Per saldo heeft het geen invloed op het verwachte rekeningresultaat. Om de uitgaven rechtmatig te besteden moet de raad instemmen met het wijzigen van de begroting.

bedrag x € 1.000

		2022		2023	2024	2025
Nummer	**Omschrijving**	**Uitgave**	**Inkomst**	**saldo**	**saldo**	**saldo**
1.1	Vrijwilligersverzekering (zie 7.1)	-9		-9	-9	-9
1	**Totaal sociaal domein**	**-9**	**0**	**-9**	**-9**	**-9**
2.1	Onderwijsachterstandenbeleid	20	20	0	0	0
2.2	Lokaal Sportakkoord	163	163			
2	**Totaal onderwijs en ontplooiing**	**183**	**183**	**0**	**0**	**0**
3.1	Controle op corona toegangsbewijzen	347	347			
3	**Totaal economie en duurzaamheid**	**347**	**347**	**0**	**0**	**0**
4.1	Regeling reductie energiegebruik woningen	-197	-197			
4	**Totaal openbare ruimte**	**-197**	**-197**	**0**	**0**	**0**
5.1	Startkoop	43	43			
5	**Totaal ruimtelijke ontwikkeling**	**43**	**43**	**0**	**0**	**0**
6.1	Beveiliging Joodse instellingen	8	8	0	0	0
6.2	Ondermijning en Burgernet	433	433			
6	**Totaal bestuur, bevolking en veiligheid**	**441**	**441**	**0**	**0**	**0**
7.1	Vrijwilligersverzekering (zie 1.1)	9		9	9	9
7.2	Hardware IT	22	22	0	0	0
7.3	Digitale transformatie	171	171			
7.4	Verkoop voertuigen	125	125			
7.5	Bedrijfsvoering	4.155	4.155	0	0	0
7	**Totaal overhead**	**4.482**	**4.473**	**9**	**9**	**9**
8.1	Onderuitputting kapitaallasten	-1.002	-1.002			
8	**Totaal Algemene dekkingsmiddelen**	**-1.002**	**-1.002**	**0**	**0**	**0**
	Totaal	**4.288**	**4.288**	**0**	**0**	**0**

1.1 Vrijwilligersverzekering
De vrijwilligersverzekering is een collectieve verzekering met daarin onder andere een ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering voor inwoners die vrijwilligerswerk doen. De verzekeringskosten staan centraal verantwoord op programma 7. Het budget van € 9.000 voor deze vrijwilligersverzekering wordt overgeheveld naar dit programma.

2.1 Onderwijsachterstandenbeleid
Op het onderdeel Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) wordt een structureel hogere specifieke uitkering ontvangen (€ 20.000) van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Naar aanleiding van de voorlopige beschikking 2022 wordt de begroting structureel aangepast. De regeling wordt verantwoord in de jaarrekening op het onderdeel Single Information Single Audit (SiSa).

2.2 Lokaal Sportakkoord
In het kader van het Lokaal Sportakkoord ontvangt de gemeente een uitkering van € 163.000. Hiervan wordt € 50.000 ingezet voor de Regeling Sportakkoord 2020-2022, dat direct wordt doorgezet naar AmstelveenSport die de coördinatie van het Lokaal Sportakkoord verzorgt. De verantwoording van deze uitkering vindt plaats in de jaarrekening 2023.

Het resterende budget van € 113.000 dat de gemeente in 2021 ambtshalve eenmalig ontving, wordt ingezet in het kader van Gezonde leefstijlinterventies. Deze middelen zijn onder andere bedoeld voor extra ondersteuning aan gemeenten om (erkende) leefstijlinterventies in te zetten. De gedachte achter deze extra stimulans is dat deze bijdraagt aan het verder versterken van de lokale infrastructuur om een kwalitatief sterk aanbod van preventieve interventies te realiseren. Deze uitkering wordt in de jaarrekening 2022 verantwoord.

3.1 Controle op corona toegangsbewijzen
De minister kan op aanvraag aan een gemeente eenmalig een specifieke uitkering verstrekken in verband met de ondersteuning van de verplichte controle op corona toegangsbewijzen over de periode 1 januari 2022 tot en met 26 maart 2026. Voor de gemeente Amstelveen is een bedrag van € 347.000 gereserveerd. Op 1 maart heeft het college ingestemd om deze specifieke uitkering in te zetten voor de “Tijdelijke subsidieregeling compensatie kosten controle coronatoegangsbewijzen (CTB) tweede tranche”.

4.1 Regeling reductie energiegebruik woningen
In 2021 heeft de gemeente Amstelveen een specifieke uitkering van € 518.000 van het Rijk ontvangen inzake “regeling reductie energiegebruik woningen”. Deze regeling heeft tot doel het stimuleren van het treffen van energiebesparende maatregelen in woningen en het geven van advies over energiebesparing aan huurders of eigenaar-bewoners. De verwachte besteding van deze rijksmiddelen was € 259.000 per jaar (2021 en 2022). In werkelijkheid is er veel meer budget besteed in 2021, omdat de vouchers voor energiebesparende producten veel sneller vergeven waren dan verwacht. Hierdoor resteert in 2022 een budget van € 62.000.

5.1 Startkoop
De gemeenteraad heeft in februari 2009 de beleidsnotitie koopstarters vastgesteld. Bij aankoop van tranches of bij de verkoop van de woning vloeien gelden terug naar de gemeente. De ontvangen tranches worden gestort in de reserve "Startkoop en Startersleningen". Deze reserve wordt ingezet bij nieuwe besluitvorming over startersvoorzieningen. Begin 2022 is weer een aantal tranches en bijbehorend bloot eigendom verkocht. Hierdoor kan een storting plaatsvinden in de reserve Startkoop en Startersleningen van € 42.500.

6.1 Beveiliging Joodse instellingen
De ontvangen rijksbijdrage beveiliging Joodse instellingen wordt ingezet voor een bijdrage in de kosten van de fysieke beveiliging van de scholen van het Joods Bijzonder Onderwijs (JBO) middels een subsidie van € 7.500 per jaar voor de periode 2022 tot en met 2026.

6.2 Ondermijning en Burgernet
De in 2021 en 2022 ontvangen bijdragen en subsidies voor de uitvoering van regionale taken voor ondermijning en burgernet leiden tot een aanpassing van de lasten en baten met € 433.000.

7.1 Vrijwilligersverzekering
Zie toelichting bij 1.1.

7.2 Hardware IT
De verwachte bestedingen 2022-2026 zijn geactualiseerd op basis van de jaarcijfers 2021. Dit resulteert in een lichte toename van de bestedingen (en bijbehorende onttrekking uit de reserve) in 2022.

7.3 Digitale transformatie
Op advies van de Geschilcommissie is in 2020 besloten om een reserve Digitale Transformatie AA in te stellen. Het doel hierbij is om te voorzien in een overleg-extensieve werkwijze om reserve Digitale Transformatie AA in te zetten. Ofwel dat de AA-organisatie, als opdrachtgever van het programma Digitale transformatie, door middel van de reserve, kan inspelen op de dynamiek van de digitalisering en de ICT.

De reserve wordt in 2022 ingezet voor de uitvoering van het Uitvoeringsplan Digitale transformatie 2022 (onttrekking € 123.500). Dat wordt ingezet voor ondersteuning van het Management Development programma (MD programma), extra inzet op autorisatiemanagement en extra ondersteuning van vakafdelingen voor nieuwe wet- en regelgeving. Dit is nodig voor de uitvoering van de Wet Open Overheid (WOO), Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv), Single Digital Gateway (SDG), Wet hergebruik van overheidsinformatie (Who), digitale toegankelijkheid en het digitaliseren van de rechtspraak.

Tevens wordt voorgesteld om € 20.000 te onttrekken voor extra inzet op de uitrol van Microsoft365 en Sharepoint in de AA organisatie. Dit bedrag is nodig vanwege de intensieve training en begeleiding van gebruikers. Aangezien we conform de eisen van de Wet Open Overheid medewerkers gaan trainen en opleiden op het vlak van dossiervorming in Sharepoint.

Tot slot wordt voorgesteld om € 28.000 te onttrekken voor extra inhuur van procesbeschrijvers die meerdere belangrijke processen gaan optimaliseren ter ondersteuning van sociaal domein en fysiek domein. Daarbij gaan we ook rekening houden met de Wet Open Overheid. In plaats van achteraf bewerken van te publiceren documenten, zoals het weglakken van persoonsgegevens, zouden we graag zien dat documenten worden gegenereerd die al bij ontstaan bruikbaar zijn voor publicatie.

De reserve Digitale transformatie AA is na deze onttrekking uitgeput.

7.4 Verkoop voertuigen
In 2022 zijn diverse voertuigen verkocht voor € 125.000. De opbrengst wordt conform bestaand beleid toegevoegd aan de gemeentebrede bedrijfsvoering.

7.5 Bedrijfsvoering
De meeste mutaties vloeien voort uit de jaarafsluiting 2021, waarbij een aantal betrekking heeft op reserves zoals "Wegen" en "Grote projecten".

8.1 Onderuitputting kapitaallasten
De financieel-technische begrotingswijziging in de 1e Tijdvakrapportage bevat een budgettair neutrale herberekening van de kapitaallasten op grond van de rekeningcijfers. Daarnaast worden afschrijvingen afgewikkeld met de zogenoemde bestemmingsreserves “dekking kapitaallasten”. Fasering van investeringen betekent ook in dit geval lagere afschrijvingslasten, maar het leidt tevens tot een lagere onttrekking aan genoemde reserves (=budgettair-neutraal voor € 622.000). In totaliteit leidt de berekening van de onderuitputting tot een wijziging in de exploitatie van zowel lagere uitgaven als inkomsten van € 1.002.000.

Beslispunt:
1. De eerste tijdvakrapportage 2022 vast te stellen;
2. Instemmen met de in paragraaf 1.1 “Begrotingsrechtmatigheid programma’s” vermelde budgettair-neutrale wijzigingen;

2 Kredieten

2.1 Overige kredieten

In paragraaf 1.1 Begrotingsrechtmatigheid staan enkele mutaties vermeld die betrekking hebben op kredieten. Naast invloed op het saldo van baten en lasten heeft dit een uitwerking naar de balans. Vanuit rechtmatigheid moet de raad naast het instemmen met de wijzigingen op programmaniveau akkoord gaan met het aanpassen van de balansmutaties voor kredieten.

Kredieten

De in het navolgende overzicht opgenomen bedrag is een mutatie op het bestaande kader. Een negatief bedrag betekent dat het gevoteerde krediet in de jaarschijf 2022 verlaagd wordt. Onderstaande mutatie betreft fasering naar latere jaren op basis van de feitelijke voortgang. De fasering van de kredieten werkt door in de gelijke aanpassingen van de geraamde mutaties op deze reserves. Zie hiervoor hoofdstuk 3.

bedrag x € 1.000

Nummer	Omschrijving	Uitgave	Inkomst
1.1	Gefaseerde kredieten (onderuitputting)		-978
	Totaal	**0**	**-978**

Beslispunt:

3. Instemmen met de in paragraaf 2.1 “overige kredieten” vermelde mutaties;

3. Reserves en voorzieningen

3.1 Reserves

In paragraaf 1.1 Begrotingsrechtmatigheid staan enkele mutaties vermeld die betrekking hebben op reserves en voorzieningen. Naast invloed op het saldo van baten en lasten heeft dit een uitwerking naar de balans. Vanuit rechtmatigheid moet de raad naast het instemmen met de wijzigingen op programmaniveau akkoord gaan met het aanpassen van de balansmutaties voor reserves en voorzieningen.

Totaaloverzicht reserves en voorzieningen

De in het navolgende overzicht opgenomen bedragen zijn een mutatie op het bestaande kader. Een positief bedrag betekent dat de nu in de begroting opgenomen onttrekking/dotatie verhoogd moet worden.

bedrag x € 1.000

Nummer	Omschrijving	Uitgave	Inkomst
1	Reserves	3.539	1.837
2	Voorzieningen	-104	0
	Totaal	**3.435**	**1.837**

Beslispunt:

4. Instemmen met de in hoofdstuk 3 “reserves en voorzieningen” vermelde mutaties;

Reserves

Voorgesteld wordt de volgende reserves te wijzigen:

bedrag x € 1.000

Nummer	Omschrijving	Uitgave	Inkomst
1.1	Buitenruimte Groen		100
1.2	Bedrijfsvoeringsfonds	4.254	1.470
1.3	Bedrijfsmiddelen	-1.379	-709
1.4	Dekking kapitaallast Bedrijfsmiddelen		-550
1.5	Dekking kapitaallasten (onderuitputting)	-1.267	
1.	**Totaal reserves**	**1.608**	**311**

3.2 Voorzieningen

Voorzieningen

Voorgesteld wordt de volgende voorziening te wijzigen:

bedrag x € 1.000

Nummer	Omschrijving	Uitgave	Inkomst
2.1	Riolering	-99	
2.2	Afval	-5	
2	**Totaal voorzieningen**	**-104**	**0**

4 Wijzigingen van de begrotingsramingen

Dit hoofdstuk bevat een verloopoverzicht van de door de raad voorgelegde mutaties per programma. In de kolom "Status wijz." is sprake van twee varianten:

- D betreft wijzigingen die via een collegevoorstel door de raad zijn vastgesteld;
- M betreft wijzigingen die bij opmaak van deze tijdvakrapportage in route zijn voor een raadsvergadering, maar nog niet definitief zijn vastgesteld door de raad.

In het geval de raad anders besluit bij een voorstel dat in route is, wordt een aanvullende wijziging gemaakt, zodat de aansluiting met dit overzicht goed zichtbaar blijft.

4.1 Begrotingssaldo per programma

Omschr. begr.wijz.	uitgaven	inkomsten	saldo	Status wijz.
Begroting 2022	88.730.500	26.429.600	62.300.900	D
Aanbieding Programmabegroting 2022	-163.100	-683.000	519.900	D
Tweede tijdvakrapportage 2021	3.735.500	3.445.000	290.500	D
Budgetoverheveling en rechtmatigheid jaarstukken 2021	68.000		68.000	M
Vlakke toneelvloer Noorddamcentrum (NDC)	-25.000		-25.000	M
Moties Programmabegroting 2022 (Raad 10-11-2021)	50.000		50.000	M
1e tijdvakrapportage 2022	294.000		294.000	M
Collegebesluit 22-03-2022 Inzet tijdelijk extra personeel voor opvang Oekrainers	195.000		195.000	M
B&W besluit 22-03-2022 Maatschappelijke voorz. aan vluchtelingen uit Oekraïne tot 1 juli 2022	135.000		135.000	M
B&W besluit 29 maart 2022 Sociaal beheer Griffioen voor vluchtelingen Oekraïne	30.000		30.000	M
B&W besluit 5 april 2022 Bevoorschotting leefgeld ontheemden Oekraïne	645.000		645.000	M
01 SOCIAAL DOMEIN	**93.694.900**	**29.191.600**	**64.503.300**	
Begroting 2022	29.223.000	8.033.500	21.189.500	D
Tweede tijdvakrapportage 2021	818.200	125.400	692.800	D
Budgetoverheveling en rechtmatigheid jaarstukken 2021	364.200		364.200	M
Sportvoorziening bij Keizer Karel College (KKC)	700.000		700.000	M
Vlakke toneelvloer Noorddamcentrum (NDC)	-25.000		-25.000	M
Raad 16-02-2022 Aanleg nieuw kunstgrasveld	249.600	124.800	124.800	M
Raad 16-02-2022 Onafhankelijk advies Lokale media	-5.000		-5.000	M
02 ONDERWIJS EN ONTPLOOIING	**31.325.000**	**8.283.700**	**23.041.300**	
Begroting 2022	1.957.500	1.516.400	441.100	D
Budgetoverheveling en rechtmatigheid jaarstukken 2021	25.000		25.000	M
Vaststellen zes Subsidieverordeningen Bedrijveninvestering Zone(BIZ) 2022-2026	125.000	125.000	0	M
Afdelingsplan 2022: Doorlichting en businesscase Grondbank Amstelveen (Collegebesluit 30-11-2021)	133.100	101.400	31.700	M
B&W besluit 5 april 2022 Accommodatiekosten voor opvang vluchtelingen uit Oekraïne	2.570.000	100.000	2.470.000	M
03 ECONOMIE EN DUURZAAMHEID	**4.810.600**	**1.842.800**	**2.967.800**	
Begroting 2022	66.040.600	45.659.900	20.380.700	D
Tweede tijdvakrapportage 2021	2.275.500	2.197.500	78.000	D

Leidraad duurzaam bouwen en gebiedsontwikkeling	60.000	60.000	0	D
PLECK 3.0 (Plan voor Energietransitie, Circulaire Economie en Klimaatadaptatie)	235.000	235.000	0	M
Vaststellen 'Grondstoffenplan 2022-2026'	268.000	268.000	0	M
Afdelingsplannen 2022	1.800		1.800	M
Moties Programmabegroting 2022 (Raad 10-11-2021)	15.000	15.000	0	M
DO-besluiten 2021	-45.800		-45.800	M
04 OPENBARE RUIMTE	**68.850.100**	**48.435.400**	**20.414.700**	
Begroting 2022	20.967.800	24.697.300	-3.729.500	D
Aanbieding Programmabegroting 2022		116.500	-116.500	D
Tweede tijdvakrapportage 2021	-419.000	-1.091.800	672.800	D
Budgetoverheveling en rechtmatigheid jaarstukken 2021	63.000		63.000	M
Definitieve vaststelling leges 2022 en BW bouwleges 2021 en 2022	1.257.000	1.651.200	-394.200	M
Vlakke toneelvloer Noorddamcentrum (NDC)	125.000	75.000	50.000	M
Afdelingsplannen 2022	-26.800		-26.800	M
Raad 16-02-2022 Regeling opkoopbescherming	60.000	60.000	0	M
05 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	**22.027.000**	**25.508.200**	**-3.481.200**	
Begroting 2022	16.526.100	1.739.000	14.787.100	D
Aanbieding Programmabegroting 2022	310.000		310.000	D
Aanbieding Programmabegroting 2022	-300.000		-300.000	M
Tweede tijdvakrapportage 2021	390.000		390.000	D
1e tijdvakrapportage 2022	118.000		118.000	M
Collegebesluit 22-03-2022 Inzet tijdelijk extra personeel voor opvang Oekrainers	173.500		173.500	M
B&W besluit 5 april 2022 Accommodatiekosten voor opvang vluchtelingen uit Oekraïne	130.000		130.000	M
DO-besluiten 2021	-23.100		-23.100	M
06 BESTUUR, BEVOLKING EN VEILIG.	**17.324.500**	**1.739.000**	**15.585.500**	
Begroting 2022	73.428.400	37.289.300	36.139.100	D
Aanbieding Programmabegroting 2022	35.500		35.500	D
Aanbieding Programmabegroting 2022	300.000		300.000	M
Tweede tijdvakrapportage 2021	2.455.100	1.869.400	585.700	D
Budgetoverheveling en rechtmatigheid jaarstukken 2021	10.000	10.000	0	M
Vernieuwing ambtelijke samenwerking Aalsmeer - Amstelveen (AA)	498.500	-1.001.500	1.500.000	M
Afdelingsplannen 2022	4.088.300	4.063.300	25.000	M
Afdelingsplan 2022: Doorlichting en businesscase Grondbank Amstelveen (Collegebesluit 30-11-2021)	-31.700		-31.700	M
Collegebesluit 15-03-2022 Onttrekking coronafonds extra capaciteit	248.000		248.000	M
DO-besluiten 2021	68.900		68.900	M
DO besluit 9 maart 2022 Afdelingsverantwoording 2021 (PN/1e tijdvakrapportage)	4.167.200	4.167.200	0	M
07 OVERHEAD	**85.268.200**	**46.397.700**	**38.870.500**	
Begroting 2022	5.714.000	148.332.900	-142.618.900	D
Aanbieding Programmabegroting 2022	3.179.600	5.343.000	-2.163.400	D
Tweede tijdvakrapportage 2021	-40.500		-40.500	D
1e tijdvakrapportage 2022	1.612.000	2.024.000	-412.000	M
Raad 29-3-2022 Lokale maatregelen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne	5.000.000		5.000.000	M
Collegebesluit 15-03-2022 Onttrekking coronafonds extra capaciteit	-248.000		-248.000	M
Collegebesluit 22-03-2022 Inzet tijdelijk extra personeel voor opvang Oekrainers	-368.500		-368.500	M
B&W besluit 5 april 2022 Accommodatiekosten voor opvang vluchtelingen uit Oekraïne	-2.700.000		-2.700.000	M
B&W besluit 22-03-2022 Maatschappelijke voorz. aan vluchtelingen uit Oekraïne tot 1 juli 2022	-135.000		-135.000	M
B&W besluit 29 maart 2022 Sociaal beheer Griffioen voor vluchtelingen Oekraïne	-30.000		-30.000	M
B&W besluit 5 april 2022 Bevoorschotting leefgeld ontheemden Oekraïne	-645.000		-645.000	M
08 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	**11.338.600**	**155.699.900**	**-144.361.300**	
Begroting 2022		8.890.000	-8.890.000	D

Aanbieding Programmabegroting 2022		-1.414.500	1.414.500	D
Tweede tijdvakrapportage 2021		2.669.300	-2.669.300	D
Budgetoverheveling en rechtmatigheid jaarstukken 2021		520.200	-520.200	M
Definitieve vaststelling leges 2022 en BW bouwleges 2021 en 2022		-394.200	394.200	M
Vernieuwing ambtelijke samenwerking Aalsmeer - Amstelveen (AA)		1.500.000	-1.500.000	M
Sportvoorziening bij Keizer Karel College (KKC)		700.000	-700.000	M
Moties Programmabegroting 2022 (Raad 10-11-2021)		50.000	-50.000	M
Raad 16-02-2022 Aanleg nieuw kunstgrasveld		124.800	-124.800	M
Raad 16-02-2022 Onafhankelijk advies Lokale media		-5.000	5.000	M
Raad 29-3-2022 Lokale maatregelen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne		5.000.000	-5.000.000	M
B&W besluit 5 april 2022 Accommodatiekosten voor opvang vluchtelingen uit Oekraïne		-100.000	100.000	M
BEGROTINGSALDO (positief saldo = begrotingsoverschot)		**17.540.600**	**-17.540.600**	
TOTAAL	**334.638.900**	**334.638.900**	**0**	

Na de goedkeuring van de primitieve begroting is de begroting gewijzigd door raadsbesluiten. Het afdelingsplan is ter informatie naar de raad gestuurd, maar formeel niet bekrachtigd. Deze nog niet formeel door de raad goedgekeurde besluiten hebben status "M". Vanuit rechtmatigheidsoogpunt wordt in deze paragraaf de begroting na wijziging bij opmaak van deze tijdvak ter goedkeuring aan de raad voorgelegd. Dit bedrag is inclusief besluitvorming t/m medio mei.

Beslispunt:

5. Instemmen met de geactualiseerde begroting in hoofdstuk 4.1.

5 Bijlagen

5.1 Inhuur externen

Inhuur
Het College hanteert als uitgangspunt dat de vaste werkzaamheden zoveel als mogelijk door het eigen personeel gedaan wordt. Dit draagt bij aan een robuuste organisatie die interessant werk en ontplooiingskansen biedt aan het personeel en de diensten en producten levert tegen zo laag mogelijke kosten. Van de ongeveer € 85 miljoen salarislasten wordt het overgrote deel ingevuld door eigen personeel. Er blijft altijd werk dat, door arbeidsproblematiek of door eigen gemeentelijke keuze, tijdelijk wordt ingevuld, omdat dit effectiever is. Op projecten huren we vanwege het tijdelijke karakter in en soms is de expertise zo uniek dat die niet het gehele jaar nodig is.

De afgelopen jaren zijn stappen gezet om het inhuurproces te centraliseren en te verbeteren. Voor alle centraal geregistreerde inhuurcontracten wordt een verplichting vastgelegd in het financieel systeem. Hierdoor is op ieder moment inzichtelijk welke inhuurkosten in het boekjaar worden gemaakt, op basis van contractuele verplichtingen. Een prognose van de inhuurkosten bij de eerste tijdvakrapportage is zeer moeilijk te geven omdat voor de rest van het jaar niet in te schatten is welke extra inhuur nog gaat komen. Voor de sturing op budgetten wordt met ingang van 2021 door het management gewerkt met een dashboard voor de bedrijfsvoering, waarin de aangegane inhuurverplichtingen een onderdeel is. Dit maakt het mogelijk om te sturen op de budgettaire kaders.

5.2 Inkoop onrechtmatigheid

De financiële onrechtmatigheid over 2021 is gestegen ten opzichte van 2020 en vastgesteld op € 2.147.000. De oorzaak van deze stijging komt voornamelijk door een inkoopdossier op het terrein van bestratingswerkzaamheden. Er was in dat kader een contract dat openbaar is aanbesteed, maar dit contract is om inhoudelijke redenen tussentijds beëindigd. Om de dienstverlening te continueren is tijdelijk onderhands ingekocht. Gezien het reguliere inkoopvolume betekende dit wel dat in korte tijd de betreffende Europese aanbestedingsdrempel is overschreden en daardoor financiële onrechtmatigheid is ontstaan. In de tussenliggende periode is opnieuw openbaar aanbesteed, waardoor deze onrechtmatigheid in 2022 stopt. Via een evaluatie zijn lessen getrokken om een herhaling te voorkomen.

Via het concern inkoopjaarplan worden diverse (openbare) aanbestedingen gestart en uitgevoerd om de financiële rechtmatigheid te borgen. Zo waren eind 2021 meer dan 30 openbare aanbestedingen afgerond. Voor 2022 wordt een soortgelijk aantal openbare aanbestedingen verwacht. Voor een goede borging wordt naast contractbeheer ingezet op de verdere ontwikkeling van contractmanagement, om ook vanuit die invalshoek nieuwe onrechtmatigheden te voorkomen. In het verlengde daarvan is het team Inkoop en Aanbesteding ook bezig met de ontwikkeling van een interne inkoopopleiding.

Het college en de directie sturen actief bij nieuwe aanbestedingen, waarbij tot eventuele afwijkingen vooraf wordt besloten door het college. Periodiek vindt overleg plaats met de Inkoopcommissie, waarbij de afbouw van de financiële onrechtmatigheid wordt gemonitord en ontwikkelingen worden besproken. Op deze wijze wordt vanuit verschillende invalshoeken gewerkt aan het borgen van de financiële rechtmatigheid.

In de Tweede Tijdvakrapportage 2022 wordt op basis van de tussentijdse crediteurenanalyse een prognose gegeven over de verwachte inkooponrechtmatigheid voor 2022.

5.3 Financiële positie

BDO heeft begin dit jaar de jaarlijkse benchmark opgesteld. De gemeente Amstelveen heeft net als over het verslagjaar 2018 en 2019 het rapportcijfer 10 behaald voor het jaar 2020. Zie de online vergelijking: https://perspectieven.bdo.nl/benchmark-gemeenten-2022-ps-dzb-bm-gem-lo-22/analysetool/?mkt_tok=Mjc1LVBRVS0zOTUAAAGCC51YJGOy0LMpfyAmE_dEKY4xnQgoJm9QhpGJtmqNuDRmFKFpV738ndMVajrvpJIve04GRqOiU1MuXjg1L0Sg8V2icQMzbq30tC41xCA

De VNG heeft eveneens een overzicht gepubliceerd over de financiële conditie op basis van de jaarrekening 2020. Hier heeft Amstelveen het rapportcijfer 9,5:
https://vng.nl/nieuws/financiele-weerbaarheid-bij-veel-gemeenten-onder-de-maat?utm_medium=email

5.4 Lokaal coronafonds

In de raad van 8 april 2020 is ingestemd met een reservering ten laste van de algemene reserve voor een lokaal ondersteuningspakket van € 15 miljoen. Hiervan is € 10 miljoen direct beschikbaar gesteld en € 5 miljoen via de eerste tijdvakrapportage 2021. De huidige stand van het toegekende plafond bedraagt € 8,8 miljoen.

De maatregelen komen niet in plaats van reeds bestaande of nog te ontwikkelen landelijke regelingen of wetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan ondersteuningsmaatregelen vanuit Rijk en Provincie voor musea, theaters, ijsbanen e.d. Daarnaast verstrekt Amstelveen de ToZo-regeling (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers). Dit betreft tot heden een verstrekt bedrag van ongeveer € 22 miljoen voor Amstelveense ondernemers. Hiervan heeft (inclusief nabetaling in 2021) ongeveer € 17 miljoen betrekking op het jaar 2020.

Bij het toekennen van middelen uit het Lokaal coronafonds aan ondernemers moet worden beoordeeld of dit positief uitwerkt voor de ondernemer. Het moet niet zo zijn dat de ondernemer met de linkerhand een bedrag ontvangt vanuit het Lokaal coronafonds en het met de rechterhand moet teruggeven aan het Rijk door een lagere ToZo-vergoeding.

De raadsbrief van 24 mei (Z20-083750/D22-134634) is de laatste periodieke brief geweest. De verantwoording maakt vanaf deze 1e tijdvakrapportage onderdeel uit van de reguliere planning- en controlcyclus.

Voor de sturing is ervoor gekozen de afgehandelde onderwerpen in de jaarrekening 2020 in 1 regel te vermelden. De specificatie van al deze posten is in te zien via het verstrekte overzicht in januari 2021 (Z20-083750/D21-025912) en via de jaarstukken 2020.
De aansluiting voor afgesloten onderwerpen in 2021 is terug te vinden via de collegebrief van eind december (Z20-083750/D21-364533) en tevens via de gepubliceerde jaarstukken 2021
(https://amstelveen.pcportal.nl/).

LOKAAL CORONAFONDS bedrag x 1.000 euro

	omschrijving	Besluit d.d.	Plafond	werkelijk	Prognose	Vrijval	Voor wie?1	overhevelen J/N
	Afgehandeld in 2020/2021		6.734	6.734		0		
28.	Ondersteuningsmaatregel Amstelveense kunstenaars	30-6-2020	35	0	35	0	MI	J
37.	Compensatie lasten voor noodlijdende lokale ondernemers (zie ook nr.71+76)	12-1-2021	748	166	382	200	MKB	J
57.	Compensatie ondernemers-bijdragen 2022 aan bedrijfsinvesteringszones (BIZ)	20-4-2021	88	18	70	0	MKB	J
60.	Stimuleringsfonds lokale economie Amstelveen	11-5-2021	775	133	642	0	MKB	J
68.	Covid meerkosten en continuïteitsbijdrage jeugdhulpaanbieders	10-8-2021	250	9	66	175	MI	J
71.	Subsidieregeling verduurzaming terrasverwarming (t.l.v. nr.37)	21-9-2021	100	0	50	50	MI	J
76.	'Back on track' programma voor lokaal bedrijfsleven (t.l.v. nr. 37)	2-11-2021	152	57	95	0	MI	J
77.	Terugbetaling c.q. niet in rekening brengen leges evenementen 1e halfjaar 2022	21-12-2021	30	0	15	15	MKB	J
	SUBTOTAAL T/M JAARSTUKKEN 2021		**8.912**	**7.116**	**1.356**	**440**		

78.	Capaciteit boa's+ondersteuning horecaondernemers/evenementenorganisaties	15-3-2022	248	248	0	0	MKB/MI/I	
79.	United Amstelveen	25-4-2022	38	0	38	0	MI	J
TOTAAL			**9.198**	**7.364**	**1.394**	**440**		
1) MI =Maatschappelijke instellingen, MKB=Midden/Klein Bedrijf, I=Inwoners			nieuw plafond (plafond-vrijval):			**8.758**		

Beslispunt:

6. Instemmen met de in deze tijdvak begrote onttrekking uit het Lokaal Coronafonds, dit verrekenen met de stelpost bij algemene dekkingsmiddelen en de begroting 2022 hiervoor wijzigen;
7. De plafondbedragen die ten laste komen van het Lokaal Coronafonds vaststellen op de in deze tijdvak geactualiseerde prognosebedragen van totaal € 8,758 miljoen;

5.4 Lokaal werkbudget Oekraïne

In de raad van 29 maart 2022 is ingestemd met een reservering ten laste van de algemene reserve voor een lokaal werkbudget van € 5 miljoen. Toegezegd is dat in de Perspectiefnota 2023/Eerste tijdvakrapportage 2022 de financiële consequenties worden opgenomen. In onderstaand overzicht wordt een overzicht verstrekt van de toegekende budgetten in de afgelopen maanden.

Tijdens de opmaak van dit document is een voorstel in route waarin de raad wordt voorgelegd het budget met € 5 miljoen te verhogen. Als de raad hiermee instemt bedraagt het maximale plafond van het Lokaal werkbudget Oekraïne € 10 miljoen.

LOKAAL WERKBUDGET OEKRAÏNE bedrag x 1.000 euro

	omschrijving	Besluit d.d.	Plafond	werkelijk	Prognose	Vrijval	Voor wie?1
1.	Maatschappelijke voorzieningen aan vluchtelingen uit de Oekraïne tot 1 juli 2022	22-3-2022	135	135	0	0	MI
2.	Inzet tijdelijk extra personeel voor opvang Oekraïners in Amstelveen	5-4-2022	1.050	104	946	0	Organisatie
3.	Sociaal beheer Griffioen voor vluchtelingen Oekraïne	29-3-2022	30	8	23	0	MI
4.	Accommodatiekosten voor opvang vluchtelingen uit Oekraïne	5-4-2022	2.600	832	1.768	0	MKB/I
5.	Leefgeld	5-4-2022	645	33	612	0	I
6.	Landingsprogramma voor Oekraïense vluchtelingen-kinderen	10-5-2022	401	0	401	0	I
TOTAAL			**4.861**	**1.112**	**3.749**	**0**	
1) MI =Maatschappelijke instellingen, MKB=Midden/Klein Bedrijf, I=Inwoners			nieuw plafond (plafond-vrijval):			**4.861**	

Beslispunt:

8. Instemmen met de in deze tijdvak begrote onttrekking uit het lokaal werkbudget Oekraïne, dit verrekenen met de stelpost bij algemene dekkingsmiddelen en de begroting 2022 hiervoor wijzigen;
9. De plafondbedragen die ten laste komen van het Lokaal werkbudget Oekraïne vaststellen op de in deze tijdvak geactualiseerde prognosebedragen van totaal € 4,861 miljoen.

Bijlage 6: Verslag uitwerking begroting 2022 in afdelingsplannen 2022

Inleiding

De afdelingsplannen van de organisatie AA geven uitwerking aan de uitvoering van twee programmabegrotingen, die van Amstelveen en die van Aalsmeer. Dit als uitvloeisel van de ambtelijke samenwerking met Amstelveen als centrumgemeente. Beide gemeentebesturen hebben via hun eigen programmabegroting 2022 de budgetten 2022 geautoriseerd op programmaniveau. Deze notitie rapporteert op het beleggen van de uitvoering van deze programmabegrotingen in de ambtelijke organisatie AA.

Deze uitwerking omvat een vertaling van de besluitvorming over de vernieuwde samenwerking AA. Dit betekent onder meer verschuiving van formatie en taken van de uitvoeringsorganisatie naar de kernorganisatie Aalsmeer en een aanpassing van de dienstverleningsbijdrage. Een verdere herschikking van budgetten/budgethouderschap tussen uitvoeringsorganisatie en kernorganisatie verloopt via de transitiefase na 1jan22. Verder behelzen de samenwerkingsafspraken de invoering van het Uitvoeringsplan Aalsmeer 2022. De uitwerking afdelingsplannen loopt hiermee in de pas.

Voor wat betreft Amstelveen sluit de uitwerking aan op de begroting 2022 na wijziging inclusief alle raadsbesluiten tot en met de decemberraad 2021 met gevolgen voor de begroting 2022.

Algemeen beeld

Uitvoering bestuurlijke afspraken

Beleidsinhoudelijk is binnen de organisatie de uitvoering toegedeeld van de bestuurlijke afspraken zoals vastgesteld via de besluitvorming in de begrotingsraden van november jl. aan de hand van de Programmabegrotingen 2022 van Aalsmeer en Amstelveen.

In algemene zin wordt over de voortgang van de uitvoering, inclusief faseringsverschillen, gerapporteerd via de reguliere periodieke voortgangsrapportages die hiervoor in gebruik zijn. Deze rapportages borgen dat zowel de nieuwe als de doorlopende afspraken uit voorgaande jaren in beeld blijven. Via de Tweede Tijdvakrapportage, budgetoverhevelingen en Tweede Bestuursrapportage zijn reeds bekende faseringen al apart aan de gemeenteraden AA voorgelegd. Daarnaast behoort een zekere mate van "overloop" tot het normale verwachtingspatroon.

Grip op Jeugd, de komst van de Omgevingswet, de impact van nieuwe Regeerakkoord, de coronapandemie, de vernieuwde samenwerking AA en de overdrachtsdossiers zijn grote (gemeenschappelijke) thema's met een hoge mate van complexiteit en/of onzekerheid. Waar dit aan de orde is, vragen en krijgen grotere afwijkingen (tijdig) aparte aandacht en besluitvorming.

Dienstverleningsbijdrage Aalsmeer 2021-2024 & aanvullende bijdragen ("limitatieve lijst")

De dienstverleningsbijdrage Aalsmeer 2022 na uitwerking van de afdelingsplannen bedraagt afgerond € 15,55 miljoen. Dit is het bedrag conform het boekwerk Programmabegroting 2022 Aalsmeer, aangevuld met de besluitvorming via de 2de BURAP '21 (effect '22) en het aparte voorstel inzake de vernieuwde samenwerking AA. Naast de dienstverleningsbijdrage betaalt Aalsmeer een bijdrage voor de basisdienstverlening aan de kernorganisatie Aalsmeer (afgerond € 0,4 miljoen), alsmede afzonderlijk te factureren (incidentele, c.q. fluctuerende) bedragen conform de zogenoemde "limitatieve lijst" (afgerond € 2,8 miljoen in 2022 aflopen naar € 0,8 miljoen in 2025). Een specificatie van de limitatieve lijst is opgenomen in bijlage 1[15]. Onderstaand overzicht zet de bijdragen op een rij.

[15] De limitatieve lijst bestaat uit drie onderdelen: (1) separate besluiten, (2) Projecten en (3) regiotaken in uitvoering bij de uitvoeringsorganisatie AA.

Dienstverleningsbijdrage en overige bijdragen Aalsmeer 2022-2025				bedragen x €1.000
Omschrijving	2022	2023	2024	2025
A. DIENSTVERLENINGSBIJDRAGE				
1. Vertrekpositie: Opdrachtverlening 2mrt21				
1a. Dienstverleningsbijdrage 2022	16.957	16.957	16.957	16.957
1b. Vrijval toezicht/handhaving WABO		-61	-61	-61
1c. Meerj. mutatie indexering		-2	-2	-2
1d. Vertrekpositie dienstverl.bijdr. '22-'25	**16.957**	**16.894**	**16.894**	**16.894**
2. Begrotingsboek Programmabegroting 2022				
2a. Indexering (incl. afronding)	389	388	388	388
2b. Begrotingsboek dienstverl.bijdr. '22-'25 (blz.119)	**17.346**	**17.282**	**17.282**	**17.282**
3. Aanv. Besl.vorming na begrotingsboek				
3a. 2de BURAP'21: Accountmanager ondertussengroep	152	152	152	152
3b. Vernieuw de samenwerking AA (rbs.15/16dec21)	-1.943	-1.943	-1.943	-1.943
4. Dienstverleningsbijdr. afdelingsplannen 2022	**15.555**	**15.491**	**15.491**	**15.491**
B. BIJDR. BASISDIENSTVERL. AAN KERNORGANISATIE	**441**	**441**	**441**	**441**
C. BIJRAGEN CF. LIMITATIEVE LIJST	**2.829**	**1.345**	**935**	**845**
TOTAAL-GENERAAL BIJDRAGE(N) AALSMEER '22-'25	**18.825**	**17.277**	**16.867**	**16.777**

Financiële uitwerking vernieuwde samenwerking AA

De gemeenteraden van Amstelveen en Aalsmeer hebben op respectievelijk 9 en 16 december ingestemd met de voorgestelde nieuwe samenwerkingsafspraken voor de periode 2022 t/m 2026 en hebben besluiten genomen over de financiële gevolgen voor de begrotingen 2022. Deze besluitvorming is samengevat als volgt verwerkt in de financiële kaders afdelingsplannen 2022:

a) Begroting Amstelveen: vermindering formatie uitvoeringsorganisatie AA (-/-17,5vte);
b) Begroting Amstelveen: vermindering formatie (-/-0,95 vte) wegvallende taken ivm overname door bestuursadviseurs reeds bestaande formatie Aalsmeer;
c) Begrotingen Amstelveen en Aalsmeer: verlaging dienstverleningsbijdrage (-/-€ 1,9 miljoen) en opnemen nieuwe bijdrage basisdienstverlening ten behoeve kernorganisatie Aalsmeer (€ 0,4 miljoen). Per saldo lagere structurele bijdragen Aalsmeer -/- € 1,5 miljoen;
d) Begroting Aalsmeer: opnemen nieuwe formatie kernorganisatie (23,5vte +1vte gemeentesecretaris) -> vooralsnog financieel "gestald" op de Directie Aalsmeer € 1,5 miljoen/17,5vte op programma bedrijfsvoering. Verdere uitwerking 1e kwartaal 2022 via kernorganisatie Aalsmeer;
e) Begrotingen Amstelveen en Aalsmeer: Eenmalige dotaties van Amstelveen (€ 1,5 miljoen) en Aalsmeer (€ 0,5 miljoen) aan nieuwe egalisatiereserve AA (met eigen afsprakenkader);

De "egalisatiereserve AA" valt ambtelijk onder de gezamenlijke zeggenschap van de beide gemeentescretarissen, met inachtneming van de regels in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst en de op basis daarvan door de gemeentesecretarissen gemaakte nadere afspraken.

Daarnaast heeft Aalsmeer in 2021 een eenmalige bijdrage frictiekosten betaald (€ 1,67 miljoen) betaald, die is gedoteerd aan een nieuw ingestelde reserve frictiekosten. Daarmee berust de afwikkeling van de frictiekosten geheel en al bij Amstelveen. De reserve wordt beheerd door de directie Amstelveen. Op dit moment bekende frictiekosten om rekening mee te houden:

- Bovenformativiteit door formatie die overgaat met achterblijvende medewerkers;
- Afkoop verlofstuwmeren medewerkers die overgaan;
- Verlaging dienstverleningsbijdrage op jaarbasis terwijl medewerkers gefaseerd overgaan 1jan-1apr. Uitgangspunt is, dat er na 1apr alle taken van de kernorganisatie volledig door Aalsmeer, c.q. voor rekening van Aalsmeer worden vervuld. Mocht de AA organisatie ook na 1apr nog (tijdelijk) taken van de kernorganisatie Aalsmeer vervullen, dan staat daar vanaf dat moment de gebruikelijke kostendekkende vergoeding tegenover (cf. andere doorberekeningen aan derden en projecten).

Budgettair kader
De afdelingsplannen/opdrachtbrieven regelen de toedeling aan afdelingen van de budgetten conform de besluitvorming van de gemeenteraden van Aalsmeer en Amstelveen. Deze technische uitwerking brengt enige budgettair neutrale bijstellingen met zich mee die geen inhoudelijke/beleidsmatige consequenties hebben, maar van organisatorische aard zijn en/of betrekking hebben op de begrotingsrechtmatigheid. Deze afwijkingen geven geen aanleiding tot nadere beschouwingen.

Voor de projectmatige onderdelen van de begroting (grondexploitaties/locatie-ontwikkeling, vastgoed en openbare ruimte/infra) zijn de ramingen voor de benodigde capaciteitsinzet bepaald op basis van onderliggende werkprogrammeringen. Bovenop de structureel beschikbare capaciteit zijn bedragen opgenomen voor extra inhuur voor zover nodig om de werkprogrammering uit te kunnen voeren, waarbij de kosten worden gedekt via deze projecten. Het management is verantwoordelijk voor het sturen op de kosten in samenhang met de dekking, waarbij eerst de dekking van de vaste kosten moet zijn veilig gesteld en er vervolgens ruimte is voor inhuur indien daarvoor ook dekking beschikbaar is (flexibele schil).

Concreet bevatten de afdelingsplannen de volgende grondslagen:
- Gebouwenbeheer:
  # een opslagpercentage voor capaciteitsinzet bij Vastgoed van 13% (excl. overhead). In 2021 was dit 11%. Dit jaar heeft een algehele doorlichting en herijking van de grondslagen plaatsgevonden. Het bestaande percentage bleek niet meer dekkend, een tekort in 2021 bevestigt dat beeld. Daarnaast kan het opslagpercentage ook (enigszins) fluctueren door wisselingen in het onderliggende jaarlijkse werkpakket (aard en omvang van de projecten);
  # een flexibele schil van € 0,51 miljoen (2021: € 0,74 miljoen);
- Project en Advies:
  # een opslagpercentage PEAT bij Projecten en Advies (P&A) van 19% (excl. overhead; met een vast bedrag van € 40.000 voor BSP/verkenningsfase). Dit is hetzelfde percentage als in 2021;
  # een flexibele schil van € 2,4 miljoen (2021: € 3,4 miljoen);
- Stedelijke Ontwikkeling:
  # inzet op basis van daadwerkelijke uren maal tarief in rekening gebracht o.b.v. onderstaande uurtarieven incl. overhead;
  # een flexibele schil van € 1,2 miljoen (2021: nog niet in afdelingsplannen opgenomen);
- Vergunning en Handhaving:
  # voor toezicht op de grote bouwprojecten (bouwsommen groter dan € 0,5 miljoen) worden de kosten op basis van daadwerkelijke uren maal een uurtarief van € 90 in rekening gebracht;
  # voor vergunningverlening op de grote bouwprojecten (bouwsommen groter dan € 0,5 miljoen) wordt per vergunning een bedrag van € 10.000 in rekening gebracht;
- Overhead-%: Voor de toerekening van overhead gelden de overheadpercentages zoals opgenomen in de begrotingen van Amstelveen (71%)[16] en Aalsmeer (78%)[17];
- De te hanteren parameters bij grondexploitaties zijn via separate voorstellen aan de beide colleges voorgelegd en vastgesteld (B&W 21dec21).

Uurtarieven 2022

(incl. overhead, in euro's)		
inschaling	Aveen	Ameer
schaal 14	164	171
schaal 13	150	157
schaal 12	139	145
schaal 11	123	128
schaal 10	108	112
schaal 9	97	101
schaal 8	86	90
schaal 7	76	79
schaal 6	69	72
schaal 5	65	68
schaal 4	62	65

verschil tarief=verschil overhead-%

[16] Programmabegroting 2022 Amstelveen, blz. 89.
[17] Programmabegroting 2022 Aalsmeer, blz. 76.

De toepassing van deze grondslagen is vastgelegd, c.q. uitgewerkt in de notitie kostentoerekening 2017 cf. gewijzigd BBV (DO dec16, B&W Aveen 10jan17), in samenhang met de Financiële Verordeningen Aalsmeer (raad 9feb17) en Amstelveen (raad 8feb17). Bij SO is sprake van een systematiekwijziging, de overstap van vaste bedragen per deelproduct naar "uren x tarief". Deze wijziging wordt hieronder nader toegelicht en wordt in de eerstvolgende nieuwe notitie kostentoerekening verwerkt.

Nieuw: uren x tarief bij SO
De ambtelijke inzet vanuit SO op projecten wordt nu doorberekend via uren x tarief. Tot dusver vond afrekening van inzet plaats via vaste tariefbedragen per (deel)product. Deze laatste systematiek werkt goed bij een stabiele en overzichtelijk werkpakket, maar is minder geschikt bij het actuele werkpakket van de afdeling SO met een grote en complexe projectenportefeuille. Als onderdeel van het traject "SO op orde" is hier uitvoerig bij stilgestaan. De voorgestelde overstap naar "uren x tarief" heeft ook sterk de voorkeur van de afdeling, c.q. de betrokken medewerkers en we beschikken over een programma om dit toe te passen. Hun commitment is belangrijk, omdat de nieuwe systematiek alleen werkt als iedereen tijdig, juist en volledig de urenverantwoording invult.

Mutatie begrotingssaldo

Het saldo wijzigt met afgerond € 3,6 miljoen nadelig van € 8,9 miljoen naar € 12,5 miljoen negatief ten laste van de algemene reserve. Dit is conform besluitvorming in de raadsvergaderingen van november en december 2021. Het tekort betreft eenmalige uitgaven inclusief het voor eigen rekening van de tekorten Jeugd/Wmo in 2022 in afwachting van uitsluitsel over de toekomstige bekostiging via een nieuw Regeerakkoord, c.a. Met inachtneming hiervan is sprake van een structureel sluitende begroting.

De mutatie van het begrotingssaldo (zie voorgaand overzicht) is als volgt te specificeren:

bedragen x €1000; negatief bedrag is overschot, positief bedrag is tekort

omschrijving	bedrag	toelichting
1. begrotingssaldo '22 boekwerk Programmabegroting	**8.890**	blz. 28, boekwerk Programmabegroting 2021 Amstelveen
2. mutaties:		
2a. Aanvullende besluitvorming begrotingsraad 10nov21		Collegevoorstel Aanbieding Programmabegroting 2022, raad 10nov21
# effect septembercirculaire/BUIG-gelden	**-1.698**	* raadsbesl. 7a
# uitvoering motie basisbanen	**100**	* raadsbesl. 7d
# vergaderfaciliteiten gemeenteraad	**300**	* raadsbesl. 7d
# uitvoering motie basisbanen	**50**	* raadsbesl. 7d
2b. Vernieuwing ambtelijke samenwerking AA	**1.500**	raad 15dec21, apart collegevoorstel, raadsbesl. 3.
2c. Sportvoorziening bij Keizer Karel College (KKC)	**700**	raad 15dec21, apart collegevoorstel, raadsbesl. 2.
2d. Budgetoverhevelingen		
# via Tweede Tijdvakrapportage	**2.055**	raad 10nov21, Tweede Tijdvakrapp. 2021, raadsbesl. 10/11
# via apart collegevoorstel decemberrraad	**521**	raad 15dec21, Budgetoverheveling en begrotingsrechtmatigheid, raadsbesl. 4/5
2e. Bijstelling grondexploitaties		
# via Tweede Tijdvakrapportage	**618**	raad 10nov21, Tweede Tijdvakrapp. 2021, raadsbesl. 7
# via memo sep.circ. & overige ontwikkelingen begr.raa	**-117**	raad 10nov21, collegevoorstel aanb. Progr.begr., raadsbesl. 7d
2f. Actualisering kostendekkendheid bouwleges	**-400**	raad 15dec21, Collegevoorstel aanpassing diverse tarieven, raadsbesl. III
2g. Afrondingen	**2**	
3. Totaal: begrotingssaldo 2022, bijgesteld	**12.521**	cf. uitwerking afd.plannen 2022 = cf. besluitv. raad t/m raadsverg. 15dec21